



SABADELL AGENDA 21

***DOCUMENTS DE LA DIAGNOSI
DE SOSTENIBILITAT DE SABADELL***

OCTUBRE 2001

FUNDACIÓ CIREM

- 1. Diagnosi de sostenibilitat de Sabadell**
- 2. Annex 1: la franja perimetral**
- 3. Annex 2: la percepció dels membres dels òrgans de participació
ciutadana**
- 4. Aportacions del Fòrum i dels Grups de Treball, maig del 2002**



SABADELL AGENDA 21

DIAGNOSI DE SOSTENIBILITAT
Document proposta

FUNDACIÓ CIREM
Octubre 2001

AUDITORIA AMBIENTAL MUNICIPAL DE SABADELL

L'Auditoria ambiental municipal de Sabadell ha estat realitzada ajustant-se a la metodologia establerta en el Programa d'Auditories Ambientals Municipals de l'Àrea de Medi Ambient de la Diputació de Barcelona, amb la col·laboració de l'empresa Fundació CIREM, seleccionada en el concurs públic de la Diputació, publicat en el BOP nº 121 de data 20 de maig de 2000.

Equip Director:

Servei del Medi Ambient de la Diputació de Barcelona

Domènec Cucurull. Cap del Servei.
Rosa Maria Canals. Cap unitat de Planificació Ambiental Local /

Ajuntament de Sabadell

Mireia Canyelles. Directora Tècnica.

Equip Auditor:

Fundació CIREM, Empresa consultora

Eduard Jiménez. Economista. Coordinador de l'equip auditor
Eva Espunya. Economista.
Aida Díaz. Politòloga.

SAPRE

Carles Vilaseca. Director de SAPRE.
Sandra Chuang. Llicenciada en Ciències ambientals.

Ajuntament de Sabadell

Anna Baró. Tècnic de Medi Urbà.
Mireia Canyelles. Cap de Medi Urbà.
Glòria Escapa. Cap administrativa de Medi Urbà.

Diputació de Barcelona

Rosa Maria Canals, Cap unitat de Planificació Ambiental Local.

Comissió Mixta de Seguiment:

Josep Maria Civis. Tinent d'Alcalde de Medi Ambient i Patrimoni. Aj. Sabadell.
Rosa Maria Canals. Cap unitat de Planificació Ambiental Local. Diputació de Barcelona.

Magí Rovira. Cap de Medi Ambient i Sostenibilitat. Aj. Sabadell.
Mireia Canyelles. Cap de Medi Urbà. Aj. Sabadell.
Anna Baró. Tècnic de Medi Urbà. Aj. Sabadell.
Eduard Jiménez. Fundació CIREM.

Comissió Sabadell Sostenible:

Lluís Alier. Gremi de Fabricants.
Anna Baranera. Comissió Ciutadana Agenda 21.
Rosa M^a Canals. Diputació de Barcelona.
Mireia Canyelles. Ajuntament de Sabadell.
Vicenç Casals Costa. Comissions Obreres.
Josep Maria Civis. Ajuntament de Sabadell.
Francesc Clussella. Cambra de Comerç.
Josep Comas. Ajuntament de Sabadell.
Daniel Criach. Ajuntament de Sabadell.
Daniel Dalmau. Pla Estratègic Sabadell 2010.
Ricard Estrada. Consorci de Gallecs.
Lluís Faura. Fundació Caixa Sabadell.
Jordi Ferrer. Ajuntament de Sabadell.
Montserrat Fons i Vilà. Centre de Recursos Pedagògics.
Miquel Àngel Fos. Cassa.
Ramon Fuentes. Federació d'Associacions de Veïns.
Melquiades Garrido. Gremi de Constructors.
Xavier Jiménez. Unió Excursionista de Sabadell.
Núria del Pozo. Cambra de Comerç.
Jordi Renom. Entitat Metropolitana dels Serveis Hidràulics i Tractament de Residus.
Magí Rovira. Ajuntament de Sabadell.
Manel Somoza. Ajuntament de Sabadell.
Conrat Soria Garcia. Unió General de Treballadors.
Albert Sorolla. Naturalea.

Altres col·laboracions :

R. Alarcón, M. Alegre, M. Arasanz, J. M. Ballarà, J.Ll. Barón, M. Beobide, C. Bericat, E. Blanco, R. Busqué, X. Candela, C. Cañadell, E. Carrasco, J. Casas, N. Centelles, T. Corbella, Ú. Cornejo, M. Costa, P. Cuesta, M. Cuscó, M. Duran, M. Estrada, C. Eyaralar, C. Fernández, A. Ferran, N. Fochs, T. Fochs, C. Formigon, P. Fuentes, E. Galera, C. Garcia, M. Garcia, R. Garrido, S. Godé, R. González, R. Graells, M. G. Hernández, J. Iglesias, J. Liesa, M. López, A. Lleixà, M. Llunell, F. Magem, M. Martín, M. Martínez, C. Muñiz, M. Ollé, T. Ortega, F. Pérez, M. Puig, R. Quirante, A. Rebolleda, M. Rico, R. Roca, S. Romero, J. Roviralta, M. Ruiz, M. Sala, N. Saperas, S. Saura, S. Serrat, M. Solé, X. Tarrés, X. Torret, P. Villameriel, A. Viñas, D. Ylla-Català

ÍNDEX

1. OBJECTE I OBJECTIU DEL DOCUMENT	8
2. CONTEXT I ESTRUCTURA (1): EL MEDI FÍSIC, LA DINÀMICA POBLACIONAL I SOCIOECONÒMICA I L'ENCAIX TERRITORIAL DE LA CIUTAT	9
2.1. LES CARACTERÍSTIQUES DE L'ESPAI FÍSIC. L'ESPAI NATURAL I L'ESPAI URBANITZAT	9
2.2. L'ESTANCAMENT DEMOGRÀFIC I L'ACCELERADA TRANSFORMACIÓ SOCIOECONÒMICA	20
2.3. L'EVOLUCIÓ DE LA CONURBACIÓ I LA COMARCA EN EL MARC DE LES DINÀMIQUES DE CENTRALITAT A LA REGIÓ METROPLITANA DE BARCELONA.....	24
3. CONTEXT I ESTRUCTURA (2): LA TRANSFORMACIÓ URBANA I ELS SEUS IMPACTES SOCIALS, ECONÒMICS I DE VIDA QUOTIDIANA A LA CIUTAT.....	27
3.1. ELS CANVIS EN ELS USOS URBANS I DE L'ENTRAMAT RESIDENCIAL	27
3.2. ELS CANVIS EN LA MOBILITAT OBLIGADA I TOTAL.....	28
3.3. L'EVOLUCIÓ DEL PERFIL SOCIOECONÒMIC I DE LES NECESSITATS SOCIALS	32
3.4. ELS COSTOS DE FUNCIONAMENT I MANTENIMENT DE LA CIUTAT	40
4. DIAGNOSI (1): L'ESTAT I L'EVOLUCIÓ RECENT DELS PRINCIPALS VECTORS DE SOSTENIBILITAT	42
4.1. ELS ASPECTES ESTRUCTURALS.....	42
4.2. ELS VECTORS AMBIENTALS.....	61
4.3. UNA VISIÓ DE CONJUNT A PARTIR DEL SISTEMA MUNICIPAL D'INDICADORS DE SOSTENIBILITAT	82
4.4. IDENTIFICACIÓ DE DADES NO DISPONIBLES O DE BAIXA QUALITAT	87
5. DIAGNOSI (2) LA PERCEPCIÓ DE LA POBLACIÓ.....	88
6. DIAGNOSI (3): ALGUNES ESTIMACIONS TENDENCIAIS PARTINT DE LA SITUACIÓ PRESENT	104
6.1. PRESSIÓ I REFORÇAMENT DEL CARÀCTER RESIDENCIAL I DE LOCALITZACIÓ Terciària.....	104
6.2. L'AUGMENT DELS COSTOS I IMPACTES DEL FUNCIONAMENT DE LA CIUTAT CENTRAL.....	106
6.3. ELS NIVELLS TENDENCIAIS FUTURS DELS VECTORS AMBIENTALS	106
7. DIAGNOSI (4): L'EVOLUCIÓ DE LES DIVERSES DIMENSIONS DE CIUTAT COM A MARC PER A LA IDENTIFICACIÓ DELS FACTORS CLAU DE SOSTENIBILITAT	107
8. REFERÈNCIES.....	109

ÍNDEX DE TAULES

Taula 1. Característiques de l'espai verd urbà.....	13
Taula 2 Nombre d'explotacions i superfície censada.....	14
Taula 3. Distribució de la superfície d'espai no urbanitzable segons el planejament.....	14
Taula 4 Sistema d'espais lliures urbans 1993.....	15
Taula 5. Moviment demogràfic: altes i baixes de Sabadell 1/1/1998 a 31/12/98.....	20
Taula 6. Distribució sectorial dels llocs de treball i perfil comarcal i metropolità de l'activitat econòmica a Sabadell, 1996.....	21
Taula 7. Evolució de la superfície (m ²) instal·lada per activitats (indústria, comerç i serveis) a Sabadell, 1995-1999.....	23
Taula 8. Aproximació a l'eficiència en l'ús del sostre d'activitats per grans sectors, Vallès Occidental, 1997-1999.....	23
Taula 9. Evolució del nivell d'obertura del mercat de treball local de Sabadell, 1986-1996.....	24
Taula 10. Evolució del pes (%) de la superfície dedicada a activitat (indústria, comerç i serveis) a l'àmbit de Sabadell (1) per grans sectors d'activitat, 1995-1998.....	26
Taula 11. Estimació de l'evolució de diferents paràmetres d'ocupació urbana a Sabadell, 1995-1999.....	27
Taula 12. Evolució del nombre de vehicles a motor a la ciutat (1990-1999).....	29
Taula 13. Evolució del fluxos de desplaçaments de vehicles en punts perimetrals de la ciutat (1996-2000).....	29
Taula 14. Evolució dels desplaçament amb Transport Públic Col·lectiu (1996-2000).....	30
Taula 15. Renda Bruta Familiar Disponible. 1991-1996. Sabadell, Vallès Occidental i Catalunya.....	32
Taula 16. Indicadors demogràfics bàsics a Sabadell.....	32
Taula 17. Evolució comparada Sabadell - Catalunya en el perfil sociodemogràfic, 1991-1996.....	34
Taula 18 Taxa d'alfabetització d'adults a Sabadell. 1986-1998.....	35
Taula 19. Esperança de vida a Sabadell.....	35
Taula 20 Els components de l'IDH a Sabadell, 1998.....	36
Taula 21. Ciutadans estrangers a Sabadell per Districtes segons origen, 2001.....	38
Taula 22. Evolució recent de la despesa corrent en funcionament i manteniment de la ciutat. Sabadell, 1999-2001.....	40
Taula 23. Evolució de diverses figures d'ingressos municipals directament relacionables amb l'ús i consum de ciutat, 1998-2000.....	41
Taula 24: Habitatges construïts dels habitatges previstos en PGOM (1993).....	43
Taula 25 Habitatges de consum zero en aigua, 1998-2000.....	43
Taula 26. Evolució de la construcció d'habitatges i la seva intensitat a Sabadell, 1996-2000.....	43
Taula 27. Evolució absoluta i comparada del preu de l'habitatge de nova construcció a Sabadell, 1996-2000.....	44
Taula 28 Nombre d'empreses incloses al CAPCA de Sabadell classificades segons sectors d'activitat, 1999.....	47
Taula 29: Nombre d'empreses classificades pel CAPCA a Sabadell durant l'any 1999 que hauran d'adaptar-se a les exigències de la Llei 3/98.....	49
Taula 30 : Llistat d'empreses certificades amb un SGMA del Vallès Occidental, any 1999.....	50
Taula 31. Dades generals autobusos urbans, 1996-1999.....	53
Taula 32. Nre. de viatgers i viatgers/dia en els autobusos urbans, 1995-2000.....	54
Taula 33. Característiques de les línies urbanes en dies feiners, any 2000.....	54
Taula 34. Característiques de les línies urbanes en dissabtes, any 2000.....	55
Taula 35. Característiques de les línies urbanes en dies festius, any 2000.....	55
Taula 36. Transport públic d'autobusos interurbans a Sabadell, 1999.....	56

A21 Local de Sabadell - Diagnosi de Sostenibilitat (Document Proposta)

Taula 37. Dades generals autobusos, 1999.	56
Taula 38. Dades generals taxis, 1999.	57
Taula 39. Mitjanes diàries en dies laborals, 1999.	57
Taula 40. Ferrocarrils de la Generalitat. Viatgers, 1995-1999.	58
Taula 41. Aeroport de Sabadell, Passatgers, 1994-1998.	58
Taula 42. Descripció de les activitats de contingut ambiental del programa Ciutat i Escola 2000.	60
Taula 43. Evolució de l'abastament d'aigua a la ciutat, 1995-2000, segons destí (m ³).	61
Taula 44. Evolució de les pèrdues d'abastament d'aigua, 1995-1999, segons destí (m ³).	62
Taula 45. Evolució del consum domèstic per càpita, 1995-2000, (l).	62
Taula 46. Evolució de generació de residus segons tipologia, 1995-2000 (tonelades).	65
Taula 47. Evolució de la recuperació de residus municipals, 1995-2000 (tonelades).	65
Taula 48. Evolució dels Residus de la Construcció generats a Sabadell i a la Comarca del Vallès Occidental, 1995-2000 (tonelades).	68
Taula 49. Evolució dels residus sanitaris Parc Taulí, 1995-2000 (tonelades).	69
Taula 50. Evolució del consum final d'energia a la ciutat (1995-2000) segons font i sectors (tep/any).	72
Taula 51. Energies renovables de producció local (2000-2001).	73
Taula 52. Comparació del consum d'energia per càpita entre Catalunya i Sabadell.	74
Taula 53. Comparació entre Sabadell i Catalunya de la intensitat energètica per superfície.	74
Taula 54. Evolució de les emissions de contaminants 1995-2000, (tones).	77
Taula 55. Dades PST i SO ₂ de l'estació automàtica de Sabadell-Gran Via, Període 92-00.	77
Taula 56. Dades NO ₂ , O ₃ i CO de l'estació automàtica de Sabadell-Gran Via, Període 92-00.	78
Taula 57. Dades PST i SO ₂ de l'estació automàtica de Sabadell-Creu de Barberà, Període 1992-2000.	78
Taula 58. Dades NO ₂ , O ₃ i CO de l'estació automàtica de Sabadell-Creu de Barberà, Període 1992-2000.	78
Taula 59. Comparació entre les concentracions màximes de COV mesurades a la zona de Sabadell del Riu Ripoll i les mesurades a dos municipis industrials i fortament afectats pel trànsit, un del Vallès Occidental (entre el 17-12-96 i el 3-6-98) i un del Vallès Occidental (entre el 19-2-98 i el 11-6-98).	79
Taula 60. Nivell sonors equivalents en dbA. Soroll de trànsit (LAeq15), 2001.	82
Taula 61. Quadre resum d'indicadors municipals de Sostenibilitat a Sabadell.	84
Taula 62. Quadre resum dels Consells de la ciutat.	93
Taula 63. Principals temes sorgits en les reunions de Districte i les reunions dels diferents Consells i Comissions de la ciutat.	101
Taula 64. Estimació de la pressió residencial a Sabadell, 2009.	104
Taula 65. Diferència entre els habitatges previstos segons PGOMS (1993) i els executats.	105
Taula 66. Estimació del sostre de capacitat de llocs de treball a Sabadell(2008) per grans sectors.	105
Taula 67. Previsió d'evolució de la mobilitat total amb origen a l'àmbit de Sabadell, 1996-2010.	106
Taula 68. Evolució de la despesa corrent municipal per habitant en funcionament i manteniment de la ciutat.	106
Taula 69. Estimació de consums d'energia i aigua i generació de residus a Sabadell, 2007.	106
Taula 70. Aproximació a l'evolució de tres dimensions de ciutat. Sabadell, 1996-2000.	108

ÍNDIX DE MAPES

Mapa 1 Definició de la superfície segons planejament.	11
Mapa 2. Zones amb ús predominant industrial.	22
Mapa 3. Les previsions del sistema viari al planejament vigent.	52

ÍNDIX DE DIAGRAMES

Diagrama 1 Diagrama del flux aigua a Sabadell.....	64
Diagrama 2. Diagrama del flux de residus de Sabadell. 2000.....	66
Diagrama 3. Diagrama del flux de residus industrials.....	67
Diagrama 4. Diagrama del flux de residus de la construcció.....	69
Diagrama 5. Diagrama del flux de residus sanitaris.....	70
Diagrama 6. Diagrama del flux de residus, 2000.....	71
Diagrama 7. Diagrama del flux d'energia, 2000.....	75
Diagrama 8. Diagrama del flux de contaminació atmosfèrica.....	81
Diagrama 9. Representació a escala de diverses dimensions de ciutat a Sabadell, 1996-2000.....	107

1. OBJECTE I OBJECTIU DEL DOCUMENT

Aquest treball presenta de forma sistemàtica els principals elements que en el marc del procés de l'Agenda 21 de Sabadell poden constituir la seva primera fase, és a dir, la Memòria Descriptiva del Municipi i la Diagnosi Ambiental, allò que convencionalment anomenem Auditoria Ambiental Municipal.

Sortosament, hi ha una molt extensa disponibilitat d'informació i un gran volum i qualitat de treballs tècnics, realitzats tant per l'administració pública com per les més diverses institucions i entitats; de manera que aquest document sintètic ha hagut de dissenyar-se partint d'uns quants criteris que en garantissin la utilitat. Així:

- la informació que hom ha considerat ja prou coneguda a la ciutat, ha estat reelaborada amb l'objectiu de trobar-ne noves perspectives de significació
- l'actualització i vigència de les dades ha estat analitzada i procurada en la mesura de la disponibilitat
- quan la informació disponible ha tingut un abast i profunditat que depassa el marc formal d'aquest document, ha estat sintetitzada i integrada en el conjunt

El document s'estructura en dues parts:

- a) Context: on es descriuen els trets essencials de les característiques i evolució del municipi.
- b) Diagnosi: On s'avaluen l'estat dels factors de sostenibilitat i la seva tendència

Amb tot, les característiques del document s'expliquen principalment **per l'objectiu de servir de base per la discussió participativa que s'ha de produir** -de fet, ja s'ha iniciat- **en el marc del procés de l'Agenda 21.**

Per assolir aquest objectiu, s'ha primat clarament un caràcter no extensiu del document, sinó centrat en la construcció d'una anàlisi global i coherent que permetés:

- explicitar la interrelació entre els fenòmens territorials, econòmics, socials i ambientals
- destriar qüestions claus per a l'anàlisi i el debat
- anticipar l'evolució de les principals variables que poden ser rellevants per a l'anàlisi de sostenibilitat

El document ha tingut una primera discussió i validació a la **Comissió Sabadell Sostenible**, a partir de la qual se'n definirà i obrirà un debat obert i estructurat a la ciutat, amb la convocatòria pel mes de novembre del **Fòrum per la Sostenibilitat de Sabadell**.

Aquest objectiu i funció del document ha demanat que es cenyís particularment en els aspectes descriptius i de diagnòstic de cada aspecte o problemàtica, sense apuntar més enllà les línies d'actuació. Interessa ara, sobretot, copsar bé la situació del municipi i les causes que l'originen. En aquest sentit, malgrat que és sovint inevitable un sesg problematitzador, caldrà també identificar aquells aspectes positius i potencialitats que afavoriran, al capdavall, els objectius que perseguim.

2. CONTEXT I ESTRUCTURA (1): EL MEDI FÍSIC, LA DINÀMICA POBLACIONAL I SOCIOECONÒMICA I L'ENCAIX TERRITORIAL DE LA CIUTAT

2.1. LES CARACTERÍSTIQUES DE L'ESPAI FÍSIC. L'ESPAI NATURAL I L'ESPAI URBANITZAT

Dimensió i situació

El municipi de Sabadell, amb una terme de 38,7 Km², es situa a la plana vallessana entre les serralades Litoral i Pre-litoral i als 180 metres d'altitud mitjana. El terme té una orografia molt plana amb un lleu pendent des del sector septentrional, tret dels desnivells abruptes a l'Est conformat pel solc del riu Ripoll, que travessa tot el terme de nord-oest a sud-est i a la Vall del qual amb el Riu Sec pertany.

Gaudeix d'un clima mediterrani de tipus litoral, i la proximitat del mar suavitza els extrems climàtics, amb una mitjana anual de 15,2 °C (1897-1988) amb una oscil·lació tèrmica de 10,9 °C. En general es pot parlar d'una estació seca amb altes temperatures, un increment de pluges a la tardor i a la primavera i un hivern força eixut. Les pluges a la tardor estan concentrades en pocs dies per la qual cosa generen riscs d'inundacions. La precipitació anual mitjana pren un valor de 603,4mm, volum que marca el límit de la Catalunya seca.

Característiques geològiques i morfològiques

La depressió del Vallès on es troba la ciutat, va ser formada durant el miocè (fa 23 milions d'anys aprox.) amb dipòsits d'origen continental. Aquesta base miocènica es formada per argiles, sorres, graves i conglomerats provinents de l'Antic Massís Catalano-balear, la fondària d'aquests estrats es de 2000 metres sota la ciutat. Sobre d'aquest materials trobem elements quaternaris de sistemes al·luvials, dipòsits de terrasses, esllavissades de talussos associats i dipòsits del llit actual.

En aquesta zona es defineixen tres sistemes hidrogeològics, interrelacionats i connectats entre ells: riu Ripoll, aqüífer al·luvial i aqüífer Miocè.

La proximitat del massís de Sant Llorenç de Munt i el curs del Riu Ripoll i els seus tributaris riu Tort, Torrent de Colobrés i Torrent de Ribatallada que caracteritzen els ecosistemes naturals presents al municipi.

La petjada antròpica moderna fins els nostres dies

El nucli actual de la població té el seu origen al voltant de l'antiga capella de Sant Salvador (actual Sant Fèlix), consagrada l'any 1076, que va esdevenir Sant Feliu de Sabadell a finals del segle XIV. Però els primers assentaments dels íbers i romans, es troben a peu del ramal interior de la Via Augusta, en l'indret conegut com Arraona, situat a la Serra de la Salut. Ja al segle XV Sabadell tenia uns 500 habitants que es concentraven en l'actual centre històric, amb un perímetre rodejat de mu-

ralles, fossats i portals que anirien essent enderrocats amb el creixement de la ciutat en els alhors del segle XIX. L'actual municipi comprèn els antics pobles i parròquies de Sant Julià d'Alta i Sant Vicenç de Jonqueres, així com priorats, santuaris, torres i casals que conformen el patrimoni històric més conegut: Sant Pau del Riu Sec, La Salut, Togores, Castellarnau (antic Berardo) i Can Feu.

El segle XIX és el segle de l'expansió demogràfica - la població es multiplica gairebé per dotze assolint més de 23.000 habitants l'any 1897- i es produeix una profunda transformació que ja marcarà el perfil de ciutat fins els nostres dies. S'inicia i es desenvolupa acceleradament la urbanització, la industrialització i la vida social i econòmica: enllumenat públic de gas i elèctric, carretera Barcelona-Terrassa, arribada del tren a la ciutat, projectes urbanístics de l'Eixample i reforma urbana, primeres clavegueres; màquina de filar i primers grans vapors amb gran creixement de la indústria tèxtil, la tradició de la qual es remunta a la baixa edat mitjana (el Gremi de Paraires, actual Gremi de Fabricants, es creà l'any 1559); Fundació de la Caixa d'Estalvis de Sabadell i el Banc de Sabadell, i creació d'algunes de les més anomenades entitats de la ciutat, com l'Ateneu Sabadellenc, l'Acadèmia de Belles Arts i la Cooperativa la Sabadellenca.

El segle XX és el segle del gran creixement demogràfic, urbà i industrial de la ciutat. A l'inici del segle s'aconsegueix l'annexió de la Creu Alta i altres terrenys i encara l'any 1959 el municipi s'annexiona la Creu de Barberà, que tenia uns 10.000 habitants i pertanyia a l'actual Barberà del Vallès.

Entre la postguerra i els primers anys vuitanta es va configurant els trets principals del paisatge territorial i socioeconòmic actual. Així, d'ençà el finals dels anys quaranta fins els primers setanta es produeix un creixement amb una espectacular arribada de població immigrada que triplica la població. Es creen nous nuclis i assentaments de població en els suburbis (Ca n'Oriac, Torre Romeu) i s'urbanitzen sectors perifèrics com les Cases de Can Garcia-Planes (Sant Oleguer) o Arrahona-Merinals. L'any 1962 s'aprova el Pla General d'Ordenació Urbana i durant els anys setanta es fan realitat dos dels eixos viaris que encara determinen el sistema actual: la Gran Via i l'Autopista Barcelona-Sabadell-Terrassa.

És el període d'expansió i monocultiu industrial tèxtil de la ciutat, que assoleix l'any 60 una dimensió de prop de trenta mil assalariats amb un pes equivalent a tres quartes parts de l'ocupació industrial. A partir d'aquest any pren el relleu en el creixement de la localització industrial i pes en l'ocupació el sector metal·lúrgic.

La recessió general de finals dels anys setanta i començament dels vuitanta del segle passat es viuen a la ciutat d'una manera particularment dramàtica, degut al caràcter fortament industrial de l'ajust a la crisi, amb una molt forta contracció de l'ocupació i l'assoliment de taxes de desocupació desconegudes fins el moment, superiors al 30% de la població activa. Les característiques socioeconòmiques del municipi el feien procliu a anticipar el cicle general de l'economia catalana i espanyola; així va ser en la crisi i també en la recuperació que s'inicià a la ciutat tot just als inicis de la segona meitat del decenni dels vuitanta.

Aquests darrers anys dels vuitanta marquen el punt d'inflexió que portarà la configuració de la ciutat d'avui, en el marc també de grans canvis en els territoris veïns i en el conjunt de la regió metropolitana. Així:

- es consolida l'estancament demogràfic al municipi ja iniciat l'any 1980 (màxim el 1992), que serà en part substituït pel creixement de les poblacions veïnes
- s'accelera la terciarització tant comercial com de serveis junt amb una forta expansió de l'oferta de localització industrial a d'altres municipis i zones de l'àrea.

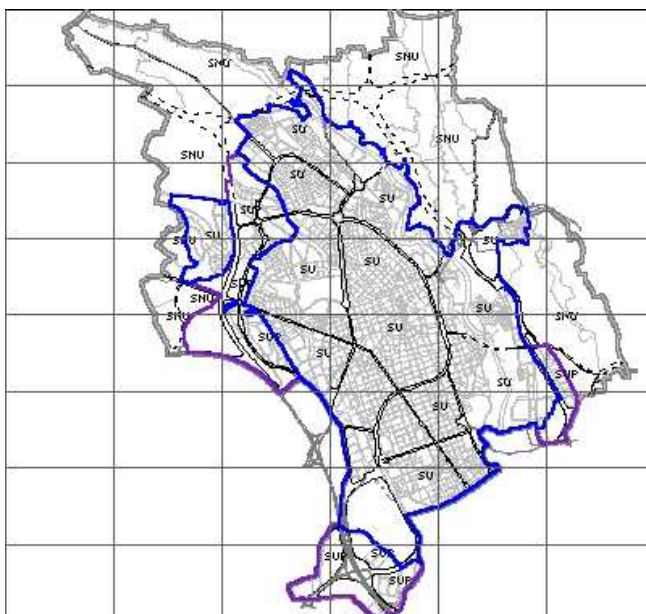
- es fan realitat grans projectes que conformen la trama urbana, particularment el Parc Catalunya i el sector de l'Avinguda de l'Eix Macià que no solament completen el continu entre el centre i el Nord de la ciutat sinó que també passen a ser un nucli d'atracció supralocal

Igualment des de mitjans dels anys noranta prenen cos altres projectes que prefiguren espais de gran importància per la ciutat: la transformació del Centre, amb un Pla de Renovació Integral aprovat l'any 1996; la urbanització d'un nou barri a Can Llong en el sector nord-occidental del terme i el projecte de Parc Fluvial del Ripoll, que es proposa recuperar, protegir i conservar l'espai i la relació de la ciutat i el Riu tenint en compte els usos naturals i patrimonials, industrials, d'horta i de lleure i cultura que aquest espai mereix i possibilita.

L'espai urbanitzat.

El municipi de Sabadell presenta en l'actualitat un alt nivell d'urbanització, amb prop de la meitat de la superfície (un 48,3%) corresponent a sòl urbà consolidat i un 12,4% de les 3870 Ha del terme municipal qualificades com a sòl urbanitzable pel Pla General d'Ordenació aprovat el 1993. Aquesta ocupació presenta a més una alta densitat, que pel conjunt del terme assoleix valors propers als 5.000 habitants per km². La petjada urbana consolidada es pot observar en el següent mapa.

Mapa 1 Definició de la superfície segons planejament.



Font: PGOM. Text refós, octubre 2000.

El sòl urbà ocupat està zonificat bàsicament amb la qualificació de residencial o industrial, amb nuclis molt localitzats de terciari, a l'Eix Macià i Centre Històric, i amb usos mixtos reconeguts pel planejament entre residencial i terciari a l'eix central, i entre residencial i industrial a ponent o amb illes industrials al sector Covadonga.

La zona residencial es majoritària i domina tot el centre i nord del casc urbà. La zona industrial es concentra en un primer gran paquet situat el sud-oest del casc urbà, un segon paquet a llevant, a l'altre vessant del Ripoll, i també al llarg de la conca del mateix riu Ripoll.

Les diferents zones residencials es caracteritzen per teixits urbans lligats a la seva implantació històrica. Podem així a grans trets distingir entre:

- El nucli antic i el pre-eixample, que comprèn el nucli històric i els nuclis originats a la Creu Alta i les primeres extensions del nucli antic de Sabadell al llarg dels camins històrics (Caldes, Sant Cugat, Sant Pau).
- L'Eixample, que compren els eixamples històrics que s'estenen en forma de quadrícula, que corresponen a la Creu Alta al nord, de covadonga a llevant i de Gracia a ponent. Una segona extensió segueix pel sector sud de l'Avinguda de Barberà, on s'introdueix una jerarquia de vials de major amplada, com els carrers Narcís Monturiol i Brutau, i Ramon Llull i Calders i Passeig del Comerç i Rubió i Ors, en el sentit est-oest; i dels carrers de Sol i Padrís i Balmes en el sentit Nord-Sud.
- Zones Suburbanes: Comprèn els creixements residencials posteriors de l'Eixample. Es caracteritzen per ser una trama de carrers de parcel·les de dimensió reduïda i d'ubicació perifèrica. Alguns barris estan formalitzats com eixamples més petits com el de la Creu de Barberà, a l'extrem sud al peu de la carretera de Barcelona o de Ca N'Oriac cap el nord a banda i banda de l'eix de la carretera de Matadepera. D'altres barris estan situats en uns terrenys tan abruptes que han pres una configuració molt irregular, més pròxima a l'estructura de nucli rural, com Serra Camaró, part de Can Puiggener, el Torrent del Capellà o el barri del Poblenou. Altres nuclis són el sector de Can Feu-Ctra. de Terrassa, la Plana del Pintor i Torreromeu.
- Conjunts residencials amb espais oberts d'ús públic: Conjunts residencials de promoció pública de bloc plurifamiliars i un conjunt d'equipaments. Els principals per dimensió són Espronceda i Les Termes al sud, Els Merinals a ponent i can Deu i La Roureda al nord.
- Residencials en ciutat jardí: Edificació unifamiliar aïllada en parcel·les amb jardí privat. Correspon al Barri de Castellarnau i Sant Oleguer (les cases de Cal Garcia Planes) a ponent allunyat fins ara del nucli urbà.

L'espai verd urbà ha experimentat un creixement al llarg de la dècada dels noranta fins l'actualitat. L'any 2000 aquest conjunt d'espais assolien uns 1.186.142,5 m², el que significa uns 6,4m²/hab. També el total d'arbres ha anat incrementant fins tenir un total de 37.280 arbres l'any 2000, uns 8.000 arbres més respecte l'any 92.

Taula 1. Característiques de l'espai verd urbà.

	1992	2000
Espais Verds (m ²)	868.748,3	1.186.142,5
Sup. Espais Verds urbanitzada (m ²)	473.409,7	680.846,1
Sup estany (m ²)	10.836,7	10.959,4
Sup gespa (m ²)	60.319,3	146.549,6
Sup flor (m ²)	1.217,5	741,1
Arbres	29.210	37.280
Relació espais verds /habitant (m ²)	4,39	6,41
Nombre d'arbres per habitant	0,15	0,20
Creixement acumulat de l'arbrat (1992-2000)		0,28
Creixement acumulat superfície de gespa (1992-2000)		1,43

Font: Manteniments, Ajuntament de Sabadell.

L'espai natural

L'espai no urbanitzat del terme s'exten fonamentalment en l'àrea nord i nord-oest del mateix, essent la Serra de Sant Iscle, en el marge esquerra del Ripoll, el principal espai d'entitat per dimensió i riquesa natural.

La característica principal de la seva ubicació és que formen part i conformen a llevant i ponent de l'àrea urbana del municipi dos grans eixos d'espais lliures que actuen de corredors entre les serralades pre-litoral i litoral, la qual cosa els dona un valor ecològic i paisatgístic d'abast supralocal. Aquestes àrees que envolten la ciutat són conegudes també amb el nom de Rodal, definit com el conjunt d'espais agroforestals, en transformació, dinàmics, que venen regulats per la interacció entre els processos naturals i les activitats humanes que s'hi desenvolupen en el seu sí. Aquests espais periurbans realitzen tot un seguit de funcions socials, ecològiques, culturals, degut a la seva proximitat a les zones urbanitzades. Al mateix temps reben també conseqüències negatives d'aquesta proximitat com ara activitats residuals, especulació, abocaments i contaminació.

La presència d'activitats primàries en aquest espai és molt reduïda, no arribant a la vintena d'activitats econòmiques entre les activitats agrícoles, ramaderes i forestals i els serveis relacionats (Padró, IAE). Segons els Cens agrari de 1999 la superfície agrícola del terme era de unes 1099 Ha, el 50% de les quals corresponen a terres llaurades, el que representa una reducció del 40% de la superfície utilitzada respecte l'any 1989. L'any 1999 es comptabilitzaven un centenar de finques rústiques en el terme.

Taula 2 Nombre d'explotacions i superfície censada.

	Total		Amb ramade- ria		Sense ramaderia		Amb SAU		altres
	explot	ha	explot	ha	explot	ha	explot	ha	explot
1999	39	1.099	18	370	21	728	32	571	17
1989	84	799	42	466	42	333	73	560	32
1982	181	1.835	101	913	80	940	169	1.414	43

Font: Web d'IDESCAT.

Nota: Superfície agrària utilitzada

El tret essencial de l'espai no urbanitzat és llavors que es tracta d'espais lliures que encalquen amb els espais de transició a la zona urbana. Gairebé per definició, aquests espais es veuen pressionats especialment per l'ús de lleure de la població i per les petjades que deixen els sistemes generals de comunicacions al seu pas.

En termes de planejament, les més de 1500 Ha. de sòl no urbanitzable del terme es distribueixen, fonamentalment, entre la zona rural amb valor agrícola, ramader, forestal i ecològic-paisagístic i el sistema general d'espais lliures. Un detall de la dimensió d'aquestes àrees la trobem a la següent taula.

Taula 3. Distribució de la superfície d'espai no urbanitzable segons el planejament

		Ha
Sòl no	Valor agrícola i ramader	284,3
Urbanitzable	Valor Forestal	307,6
	Valor ecològic i paisatgístic	99,4
	Total	691,3
Sistema	Parcs Periurbans	231,2
General d'es-	Protecció ecològic-	117,1
pais	paisatgística	
Lliures	Parc Agrícola	265,7
	Total	614,0

Font: Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell.

Taula 4 Sistema d'espais lliures urbans 1993

	Hectàrees
Parc Urbà (Parc Catalunya)	35,013 ha
Places i jardins urbans	73,67 ha
Parcs Veïnals	131,8ha
Espais Lliures en sòl urbà	57,02 ha
Total de S.E.LL Urbans	297,5 ha
Talussos del Ripoll	121,48 ha
Hortes Tradicionals	12,96 ha
Hortes Recreatives	14,78 ha
Total Talussos + Hortes	149,2 ha
Total sistemes d'espais lliures urbans	446,76 ha

Font: Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell.

Els parcs perirubans de Sabadell

El municipi de Sabadell té tres parcs perirubans¹:

Sant Julià- Can Deu: Es tracta d'un espai de 81,57 ha., de superfície total, de les que 77,01 són de naturalesa forestal arbrada. Està catalogat al Pla General d'Ordenació Urbanística, amb la clau D-2, com a Parc periurbà i declarat " Forest protectora" per ordre 15 d'abril de 1992 pel Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya. S'estén al nord del nucli urbà: a l'est limita amb els talussos² del Ripoll, al nord amb el de la riera de Ribatallada, i a l'oest i al sud amb el torrent de Can Deu.

Presenta una vegetació força uniforme constituïda preferentment pel pi blanc (*Pinus halepensis*). En molta menys proporció hi trobem l'alzina (*Quercus ilex*) i el pi pinyer (*Pinus pinea*). Cal destacar que l'alzina surera de Ribatallada forma part d'un conjunt d'alzines sureres que són molt escasses a la resta del municipi. És singular d'aquest espai, també, la presència de petits grups d'avellaners.

La presència dominant del pi blanc sobre les altres espècie és conseqüència de la degradació de la comunitat vegetal climàtica primària, que per les condicions d'aquest medi correspon a l'alzinar litoral. La causa d'aquest canvi és d'origen antròpic, per realització de tallades intenses que finalment han provocat l'invasió de les pinedes.

Les alçàries dels arbres van dels 12-20 m i algun exemplar s'enfila cap als 26 m com és el cas del pi blanc del Torrent de Can Deu situat a la vora del torrent de Can Deu, a uns 10 m de la llera, a l'esquerra, que és el pi blanc més alt del terme i té la consideració "d'arbre singular de Sabadell". Altres arbres singulars que cal destacar ubicats a la zona, són el Pi de Sant Vicenç de Verders, situat a uns 100 m, al nord-oest de l'ermita de Sant Vicenç de Verders i l'alzina surera de Ribatallada, prop de la font dels Capellans.

Aquest parc periurbà és una zona d'especial protecció forestal, la qual cosa es materialitza en una incipient regeneració de l'alzinar litoral i per tant, cap a la recuperació del bosc primitiu.

¹ Les dades dels tres parcs han estat facilitades per l'Oficina del Rodal de l'Ajuntament de Sabadell.

El fet més destacable, però, és la pràctica inexistència de sotabosc: les neteges sistemàtiques realitzades han donat com a resultat la compactació del sòl i, per tant, la impossibilitat que prosperés la vegetació autòctona. Per contra, la presència humana és la causa majoritària dels danys d'aquest espai forestal, donada la pressió que suposa la proximitat a la ciutat.

Davant d'aquesta problemàtica, es pretén potenciar la regeneració natural, insistint en l'ús dels itineraris establerts per no trepitjar el sotabosc, o inclosa la reforestació.

Mereix especial interès la zona de la riera que neix prop de Sant Julià i desemboca al riu Ripoll. A mesura que el fondal de la riera augmenta, l'obac i la humitat promocionen l'existència alzines, roures, oms, àlbers i fals aladern. El sotabosc, molt dens al darrer tram de la riera, el formen galzerans, marfulls, lligabosc, heures, etc.

Fins el moment, no hi ha hagut necessitat de cap tipus de tractament fitosanitari, tret el de combatre la processionària de pi (*thaumetopaea pityocampa schiff*), que es fa un cop a l'any.

La Salut: Correspon a una superfície de 76 ha, amb qualificació del sòl en el PGOM de Parc Periurbà (D2). A principis del S.XX, als voltants del Santuari de la Salut no hi havia bosc: es tractava d'un espai rural on hi vivien oliveres i vinyes. D'oliveres encara se'n poden veure a l'aparcament de la zona nord del parc en força bones condicions. Les situades cap a la zona oest, i envoltades de pins, estan molt més malmeses.

Per tant, el bosc actual ha estat plantat. Els pins són els arbres més abundants, amb predomini del pi blanc i en menor quantitat del pi pinyer. També hi ha algun exemplar de pi roig. Com arbres singulars de Sabadell al bosc de la Salut destaca el pi blanc existent a l'explanada de llevant del Santuari, per sobre de la font nova, amb el codi ASS 33. En aquesta zona es troben els pins més vells de tot el bosc.

A les àrees més allunyades dels edificis hi ha noves plantacions de pins i d'alzines. També podem trobar pinastres i pinasses.

Davant de la font nova de la Salut es localitza un grup de cinc lledoners (*Celtis australis*) amb codi ASS 35. El més gran té 17 m. d'alçada i gairebé dos m. de perímetre.

Als camins d'accés al Santuari es van plantar xiprers, oms, castanyers d'Índia i cupressos. El cuprés més destacat és el del final del passeig del Santuari, sota l'aparcament, i està considerat com a "arbre singular" amb codi ASS36.

Al costat de la masoveria existeix un exemplar singular de pitospor (*Pittosporum tobira*) amb el codi ASS34, força espectacular i molt ben conformat. També cal remarcar l'existència d'un roure al costat del passeig de la Salut, identificat amb codi ASS37 i un altre a tocar del camí de la Font Vella, codi ASS32, que li falta el cim, ja que fou tallat a causa del pas d'una línia elèctrica.

La zona més interessant és la Riera de Canyameres: proximitat a l'aigua, recés del vent i un millor sòl són les característiques que fa que es desenvolupi una notable plataneda amb exemplars que poden arribar als 30 m. d'alçada. Destaca l'exemplar ASS31, a prop de la Font Vella, que pot assolir en el futur unes dimensions molt considerables.

Cal afegir que el parc periurbà de la Salut és una zona amb un sòl força compactat per l'acció humana, sobretot a l'entorn del santuari, per la qual cosa es fa necessari plantejar-se de fer-hi grans actuacions.

Castellarnau: Es tracta d'un espai de superfície total de 58,6638 ha., de les que 47,5358 ha. són de naturalesa forestal i la resta corresponen a zona no forestal (erms, camins...). La qualificació del sòl en el PGOM és de Parc Periurbà.

Està situat a l'oest del nucli urbà i també s'anomena popularment "bosc de Can Berardo".

La zona forestal correspon a bosc mixte de pi blanc i alzina, amb una presència majoritària de pi, sorgida després de la degradació de la comunitat climàtica primària d'alzinar litoral i roure i motivada per l'acció antròpica.

Actualment s'està intentant recuperar el bosc primitiu i podem constatar-ho per la regeneració d'alzina i del roure sota l'ombra dels pins. Cal anar fent un seguiment del procés. Val a dir que s'està estudiant l'aplicació d'un pla tècnic de gestió i millora forestal per aquesta àrea.

Com a arbres singulars destaca el pi blanc de Can Canya, situat al final del camí D-140, prop de la via de la Renfe amb codi ASS28 i el pi blanc del baixador de Castellarnau, codi ASS72, característic per la forma arrodonida de la capçada la qual cosa li ofereix un aspecte de pi pinyer.

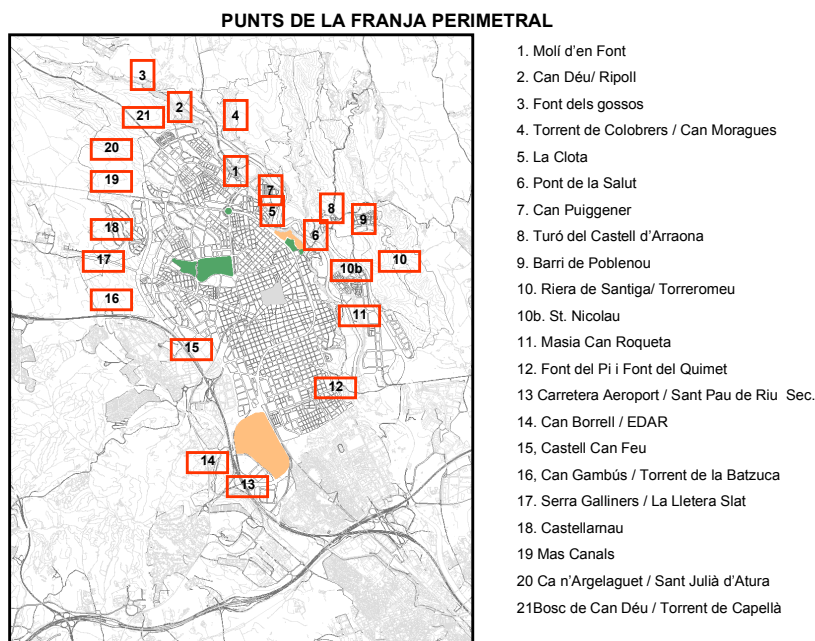
Una zona d'especial atenció és la del nord, a l'obaga que forma el torrent de Can Feu. En aquesta àrea cal destacar una roureda de gran valor natural, i en particular l'exemplar ASS29 amb una alçada d'aproximadament 26 m. Val a dir que les mides són aproximades donat que el terreny està molt emboscats i en pendent.

Seria força interessant que les zones de màxima concentració de roures es declararessin com a arbres d'interès local.

La franja de transició entre l'espai urbà i el periurbà.

Un dels punts febles a tenir en compte a l'auditoria mediambiental de Sabadell és la degradació social i ambiental de la zona de transició entre la ciutat i l'espai periurbà. Per aquest motiu s'ha considerat necessari fer una anàlisi més acurat d'aquesta zona de transició entre els dos espais, per tal de poder caracteritzar els aspectes positius i negatius associats.

La metodologia emprada ha estat la realització d'un itinerari analitzant diversos punts d'aquesta franja al voltant de tot el terme municipal. El nombre de punts analitzats han estat 21, considerant que eren alguns dels més característics.



Aquesta franja de transició entre espai urbà i periurbà està caracteritzada per ser una zona on conflueixen elements naturals i paisatgístics amb elements socio-econòmics i socio-culturals. És un espai on sovint els usos del sòl que s'hi practiquen no corresponen amb els usos que dicta el planejament de la ciutat. Aquest fet és degut als diferents interessos dels diversos agents que hi actuen, que entren en conflicte moltes vegades.

Fent una visió global de l'anàlisi realitzat de diversos punts d'aquesta franja es pot observar una clara diferència entre la zona que queda a llevant de la ciutat i la de ponent.

A llevant es percep una degradació de l'espai agroforestal més acusada, on predominen les hortes i les barraques amb un cert grau de precarietat. Cal tenir en compte que en aquesta zona moltes de les barraques es troben dins de llera pública del riu Ripoll.

Cal destacar que tret d'algun punt com Torre-romeu, el marge esquerre del riu Ripoll en general es troba molt més net.

Els abocaments de residus en els talussos i els abocaments d'aigües residuals urbanes i industrials sense depurar, són alguns dels conflictes ambientals principals que caracteritzen aquesta zona, tant des del punt de vista de l'impacte visual com de la contaminació del sistema fluvial i edafològic.

Un altre aspecte important, i sorprenent alhora, és la quantitat d'habitatges, fàbriques i horts que de manera il·legal s'han anat instaurant en aquest espai, així com també altres activitats com el circuit de motocross i el camp d'aviació d'ultralleugers. La població que s'hi pot trobar és bàsicament d'edat avançada, principalment homes, que es dediquen a conrear els seus horts. Alguns hi són per treballar la terra i altres també hi viuen. Algunes instal·lacions a les hortes els indigents les utilitzen com habitatges.

A21 Local de Sabadell - Diagnosi de Sostenibilitat (Document Proposta)

La part de ponent de la ciutat està en conjunt més ben ordenada i amb algunes zones més riques, a destacar la Urbanització de Castellarnau, tot i que també es poden trobar espais en un procés de degradació important.

A les zones forestals, com en el cas del Parc Periurba de Can Deu, es troben en bon estat. Tanmateix, a algunes zones s'observa una tendència a la degradació de la vegetació existent donant lloc a zones amb erosió, probablement degut a que la facilitat d'accés que ofereixen els camins (alguns sobredimensionats). D'aquesta manera, en algunes ocasions, el nombre de visitants és superior al que la capacitat de càrrega del medi que pot suportar.

Cal destacar, també, que el riu Sec és més cabalós que el Ripoll ja que rep les aigües depurades de la major part de Sabadell i de Sant Quirze.

En definitiva, aquesta franja de transició de Sabadell és un espai de contrastos i irregularitats que cal tenir en compte des del punt de vista del planejament per tal de preservar, regularitzar la situació, millorar els espais d'interès i potenciar-ne els valors més significatius.

Tanmateix, cal destacar les accions que des de l'Ajuntament de Sabadell s'estan duent a terme per al manteniment i la millora de la qualitat d'aquests espais. N'és un exemple el contracte de manteniment del Rodal i el Ripoll, el qual contempla tant la neteja com el manteniment de la zona. En els darrers anys, a diferència d'abans, s'està donant cada cop més importància a les tasques de manteniment i no només a la neteja. Això significa que s'estan fent esforços considerables tant en l'arranjament dels camins (sobretot aquells que estan inclosos en la xarxa de prevenció d'incendis forestals, i els que pertanyen als Camins del Vallès Natural); com en la recuperació de fonts i en la restauració dels entorns i, també, en les tasques de manteniment de la vegetació i el desbroç i la senyalització.

A part del contracte de manteniment del Rodal hi ha altres actuacions a destacar com el manteniment dels parcs periurbans, els nous Plans de Gestió i Millora forestal, les accions realitzades en el marc de l'Espai Agroforestal de Llevant, la coordinació amb la unitat ecològica de la Policia Municipal, etc.

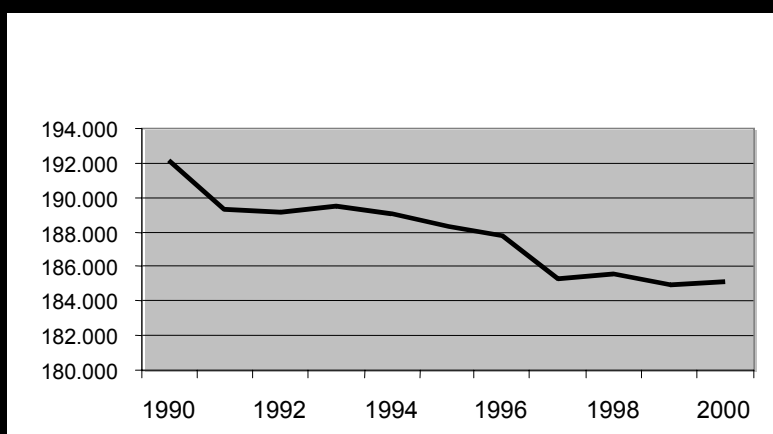
Problemes identificats:

1. Hortes il·legals i barraques ubicades sobre llera del riu Ripoll.
2. No correspondència dels usos del sòl que s'hi practiquen amb els dictats pel planejament del municipi.
3. Degradació dels espais i el paisatge..
4. Abocaments en els talussos de residus.
5. Abocaments d'aigües residuals urbanes i industrials sense depurar.
6. Diverses activitats il·legals.
7. Degradació i erosió a algunes zones dels espais forestals.
8. Problemes d'olors en punts concrets d'abocaments.

2.2. L'ESTANCAMENT DEMOGRÀFIC I L'ACCELERADA TRANSFORMACIÓ SOCIOECONÒMICA

En els darrers quinze anys i malgrat l'estancament demogràfic primer, i lleuger decliu després, s'han produït canvis notables en les característiques poblacionals i socioeconòmiques de la ciutat.

Gràfic 1 Evolució del total de població a Sabadell (1990-2000)



Font: DIB. Ajuntament de Sabadell

Una novetat prou coneguda del període ha estat que els saldos poblacionals s'han produït fonamentalment per la mobilitat residencial de la població i no pel creixement vegetatiu donada la caiguda de l'índex de fecunditat, que pren el seu valor mínim l'any 1995. Tanmateix els moviments de població no s'han produït en aquest cas amb d'altres zones de l'estat, sinó que els municipis de la comarca del Vallès Occidental representen un 40% de les baixes i més d'un 50% de les altes en el període 1992-1997.²

Taula 5. Moviment demogràfic: altes i baixes de Sabadell 1/1/1998 a 31/12/98

	Nombre			Percentatges		
	Altes	Baixes	Saldo Migratori	% Altes	% Baixes	Saldo Migratori
Alt Penedès	11	12	-1	3,40%	2,90%	1,10%
Baix Llobregat	81	62	19	25,00%	14,90%	-20,60%
Barcelonès	490	220	270	15,10%	52,80%	-29,25%
Garraf	16	21	-5	0,49%	0,50%	0,54%
Maresme	20	66	-46	0,62%	1,58%	4,98%
Vallès Occidental	1431	2462	-1031	44,09%	59,05%	111,70%
Vallès Oriental	81	168	-87	2,50%	4,03%	9,43%

² D'entre aquests municipis caldria destacar el saldo migratori negatiu en relació Terrassa, Castellar del Vallès i Sant Quirze del Vallès i en menor mesura amb Polinyà, Matadepera i Sant Cugat. Els saldos positius es produeixen principalment amb Badia de Vallès, Cerdanyola de Vallès i Santa Perpètua de la Moguda.

A21 Local de Sabadell - Diagnosi de Sostenibilitat (Document Proposta)

Resta província de Barcelona	77	134	-57	2,37%	3,21%	6,18%
Província de Girona	94	184	-90	2,90%	4,41%	9,75%
Província de Lleida	57	73	-16	7,60%	1,75%	1,73%
Província de Tarragona	93	182	-89	8,70%	7,37%	9,64%
Resta Espanya	497	570	-73	15,31%	13,67%	7,91%
Estranger	298	15	283	9,18%	3,60%	-30,66%
TOTAL	3246	4169	-923	100,00%	100,00%	100,00%

Font: Web d'IDESCAT

El saldo negatiu s'ha atribuït a canvis en els atributs de les funcions residencials i urbanes que presenta la ciutat en relació al sistema de ciutat, en especial pel que fa a restriccions quantitatives i de preu de mercat de l'oferta d'habitatge per a noves parelles o per habitatge de consolidació de llars adultes.

Aquests canvis estan plenament interrelacionats amb la transformació de la localització d'activitat econòmica a la ciutat, que avui la fan constituir una capital industrial i de serveis d'un àmbit superior al local.

A l'alçada de 1996, el municipi presentava una doble especialització de la seva activitat en termes relatius amb el Vallès occidental i l'àmbit Metropolità, tal com es mostra a la següent taula:

Taula 6. Distribució sectorial dels llocs de treball i perfil comarcal i metropolità de l'activitat econòmica a Sabadell, 1996

	Llocs de Treball 1996	Proporció (%) sobre el Vallès Occidental	Proporció (%) sobre l'Àmbit Metropolità
Agricultura i ramaderia	210	15,7	1,5
Pesca	12	19,4	0,6
Indústries extractives	16	15,8	2,3
Indústries manufactureres	20.383	18,3	4,2
Electricitat gas i aigua	473	27,1	4,1
Construcció	3.786	22,7	4,2
Comerç i reparació	8.937	26,7	4,2
Hostaleria	2.276	25,5	3,2
Transport i comunicacions	3.280	24,5	3,1
Mediació financera	3.242	44,8	6,1
Immobiliàries Lloguers i serveis empresarials	5.245	28,0	3,5
Adm. Pública defensa i SS	2.949	27,3	3,2
Educació	3.420	23,1	4,0
Sanitat i serveis socials	3.277	34,1	4,4
Altres serveis	2.218	27,7	3,7
Personal domèstic	426	28,4	3,9
Organismes extraterrit.	0	0,0	0,0
Total	60.150	23,3	3,9

(en **negreta**, valors que representen una especialització relativa)

Font: Elaboració pròpia en base a IDESCAT, Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya

D'una banda, la indústria manufacturera és manté, amb més de 20.000 llocs de treball a la ciutat, com el principal gran grup d'activitat que representa més del 30% dels llocs de treball. A més, el seu pes continua sent comparativament més important que en el conjunt de l'àmbit metropolità.

L'activitat industrial es mostra així com fortament assentada en el municipi, especialment en el perímetre de la zona urbana; a l'àmbit del Ripoll i a Can Roqueta a llevant, a peu de la C-58 i als barris de Gràcia i Can Feu a ponent, tal com es mostra en el mapa.

Mapa 2. Zones amb ús predominant industrial

04.03 Mapa de les zones amb un ús industrial predominant¹
1999



Font: Ajuntament de Sabadell. Servei d'Urbanisme.
1. Zones previstes pel Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell.

De fet, l'any 1999 la dimensió del conjunt de l'activitat industrial era de prop de 2.000 activitats empresarials i un milió de metres quadrats de superfície per activitats.

D'altra banda, el pes creixent de les activitats comercials i hostaleres, financeres i dels serveis públics i de benestar fan que s'hagi superat definitivament el monocultiu industrial i ens trobem davant un municipi que també presenta valors d'especialització terciària.

Aquesta especialització té, a més, un abast regional en quatre sectors que ja han esdevingut claus en la dinàmica socioeconòmica del municipi: el comerç, els serveis financers, l'educació i la sanitat i els serveis socials. Com es veu, les funcions atribuïdes tradicionalment a les anomenades ciutats-centrals.

Aquestes tendències es contrasten plenament si examinem l'evolució més recent de la superfície dedicada a activitats econòmiques, com figura a la taula següent.

Taula 7. Evolució de la superfície (m²) instal·lada per activitats (indústria, comerç i serveis) a Sabadell, 1995-1999

	1995	1996	1997	1998	Variació 1995-1998
Indústria	959.002	969.187	970.832	953.327	-5.675
Comerç al detall	248.788	279.315	256.036	276.159	27.371
Serveis, llevat de comerç al detall	945.804	1.031.499	1.030.361	1.027.678	81.874
TOTAL	2.155.589	2.281.997	2.259.226	2.259.162	103.573

Font: Elaboració pròpia en base a IDESCAT, Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya

Entre 1995 i 1998 s'ha incrementat amb més de cent mil metres quadrats el sostre dedicat a activitat del municipi; un 80% d'aquest increment es deu a la instal·lació d'activitats de serveis no comercials. Aquesta tendència a la localització dels serveis es fa de manera paral·lela a un augment de més del 10% del sostre comercial i sense gaire detriment dels valors absoluts del sostre industrial.

Taula 8. Aproximació a l'eficiència en l'ús del sostre d'activitats per grans sectors, Vallès Occidental, 1997-1999

	Superfície instal·lada			Pes i evolució sectorial			
	1997	1998	1999	% participació PIB comarcal 1997	Índex relatiu PIB/m2	Creixement del sostre en el període	Creixement real del PIB en el període
Indústria	7.679.525	7.867.960	8.017.213	37,7	110	4,40	4,29
Serveis	5.170.583	5.286.776	5.606.674	31,9	88	8,43	3,71
TOTAL	12.850.108	13.154.736	13.623.887	69,6	100		

Font: Elaboració pròpia en base a **Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya i Anuari Econòmic Comarcal de la Caixa de Catalunya.**

(Nota: Per les dades del PIB i evolució no s'ha tingut en compte el sector de la construcció ni els serveis públics, el còmput del qual no es reflexa en la superfície per activitats (IAE) i és per això que el total no suma 100)

Podem tanmateix, com es fa a la taula anterior, aproximar-nos a l'eficiència productiva en termes de generació de valor a aquest sostre d'activitats. En aquest cas l'anàlisi només es pot efectuar a nivell comarcal i de manera agregada per la indústria i el conjunt dels serveis. Les dades indiquen que en el moment inicial de 1997 la indústria presenta un índex de generació de valor per superfície més alt que el conjunt dels serveis examinat. Igualment, comparat l'evolució del sostre sectorial en el període i el creixement real del PIB sectorial, la indústria presenta un comportament més productiu, la qual cosa pot atribuir-se –sense dades per discernir-ho– tant a l'augment de l'ús de la capacitat instal·lada com a la introducció de millores tecnològiques o de procés.

2.3. L'EVOLUCIÓ DE LA CONURBACIÓ I LA COMARCA EN EL MARC DE LES DINÀMIQUES DE CENTRALITAT A LA REGIÓ METROPOLITANA DE BARCELONA

La transformació anterior es retroalimenta en un context de canvis importants en les funcions i encaixos territorials del municipi amb l'entorn; on podem distingir un primer entorn de conurbació urbana, un de més ampli de la comarca, i un de general de tot l'àmbit metropolità.

Tot indica que la pèrdua relativa de pes poblacional en relació a la conurbació i la comarca d'aquests darrers quinze anys ha anat paral·lela i acompanyada a un increment de les funcions territorials exercides pel municipi.

L'expressió més pregonada és l'increment més que notable dels nivells d'obertura de la ciutat, que fins mitjans dels anys vuitanta presentava uns nivells d'autocontenció molt alts, per exemple superiors al 80% en termes de mercat de treball.

Hem elaborat una estimació sobre els llocs de treball i el fluxes per treball al municipi l'any 2000 que mostra molt clarament aquest canvi. Segon la mateixa, la taxa d'obertura (sortides+entrades/llocs de treball) del municipi s'hauria incrementat en 28 punts percentuals. En un període d'augment sostingut de la població ocupada, no més aproximadament la meitat de l'increment dels llocs de treball localitzats al terme hauria estat provist per la població resident. Els fluxos total per treball haurien augmentat en més de 28.000 persones.

Segons l'estimació, l'any 2000 la taxa d'autocontenció hauria caigut clarament per sota del llindar del 70%, i l'evolució general -més accelerada en el període 86-96 que en el 96-2000- té un sesg de característiques molt clares de saldo negatiu entre els fluxos d'entrada i de sortida. L'augment de les funcions pròpiament residencials en exclusiva per la població resident té una tendència que sembla no aturar-se.

Amb tot, Sabadell continua essent un espai social i territorialment limitat, on els fluxes interiors superen amb escreix els que es realitzen amb l'exterior.

Taula 9. Evolució del nivell d'obertura del mercat de treball local de Sabadell, 1986-1996.

	1986	1996	Estimació 2000 (1)	Variació estimada 1986-2000
Població resident ocupada	51.643	65.612	78.733	27.090
Llocs de treball al municipi (a)	51.294	60.150	71.639	20.345
Residents que treballen fora (b)	10.987	25.283	28.532	17.545
Llocs de treball ocupats per no residents (c)	10.638	19.821	21.438	10.800
Taxa d'obertura (b+c)*100/(a)	42	75	70	28 p.p

Font: Elaboració pròpia en base a IDESCAT, Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya, l'Anuari Estadístic de Sabadell

(1) L'estimació s'ha realitzat en base als següents paràmetres: Pel que fa als llocs de treball al municipi, s'ha aplicat l'evolució observada en els afiliats a la Seguretat Social d'empreses localitzades a la ciutat pel mateix període; pel que fa a les sortides i entrades per treball, s'ha aplicat l'evolució observada en els passatgers d'arribada i sortida a les estacions de Sabadell per ferrocarril.

Les dades anteriors han portat a examinar amb cert detall l'evolució recent de la localització d'activitat en l'entorn immediat de Sabadell, concretament en el dels cinc municipis que més clarament configuren el continu urbà i el subsistema de ciutat.

Es tracta de comprovar si en aquests àmbits, en el seu conjunt, la localització d'activitats presenta alguna tendència clarament marcada i fins a quin punt això es pot atribuir a algun tipus d'activitat.

Les dades que es presenten a la taula següent indiquen que pel període 1995-1999 l'àmbit de Sabadell manté o incrementa lleugerament el seu pes en la localització d'activitat tant en relació a la comarca com al conjunt de l'àmbit metropolità; per bé que el pes concret de la ciutat en l'àmbit és de tres punts percentuals en el conjunt i només s'incrementa per les activitats de comerç al detall.

Taula 10. Evolució del pes (%) de la superfície dedicada a activitat (indústria, comerç i serveis) a l'àmbit de Sabadell (1) per grans sectors d'activitat, 1995-1998.

		1995	1996	1997	1998
Sabadell/Àmbit Sabadell	Indústria	49,8	50,5	48,2	46,6
	Comerç al detall	68,7	70,8	68,3	69,9
	Serveis, llevat de comerç al detall	66,9	68,2	66,2	62,5
	TOTAL	58,2	59,6	57,3	55,2
Àmbit/Vallés Occidental	Indústria	25,6	25,0	25,6	25,5
	Comerç al detall	42,4	43,2	40,2	39,5
	Serveis, llevat de comerç al detall	34,7	35,6	35,7	35,7
	TOTAL	29,8	29,8	30,0	30,0
Àmbit/Àmbit Metropolità	Indústria	6,9	6,9	7,2	7,2
	Comerç al detall	7,0	7,3	6,9	6,8
	Serveis, llevat de comerç al detall	5,6	5,9	5,9	6,0
	TOTAL	6,4	6,5	6,6	6,6

Font: Elaboració pròpia en base a IDESCAT, Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya,

(1) S'inclou la superfície dels municipis de Badia del Vallès, Barberà del Vallès, Castellar del Vallès, Sabadell i Sant Quirze del Vallès.

Una especial significació des del punt de vista de l'evolució sectorial és la reducció del pes en la localització del comerç al detall de l'àmbit de Sabadell en relació a la comarca -gairebé tres punts- i per contra l'augment relatiu del pes de la localització industrial i, sobretot, de serveis no comercials en el marc de la regió.

3. CONTEXT I ESTRUCTURA (2): LA TRANSFORMACIÓ URBANA I ELS SEUS IMPACTES SOCIALS, ECONÒMICS I DE VIDA QUOTIDIANA A LA CIUTAT

3.1. ELS CANVIS EN ELS USOS URBANS I DE L'ENTRAMAT RESIDENCIAL

Una de les particularitats més singulars del vigent planejament és la inexistència de la classificació de Sòl Urbanitzable No Programat (Art. 77.2 del text refós). Això implica que amb la seva aprovació l'any 1993 -que va suposar un increment del 33% a prop del 40% actual del sòl no urbanitzable- es definien per complet les característiques i programació del nou sòl urbà a ocupar.

Si als anteriors afegim la definició d'Àrees de planejament especial en sòl urbà i d'Àrees de planejament especial d'ordenació de sistemes, les previsions de transformació previstes per l'ordenació es poden resumir en les següents:

- 6 sectors de sòl urbanitzable programat, tres dels quals amb dominància residencial (Can Llong, Castellar-nau i Cifuentes), dos amb dominància industrial (Can Gambús i Can Roquetta II) i un darrer terciari i d'usos mixtes (Sant Pau de Riu Sec)
- 17 àrees de transformació d'usos urbans, en la major part per passar d'usos industrials a residencials
- 3 àrees de reforma urbana i cinc de millora urbana
- 2 àrees de protecció viària i paisatgística (Quart Cinturó, Ronda Est), l'Àrea d'ordenació de l'Aeroport i 4 àrees d'Ordenació de Parcs Periurbans (La Salut, Santiga, Can Deu i Castellarnau), definides aquestes darreres en el marc del Sistema General d'Espais Lliures del Pla.
- Igualment en el marc del planejament es defineixen més d'una setentena de polígons i unitats d'actuació en sòl urbà, d'entre els quals podem destacar per la seva repercussió en l'àmbit les unitats del sector Tres Creus, destinades a crear un nou eix residencial i de serveis; les actuacions en les zones industrials del riu Ripoll i les actuacions en les carreteres de Barcelona i Terrassa en el seu tram urbà.

Com es veu, la majoria de les previsions en el sòl urbà ja ocupat és incrementar-ne el seu potencial d'ús residencial i terciari, especialment al voltant del nucli central de la ciutat.

Així, en els darrers anys, junt amb l'increment del sostre terciari no comercial es produeix un increment important del sostre residencial. En la següent taula s'efectua una estimació dels habitatges residencials existents (totals, ocupats i buits), que s'hauria incrementat en més de 9.000 entre 1995 i 1999.

Taula 11. Estimació de l'evolució de diferents paràmetres d'ocupació urbana a Sabadell, 1995-1999

	1995	1996	1997	1998	1999	Variació 95-99
1.Nombre de rebuts IBI (1)	77.681	80.879	84.162	85.947	87.767	10.086
2.Nombre titulars IAE (2)	14.897	15.235	15.594	15.610	15.949	1.052
Estimació habitatges residencials (1-2)	62.784	65.644	68.568	70.337	71.818	9.034
Població resident	188.386	187.742	185.266	185.586	184.946	-3.440
Persones residents per habitatge	3,00	2,86	2,70	2,64	2,58	-0,42

Font: Elaboració pròpia en base a Ajuntament de Sabadell, Anuari Estadístic 2000

3.2. ELS CANVIS EN LA MOBILITAT OBLIGADA I TOTAL

La densificació de les funcions residencials i terciàries i l'augment substancial d'obertura de la ciutat ha comportat l'increment notable en la mobilitat de la població resident i dels fluxos de mobilitat que transiten el territori. Tanmateix les característiques dels fluxos i les particularitats del seu anàlisi assolixen una més gran complexitat.

Si més no, tres són els aspectes que expressen aquesta complexitat:

- els canvis en la composició de la mobilitat total entre mobilitat obligada i no obligada, on pot jugar un paper decisiu el canvi en el usos urbans
- La creixent dificultat de distinció entre la mobilitat interna i externa, lligada al fet que les fronteres administratives no reflexen convenientment les àrees reals pel que fa a les característiques dels desplaçaments
- La superposició dels fluxos urbans i interurbans en la xarxa viària i de transport col·lectiu, que demana com més va una perspectiva d'anàlisi més integrada dels sistemes generals i locals

Les dades més complertes sobre els desplaçaments en el terme continuen essent les de 1996, de mobilitat quotidiana a la RMB. Aquestes dades ens donen un volum d'uns 200.000 desplaçaments dels quals, mesurats en mitjana setmanal, un 64,4% correspondrien a mobilitat obligada per motius de treball o estudi i un 35,6% a mobilitat no obligada. Per l'EMO96 (Enquesta Metropolitana de Barcelona) sabem que poc més del 55% de la mobilitat obligada total diària corresponia aquell any interna al municipi.

Les principals característiques funcionals, temporals i modals dels desplaçaments han estat profundament analitzades en ocasió de l'elaboració del Plan Director de Bicicletes i de Reforma Integral del Centre. Els principals resultats es poden sintetitzar en els següents punts:

- Un 70% dels desplaçaments no superen els 2 Km i les distàncies de recorregut són força similars al llarg de la setmana
- La distribució entre mobilitat obligada i no obligada es capgira entre els laborables i els caps de setmana
- La mobilitat no obligada en dies laborables es concentra majoritàriament en les visites a metges i familiars i les compres, en un 64%, mentre el cap de setmana és l'oci i les compres els motius de desplaçament
- Les característiques de distància, obligatorietat i dia setmanal determinen clarament el mitjà de desplaçament, de manera que els desplaçaments no motoritzats (peu+bicicleta) són majoritaris en tots els desplaçaments curts mentre en els desplaçaments obligats per treball representen només un 11% del total

Podem examinar, amb tot, diverses dades que ens aproximen als canvis que s'estan produint. En primer lloc, en el decenni dels noranta el parc de vehicles ha augmentat més d'un 20%, en prop de 17.000 vehicles, fonamentalment turismes (més de 12.000) i camions (més de 3.500). Del conjunt del període, hi ha un ràpid increment fins el 1993, i el parc sembla tornar a créixer intensament en el darrer any estudiat, tal com mostra la taula següent.

A21 Local de Sabadell - Diagnosi de Sostenibilitat (Document Proposta)

Taula 12. Evolució del nombre de vehicles a motor a la ciutat (1990-1999)

	1990	1991	1992	1993	1994	1996	1997	1998	1999
TURISMES	58.547	62.821	64.435	65.688	65.536	66.540	69.082	68.064	70.863
AUTOBUS	72	55	78	72	76	74	77	67	64
CAMIONS	6.441	7.637	8.458	9.396	9.633	9.145	9.646	9.678	10.199
TRACTORS	309	369	407	474	478	476	502	554	593
REMOLCS	247	354	414	526	598	699	733	785	401
MOTOCICLETES	5.023	5.550	6.072	6.409	6.203	5.739	5.657	5.342	5.289
TOTAL PADRÓ	70.639	76.786	79.864	82.565	82.524	82.673	85.697	84.490	87.409

FONT: Ajuntament de Sabadell. Informació de Base. Hisenda-Vehicles.

Les dades disponibles d'intensitat de circulació viària no permeten arribar a una anàlisi conclouent sobre l'evolució dels fluxos interurbans de vehicles. En la següent taula es presenten tant les dades disponibles de les vies interurbanes, com els punts d'aforament situats en el perímetre de la ciutat.

Taula 13. Evolució del fluxos de desplaçaments de vehicles en punts perimetrals de la ciutat (1996-2000)

			(IMD de vehicles en dos sentits)				
SECTOR	Aforament	VIA / PUNT	1996	1997	1998	1999	2000
NORD	D02- Diputació	Crtra. Matadepera		6.218	8.892		
	G01- Generalitat	Crtra Castellar	21.476				50.347
	1420+1421 -Ajuntament	Crtra. Prats, 520					7.962
EST	G04- Generalitat	C-155 La Salut	9.436	10.545		10.293	10.599
	D03- Diputació	Crtra Torreu Romeu			8.408		10.955
	G02- Generalitat	B-140 Crtra Sta. Perpètua				22.916	15.067
SUD	192+193- Ajuntament	Crtra Ciutat Badia					15.532
	D01- Diputació	BV1414 Accés C58 i Bellaterra		34.529		30.658	34.922
	180+181- Ajuntament	Gran Via 86 (Inici)					41.752
OEST	920+921- Ajuntament	Rbla. Iberia					38.660
	G05- Generalitat	C1413a Límit Sant Quirze				3.339	4.035
	G06- Generalitat	N150 (Rbla Iberia-P.I. Sta. Margarida)				21.677	24.368

Font: Elaboració pròpia en base a Generalitat de Catalunya, Dir. Gral. Carreteres; Diputació de Barcelona, Servei de Vies Locals; Ajuntament de Sabadell, Via Pública

Per a l'anàlisi de l'evolució, que és el que aquí interessa com a reflex dels canvis en la mobilitat, no comptem amb dades històriques dels punts d'aforaments urbans, la qual cosa agreuja algunes contradiccions que es fan paleses en les sèries, molt probablement per canvis en la metodologia o instrumental de medició.

Els fluxos de desplaçament urbans i interurbans en transport públic col·lectiu (TPC) –a partir de les dades dels tres principals operadors- sí que ens aporten informació significativa del darrer període. En conjunt, com mostra la taula, entre els anys 1995 i 2000 els desplaçaments en aquesta modalitat de transport han crescut un 7,7%, amb un comportament desigual entre els transports urbans i els bàsicament interurbans, tot i que els primers continuen representant més del 50% dels desplaçaments totals en TPC, que ha assolit la xifra de més de 60.000 desplaçaments de mitjana diària.

Taula 14. Evolució dels desplaçament amb Transport Públic Col·lectiu (1996-2000)

(mitjana diària en tots els sentits i estacions), RENFE inclou només els dies laborables)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	Variació 1996-2000
RENFE	15.129	17.132	16.702	17.790	18.176	19.633	29,8
FGC	7.174	7.553	8.122	8.283	8.438	9.089	26,7
TUS	34.031	33.878	34.695	34.365	32.237	31.937	-6,1
Total	56.307	58.563	59.520	60.438	58.851	60.659	7,7

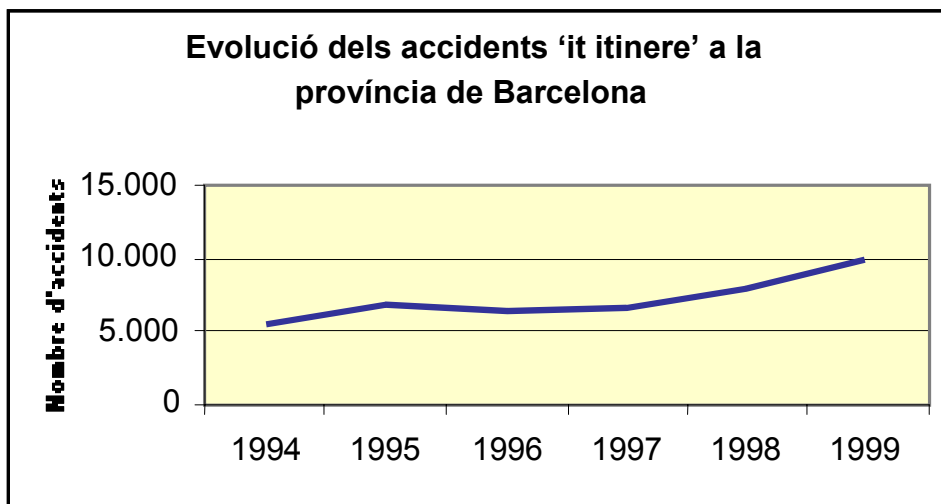
Font: Elaboració pròpia en base Anuari Estadístic de Sabadell.

L'ús del ferrocarril presenta, en canvi, un fort increment en conjunt, de 6.400 desplaçaments de mitjana diària, fruit sens dubte de les millores de serveis introduïdes en el període pels dos prestadors dels serveis. Les dades de lleuger però constant disminució dels viatges totals en els autobusos urbans, que perden uns 650.000 viatges l'any entre 1995 i 1999, podrien estar reflexant bé una disminució relativa de la mobilitat interna, bé una pèrdua de pes d'aquesta modalitat de transport front els desplaçaments interns en vehicle privat.

En qualsevol cas es percep clarament un augment de la conflictivitat associada a la mobilitat i particularment la del transport a motor. Aquesta conflictivitat s'expressa particularment en tres aspectes:

- la saturació de la xarxa i les dificultats creixents dels desplaçaments amb vehicle privat en les hores punta a les entrades i sortides de la ciutat i l'anella central (Gran Via-Rbla. Iberia-Eix Macià) així com pels carrers interiors del Centre
- una creixent ocupació per part dels vehicles de l'espai urbà central, amb conflictes i dificultats per l'estacionament i la convivència amb els usos no motoritzats
- un creixent impacte ambiental mesurat en termes de contaminació i soroll, que es pot comprovar pels estudis específics presentat en altres apartats.

En darrer lloc, com un aspecte que interrelaciona la mobilitat, les modalitats de transport i les funcions territorials d'un municipi com Sabadell, cal esmentar el fort augment de l'accidentabilitat "*it itinere*" que s'ha produït en el període 1996-1999. Prenent com a referència la província de Barcelona, els accidents laborals d'aquesta modalitat han passat de 6.300 a més de 10.000.



Font: Web del Departament de Treball. Generalitat de Catalunya.

Com és conegut, aquesta accidentabilitat es produeix molt majoritàriament en la circumstància d'ús del vehicle privat, i ocasiona costos i impactes molt importants.

3.3. L'EVOLUCIÓ DEL PERFIL SOCIOECONÒMIC I DE LES NECESSITATS SOCIALS

El caràcter fortament industrial i l'origen immigrant de prop de la meitat de la població determinaven fortament el perfil socioeconòmic de la ciutat a finals dels seixanta i primers setanta. Encara en la segona meitat dels anys noranta es mantenia, però de manera menys notòria, aquestes característiques: un proporcionalment fort pes dels propietaris i directius de les empreses -superior al 7%- prop d'un quaranta per cent de la població ocupada són treballadors qualificats i operaris de la indústria i la construcció i els residents nascuts a la resta de l'estat representen un 32% del total.

Amb aquestes característiques les rendes mitjanes disponibles a la ciutat han estat sempre inferior a la mitjana catalana, en part per un pes més important de les retribucions dels assalariats i les prestacions socials. Durant els anys noranta aquesta posició relativa de la ciutat en relació a Catalunya ha tingut una evolució positiva, passant de valor índex 88,64 a 90,37 (Catalunya =100) entre 1991 i 1996. Aquest darrer valor es troba igualment com en anys anteriors per sota de la mitjana comarcal.

Taula 15. Renda Bruta Familiar Disponible. 1991-1996. Sabadell, Vallès Occidental i Catalunya.

	1996			1991		
	SABADELL	Vallès Occidental	Catalunya	SABADELL	Vallès Occidental	Catalunya
RBFD per habitant (milers de ptes.)	1.414,40	1.478,80	1.565,10	1.022,16	1063,31	1153,19
Índex RBFD per hab. (Catalunya=100)	90,4	94,5	100	88,46	92,21	100

Font: Web d'IDESCAT

Durant la segona meitat dels anys noranta observem una tendència a la reducció de la població infantil a la ciutat i un progressiu envelliment de la població. Aquesta tendència s'observa en els canvis que han experimentat alguns dels indicadors demogràfics bàsics.

Taula 16. Indicadors demogràfics bàsics a Sabadell.

	1 de juliol de 2000			Indicadors demogràfics 2000 (base 100=1995)		
	HOMES	DONES	TOTAL	HOMES	DONES	TOTAL
Índex d'envelliment	95,43	144,37	119,33	124	126	125
Índex de sobreenvelliment	6,86	11,95	9,87	105	105	105
Índex de dependència juvenil	21,04	20,01	20,52	92	92	92
Índex de dependència senil	20,07	28,88	24,49	114	116	115
Índex de dependència global	41,11	48,89	45,01	101	105	103

Font: Servei d'Informació de Base. Ajuntament de Sabadell.

NOTA:

Índex de sobreenvelliment (Pob 85 i +/Pob 65 i +)*100

Taxa de Dependència Demogràfica o dependència global = [(pobl 65 i +) + (Pobl 0-14)] / Pobl 15-64]* 100

Índex d'envelliment = (Pobl 65 + / pobl 0-14) * 100

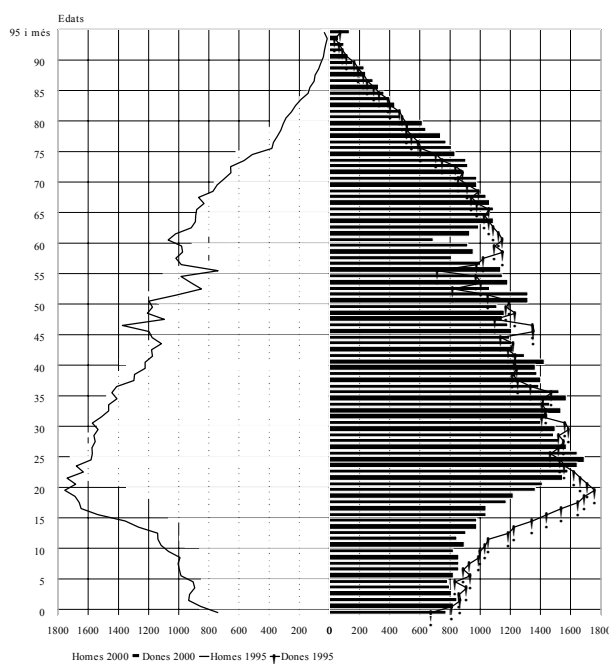
Índex de dependència senil = (Pobl 65 + / pobl 15-64) * 100

Índex de dependència juvenil = (Pobl 0-14 / pobl 15-64) * 100

Gràfic 2. Piràmide d'edats de Sabadell.

Gràfic1. Piràmide d'edats i sexe

Sabadell. 1 de juliol del 2000 i comparació amb 1995. Freqüències.



Elaboració: Unitat Tècnica d'Informació de Base. Secció d'Estadística.

Com a conseqüència d'aquests canvis en l'estructura demogràfica sorgeixen un conjunt de problemàtiques noves relacionades amb les necessitats d'una població cada cop més envellida i una creixent tendència a l'increment de les llars unipersonals. L'any 2000 les persones majors de 75 anys que vivien soles representaven el 28,73% d'aquest grup d'edat.

Malgrat la disponibilitat de dades més recents, un perfil comparatiu amb l'entorn només es pot realitzar amb les dades corresponents a l'estadística de població de 1996, amb l'objectiu alhora d'examinar les tendències de canvi que es poden estar produint a la ciutat.

Des del punt de vista de l'estructura demogràfica Sabadell presenta un perfil més jove i menys dependent que el conjunt de Catalunya, però amb tendències a l'augment de la dependència, especialment senil, més acusades que en el conjunt del país.

Taula 17. Evolució comparada Sabadell - Catalunya en el perfil sociodemogràfic, 1991-1996.

		SABADELL 1996	Variació 1991-1996 (1)	
			SABADELL	CATALUNYA
INDICADORS	Taxa de dependència Demogràfica (2)	43,8	-1,04	-2,35
DEMOGRÀFICS	Índex d'envelliment (3)	99,35	28,08	30,55
BÀSICS	Índex de dependència juvenil (4)	22,01	-4,22	-4,91
	Índex de dependència senil (5)	21,87	3,17	2,56
NIVELL	Sense titulació	20,4%	-0,6	-1,4
D'INSTRUCCIÓ	1º Grau	36,1%	-0,4	-1,0
	2º Grau	35,5%	-2,2	-1,2
	3º Grau	8,0%	3,2	3,6
OCUPATS PER	Personal directiu de les empreses i administracions públiques	7,60%	-0,54	-0,77
PROFESSIÓ	Tècnics i professionals científics i intel·lectuals	11,08%	-2,81	-2,72
	Tècnics i professionals de suport	17,30%	-0,28	-0,1
	Empleats administratius	5,24%	-1,38	-2,24
	Treballadors de serveis i venedors de comerç	11,59%	0,2	-0,09
	Treballadors qualificats en activitats agràries i pesqueres	0,29%	0,06	0,73
	Artesans i treballadors qualificats de la indústria i la construcció	17,30%	5,55	5,06
	Operadors d'instal·lacions i maquinaria i muntadors	21,34%	0,49	-0,48
	Treballadors no qualificats	8,23%	-1,33	-0,54
	Forces armades	0,02%	0,05	0,14

Font: elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT.

(1). Punts percentuals de variació: diferència entre el % de 1996 amb el de 1991.

(2). Taxa de Dependència Demogràfica = $[(\text{pobl } 65 \text{ i } +) + (\text{Pobl } 0-14)] / \text{Pobl } 15-64] * 100$

(3). Índex d'envelliment = $(\text{Pobl } 65 + / \text{ pobl } 0-14) * 100$

(4). Índex de dependència senil = $(\text{Pobl } 65 + / \text{ pobl } 15-64) * 100$

(5). Índex de dependència juvenil = $(\text{Pobl } 0-14 / \text{ pobl } 15-64) * 100$

Des del punt de vista dels nivells d'instrucció, un de cada cinc residents del 1996 no havien cursat o acabat estudis de nivell obligatori, i els que havien obtingut el primer nivell superaven encara els de secundària. Els nivells d'instrucció superior, que representaven un 8% de la població, havien guanyat en termes relatius menys pes que al conjunt de Catalunya, tot i augmentar més de 3 punts percentuals.

Amb tot, on s'observen diferències més acusades és en la distribució i tendència d'evolució de les característiques ocupacionals i professionals de la població. Així, a la ciutat i en termes comparatius amb Catalunya pel període 1991-1996, hi ha una menor pèrdua de directius, un més gran augment del pes dels treballadors qualificats i mentre a Catalunya es distribueix a parts iguals la disminució dels grups d'operaris i peons no qualificats, a Sabadell hi ha una important reducció del pes dels treballadors no qualificats i, en canvi, un augment del pes dels operaris de la indústria. Hom pot constatar doncs un procés diferencial positiu de qualificació dels residents ocupats amb menys competències o, alternativament, una pèrdua de pes significativament important d'aquest grup professional entre els residents per emigració cap a altres poblacions.

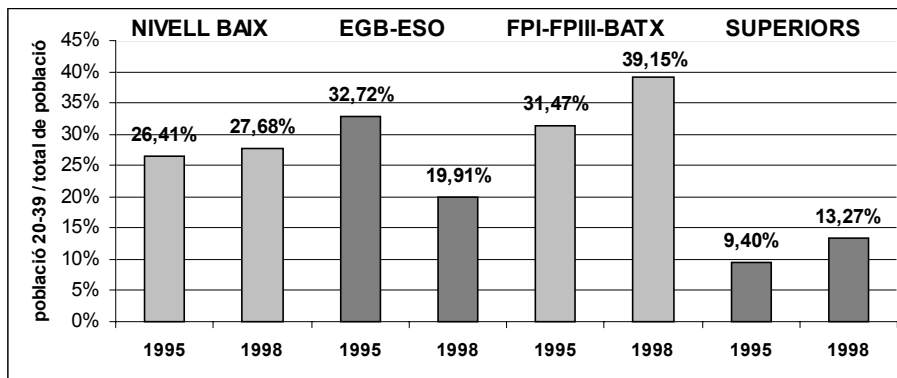
Pel que fa a altres indicadors del nivell d'instrucció de la població observem una tendència a la millora fins l'any 1996 en la taxa d'alfabetització d'adults. També millora el percentatge de persones que acaben la primària i segueixen estudiant o la tendència creixent a realitzar estudis universitaris (gràfic 3). Malgrat tot, el percentatge de població jove-adulta (20-39) que no té cap tipus de formació és encara elevat, ja que representa una quarta part de la població d'aquesta edat i, a més a més, no ha variat en aquests anys.

Taula 18 Taxa d'alfabetització d'adults a Sabadell. 1986-1998

1986	1991	1996	1998
0,919	0,959	0,966	0,954

Font: Elaboració pròpia en base a Web d'IDESCAT i Servei d'Informació de Base de l'Ajuntament de Sabadell.

Gràfic 3. Comparació 95-98 del nivell d'instrucció de la població de 20 a 39 anys a Sabadell.



Font: Serveis Socials. Ajuntament de Sabadell.

Pel que fa a alguns indicadors de salut observem una tendència positiva en alguns indicadors com el d'esperança de vida, que durant el període 1994-1998, va ser de 79,17 anys. Les dones presentaven una esperança de vida 6,8 anys més alta que els homes (82,7 anys versus 75,5). L'esperança de vida ha augmentat respecte el període anterior (1990-1993) que era per ambdós sexes de 78,57 i ha augmentat més per les dones que pels homes. Aquesta tendència positiva en l'esperança de vida és comú en el conjunt de Catalunya (on trobem una esperança de vida en 79,3 anys, pràcticament igual que la de Sabadell).

Taula 19. Esperança de vida a Sabadell

	1990-1993			1994-1998		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Esperança de vida	75.32	81.66	78.57	75.51	82.77	79.17

Font: Salut. Ajuntament de Sabadell

De la combinació entre els indicadors referents als nivells d'educació, l'esperança de vida i els ingressos per càpita podem obtenir l'Índex del Desenvolupament Humà.

Un dels avantatges d'aquest indicador és que permeten analitzar i comparar no només l'ingrés per càpita i, per tant, les condicions econòmiques sinó també les millores en les condicions de vida i les opcions de les persones. Donat que aquest indicador no ha estat calculat a nivell municipal hem optat per fer la comparació a nivell de les diferents Comunitats Autònomes de l'Estat espanyol. (veure document dels indicadors). Si l'indicador

comparés només les variables referents a longevitat i educació, Sabadell estaria encapçalant la llista de les diferents CC.AA, tanmateix, en termes de renda per càpita Sabadell està per sota de moltes altres comunitats Autònomes.

Taula 20 Els components de l'IDH a Sabadell, 1998

	1998
ÍNDEX ESPERANÇA DE VIDA	0,90
ÍNDEX DEL NIVELL EDUCATIU	0,96
ÍNDEX DE L'INGRÉS	0,78
IDH	0,87

Font: Elaboració pròpia

Malgrat aquesta millor situació respecte altres regions en les variables socials, els darrers anàlisis (2000) efectuats sobre les necessitats socials al municipi destaquen els següents aspectes:

- **la tendència a l'envelliment i al sobreenvelliment** i els problemes associats i derivats de la cura de la gent gran, entre els quals no és menor el de la conciliació de les responsabilitats laborals i familiars
- l'augment absolut i proporcional de les **llars de reduïdes dimensions**, en particular les formades per avis sols i les llars monoparentals
- la persistència del volum **de població amb baix nivell d'instrucció** i la seva concentració territorial en determinats barris
- l'increment de l'empadronament de **persones estrangeres no comunitàries**, especialment en el darrer any, i que malgrat el seu reduït pes global actual pot esdevenir un origen de noves necessitats de magnitud creixent.

Les principals problemàtiques, en comparació amb les recollides en el diagnòstic de 1996, han evolucionat d'una manera estable, però també n'han sorgit de noves i importants:

- L'eix principal de necessitat continua essent el dels problemes econòmics i laborals. Sembla que comença a ser palesa una cronificació de situacions, en què les característiques de les persones i famílies continuen bloquejant l'accés a la millora dels seus recursos econòmics, l'accés a l'ocupació, l'adquisició d'habilitats socials i formatives, l'accés a l'habitatge de millors característiques, etc. Situacions que, per efecte d'un cercle vital, es transmeten a altres generacions, amb els consegüents problemes en els processos d'aprenentatge dels infants i d'integració social i laboral d'alguns joves. Tot això en un context de dinàmica econòmica positiva i esforços públics de foment de l'ocupació i atenció sociosanitària. I això ens avisa que hi ha franges de població amb problemàtiques associades i complexes de solucionar, que mantenen unes condicions de desigualtat importants.

- Directament relacionada amb els problemes econòmics i laborals continuem trobant l'habitatge com una de les principals necessitats detectades. L'augment del preu d'aquests en els darrers anys i la insuficient oferta des de l'àmbit públic redueixen moltes famílies a habitatges sense condicions, a l'amuntegament i a l'infrahabitatge. En aquest sentit, l'habitatge és un dels elements més determinants de les situacions de desigualtat.

- Dins dels problemes de salut que condicionen situacions de necessitat social, i en alguns casos amb risc d'acabar en exclusió, trobem l'alcoholisme, amb tota la càrrega de problemàtica social i familiar que porta. Però, especialment destacable és la força que la malaltia mental pren darrerament com a element determinant de

situacions de risc d'exclusió. La manca de recursos existents fa que sigui un dels temes a desenvolupar de forma prioritària.

- Cal afegir que, fruit dels canvis socials i dels d'estructura de les unitats familiars, un dels problemes principals amb què ens trobem són els conflictes familiars, amb conseqüències en la necessitat d'atenció i protecció a la infància, i en els cada cop més demanats serveis de mediació familiar.

- Per últim cal destacar els problemes relacionats amb la gent gran. Paral·lelament a la necessitat i la demanda, va creixent de forma important l'oferta de serveis destinada a aquesta població. Oferta que des de l'àmbit públic, però, no és encara suficient ni diversificada del tot; i des de l'àmbit privat es troba amb problemes per desenvolupar-se definitivament per motiu dels recursos escassos i manca de cultura de compra.

Immigració

Els ciutadans de nacionalitat estrangera empadronats a Sabadell a data d'1 de gener del 2001 són 3.249 i representen un 1.75% sobre la població total. A l'any 2000 s'ha experimentat l'increment més important de la població d'estrangers a Sabadell; el creixement ha estat de 1.146 ciutadans en 10 mesos. Aquest fet implicà un canvi de tendència molt important: l'acceleració de la presència d'estrangers a Sabadell i la tendència a tenir una presència similar a l'existent a d'altres ciutats grans i mitjanes de Catalunya. A pesar d'aquest important augment, la proporció de població estrangera sobre el total de Sabadell està per sota de les proporcions barcelonina (4'5%), catalana (3'4%), d'Espanya (2%) i de l'Unió Europea (5%).

El grup de persones immigrants més nombrós a Sabadell és el dels procedents de centre i sudamèrica que representen el 41%, seguit per dos col·lectius amb uns percentatges bastant similars: els procedents de la Unió europea i els magribins que suposen un 18 % cadascun d'ells

La distribució entre homes i dones en general és força equilibrada: 53'8% d'homes i el 46'2% de dones. Per col·lectius, entre els procedents de l'Àfrica predominen els homes (70'4%) i entre els de procedència americana les dones (59'3 %).

A nivell global, la població immigrada es caracteritza per un nivell d'instrucció baix. No obstant, existeixen diferències significatives segons col·lectius, i fins i tot, en alguns casos el nivell formatiu d'algun col·lectiu és superior al nivell de la població local. En aquest sentit, la població d'origen africà té majoritàriament estudis baixos seguida per la d'origen asiàtic, encara que amb una proporció significativament menor de població sense estudis. Entre la població d'origen americà gairebé el 40% tenen estudis secundaris i universitaris mentre que entre la població d'origen europeu existeix un 30,8% de titulacions universitàries.

La població immigrant a la Sabadell es troba distribuïda territorialment en tots els districtes de la ciutat. Malgrat tot, hi ha diferències respecte l'origen i el volum de població de cada un d'ells. Son el districte 7 (3'55 %) i el districte 6 (2,11%) on hi ha més densitat de persones immigrants respecte la població total mentre que el districte 5 és el que presenta una presència de població estrangera més baixa (1'3 %). L'increment del nombre d'immigrants està generant un fenomen de concentració en les zones de renda més baixa (Torre-Romeu, Can Puiggener). En aquest sentit, la tendència indica un agreujament de les diferències en l'estructura social de la població entre el centre i la perifèria. La ciutat té el doble repte d'articular l'arribada de noves persones a l'estructura social del municipi i promoure la convivència i cohesió entre cultures diferents.



Taula 21. Ciutadans estrangers a Sabadell per Districtes segons origen, 2001.

	U.E.	Resta Europa	Magrib	Resta Àfrica	EE.UU i Canadà	Amèrica central i del sud	Àsia i Oceania	Total
Districte 1**	208	49	72	39	9	322	42	741
%	36,1	27,2	12,0	13,7	39,1	23,5	19,6	22,8
Districte 2	77	11	108	24	4	182	52	458
%	13,4	6,1	17,9	8,5	17,4	13,3	24,3	14,1
Districte 3	57	24	122	33	1	235	13	485
%	9,9	13,3	20,3	11,6	4,3	17,2	6,1	14,9
Districte 4	92	40	35	24	5	252	41	489
%	16,0	22,2	5,8	8,5	21,7	18,4	19,2	15,1
Districte 5	48	18	20	8	3	100	12	209
%	8,3	10,0	3,3	2,8	13,0	7,3	5,6	6,4
Districte 6	84	17	121	66	1	264	52	605
%	14,6	9,4	20,1	23,2	4,3	19,3	24,3	18,6
Districte 7	10	21	124	90	0	15	2	262
%	1,7	11,7	20,6	31,7	0,0	1,1	0,9	8,1
Total	576	180	602	284	23	1.370	214	3.249

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Ajuntament de Sabadell. Padró Municipal d'habitants.

** (Nota: Districte 1: Centre i St.Oleguer; Districte 2: Can Puiggener i Creu Alta; Districte 3: Ca n'Oriac i Nord; Districte 4: Can Rull i Concòrdia; Districte 5: Gràcia i Can Feu; Districte 6: Creu Barberà i Sud; Districte 7: La Serra.

Si es va confirmant la tendència a l'increment de l'arribada de nous immigrants al municipi, especialment de la població sud-americana, la línia subjacent a tota acció en l'eix de normalització, ha de ser la d'augmentar, reconvertir o adaptar els recursos per fer front a la demanda creixent. Aquesta premissa és comú als diferents àmbits d'actuació, però principalment a les àrees de serveis socials, educació, promoció econòmica i habitatge.

Actualment l'Ajuntament té un Programa Transversal d'Immigració, que té com a filosofia principal ser un programa de ciutat.

La majoria de serveis i recursos estan plantejats de forma conjunta amb els serveis de tota la població amb l'objectiu d'aconseguir una total normalització d'aquest col·lectiu. .

Algunes dades referents a l'any 2000 indiquen que del total de 2.500 persones ateses en els serveis municipals, 144 eren estrangers (un 5'7%) i els serveis que utilitzen són majoritàriament les tutories d'orientació, la borsa de treball i, en menor mesura, cursos de Formació ocupacional o Plans d'ocupació. La població que accedeix més als serveis és la procedent d'Amèrica, el Magrib o l'Àfrica subsahariana. El col·lectiu d'asiàtics acostuma a ser un grup desconegut amb xarxes de relacions molt tancades entre ells.

La principal dificultat amb què es troben la majoria d'immigrants en el moment de la seva arribada és el tema de la seva legalització i dels papers i el desconeixement de la llengua i l'inconvenient d'afrontar-se a uns referents culturals i de funcionament institucional diferents al del país de procedència. Malgrat tot, deixant de banda diferències culturals, les dificultats principals en què es troben els immigrants depenen molt del moment del procés migratori en què es trobi la persona, segons acabi d'arribar o quan es dona el reagrupament familiar.

En el moment de l'arribada les principals dificultats són:
<ul style="list-style-type: none">• <i>Desubicació, desorientació i desinformació.</i> El desconeixement de la llengua en la majoria de casos, produeix certa dificultat a accedir als serveis d'atenció.
<ul style="list-style-type: none">• <i>Documentació.</i> La carència de permís de residència o de treball els deixa en situació d'il·legalitat i per extensió de vulnerabilitat.
<ul style="list-style-type: none">• <i>Habitatge.</i> Dificultat per trobar habitatge amb bones condicions i a bon preu. D'altra banda, es troben amb les reticències dels propietaris i veïns.
<ul style="list-style-type: none">• <i>Dificultats econòmiques.</i> Alguns immigrants es veuen obligats a contraure deutes per tal d'adquirir els visats pertinents.
<ul style="list-style-type: none">• <i>Dificultats d'accés al treball.</i>
<ul style="list-style-type: none">• <i>Procés de desqualificació.</i> Sovint es dona un desequilibri entre el nivell de formació adquirit en el seu país d'origen (fins la Universitat, acabada o no) i l'ocupació que troben quan arriben aquí, on no se'ls reconeix la formació que tenen.
Amb la reagrupació familiar, sorgeixen altres dificultats:
<ul style="list-style-type: none">• Agreujament de les dificultats econòmiques
<ul style="list-style-type: none">• Escolarització dels nens, amb els consegüents reptes que això suposa
<ul style="list-style-type: none">• En alguns casos, ruptura de trajectòries de les dones en quedar embarassades

La recerca de feina per part de la població immigrant és, després de la situació legal, la principal font de preocupació i un element important per a la seva integració en el context social. En un primer període busquen qualsevol tipus de feina i posteriorment intenten millorar les seves condicions laborals. Els tipus de treball als que habitualment tenen accés són aquells que la població local no està disposada a realitzar o per les condicions laborals o per la duresa de la feina. Hi ha molta diferència per raons de gènere en el treball. Els homes, en general, tenen major accés al treball legal, mentre que les dones ho fan, en major proporció, en situació irregular. En aquest sentit, hi ha dos "Mercats de treball" en paral·lel. Per les persones irregulars a nivell legal i pels que tenen contracte de treball.

Quant a sectors, els homes treballen en la construcció, en la indústria com auxiliars d'operari no qualificats, en hostaleria, en jardineria, repartidors de propaganda i en la venda ambulat, entre altres. Les dones treballen més en els serveis, la neteja i en el servei domèstic i l'atenció i cura de persones grans. També troben feina en la indústria tèxtil i en hostaleria.

En el camp de l'habitatge, entre els immigrants que ja han completat el seu procés de reagrupament familiar predomina l'habitatge no compartit. El col·lectiu de persones que arriben soles, sobretot els que encara es troben en el primer període de la seva estada, acostumen a viure en pisos compartits.

En termes generals no es percep conflictivitat manifesta en el municipi i la convivència entre immigrants i població autòctona tan sols es veu alterada per algun conflicte puntual, sobretot en indrets on hi ha una major concentració d'immigrants. D'aquesta manera, la convivència de la població immigrada amb la de la resta de Sabadell depèn molt de la situació i dels problemes dels immigrants en la seva arribada al municipi.

3.4. ELS COSTOS DE FUNCIONAMENT I MANTENIMENT DE LA CIUTAT

Sembla també pertinent en aquesta anàlisi de context examinar, si més no aproximar-nos, als costos de funcionament i manteniment de la ciutat. Naturalment, ho farem des d'una visió poc aprofundida tant del que volem dir amb 'costos' com al significat de 'funcionament i manteniment' de la ciutat.

Com és sabut, en un territori d'aquestes característiques es defineix un ecosistema urbà el valor del qual i els costos associats no s'expressen fàcilment ni en termes purament quantitius i menys en termes estrictes d'intercanvi econòmic o monetari.

Amb tot, es pot considerar que els impactes de tot tipus que es generen en el *metabolisme* urbà generen uns costos preventius, de gestió restitutius que es reflexaran en part en termes quantitius i monetaris.

Bona part d'aquests costos són costos atribuïts a les finances públiques locals, en la mesura en què l'ordenament ha establert el domini públic sobre els mateixos i les competències locals en l'exercici.

Un examen dels pressupostos municipals a aquest efecte observa que en conjunt més de la quarta part de la despesa municipal corrent es destina a als tres grans àmbits de Mobilitat, Manteniment i Espais Lliures i Gestió de l'Aigua, els residus i la neteja viària i les actuacions de Medi Ambient, assolint enguany un volum inicial de més de quatre mil milions de pessetes.

A la taula següent es mostren els detalls de l'evolució i composició, i es pot destacar:

- L'àmbit d'Aigua, Residus i Medi Ambient representa la meitat de la despesa analitzada
- En l'àmbit de Mobilitat és on trobem un fort ritme de creixement, malgrat ésser enguany el de menor pes en conjunt
- L'àmbit de Manteniments i Espais Lliures urbans, un terç del total analitzat, es manté estable o amb oscil·lacions a la baixa.

És obvi que la dimensió i evolució d'aquestes dades vénen restringides per les pròpies disponibilitats pressupostàries i per l'atenció a d'altres necessitats col·lectives, de manera que el seu pes i evolució no expressaran amb prou flexibilitat els costos reals totals associats. Nogensmenys ens apunten una problemàtica creixent que també forma part de les característiques i govern de la sostenibilitat local.

Taula 22. Evolució recent de la despesa corrent en funcionament i manteniment de la ciutat. Sabadell, 1999-2001

	1999	2000	2001
Mobilitat, trànsit, Vies Públiques i Transports (1)	453.202	662.597	816.314
Manteniments, infraestructures urbanes, Parc i Jardins (2)	1.383.357	1.207.134	1.217.343
Gestió de l'Aigua, Residus i Medi Ambient (3)	2.013.922	2.029.036	2.189.001
TOTAL	3.850.481	3.898.767	4.222.658
Total Despesa Corrent	13.361.284	14.333.118	15.500.139
% sobre el total Despesa Corrent	28,82	27,20	27,24

(pessetes corrents dels pressupostos inicials)

Font: Elaboració pròpia en base a les dades dels pressupostos municipals, Web de l'Ajuntament de Sabadell

(1) Inclou els programes 224,225,226, 511 i 513

(2) Inclou els programa 433

(3) Inclou els programes 441, 442, 444.

A21 Local de Sabadell - Diagnosi de Sostenibilitat (Document Proposta)

Igualment una anàlisi dels ingressos ens pot mostrar algunes claus dels costos i recursos esmentats. A continuació s'ha seleccionat 10 articles pressupostaris d'ingressos, agrupats per tres grans àmbits com són la mobilitat i el transport, la transformació i ús privatiu de la ciutat, i els residus.

Taula 23. Evolució de diverses figures d'ingressos municipals directament relacionables amb l'ús i consum de ciutat, 1998-2000

(pessetes corrents)				
Article	Concepte	1998	1999	2000
Mobilitat i Transport				
11300	I.Vehicles	1.297.353.452	1.370.647.120	1.463.101.316
35200	P. Entrada Vehicles	157.455.218	171.306.941	180.853.169
42001	Subvenció Estat Transport públic	95.275.411	107.392.242	106.509.562
Transformació de ciutat i ocupació del sòl, subsòl i vol				
28200	I.Construccions	716.206.253	749.414.030	788.238.296
35100	P.Taules i Cadires	26.393.683	28.791.751	24.642.754
35101	P. Ocupació Via pública	25.591.539	28.503.795	30.231.561
35108	Telefònica	120.905.979	125.543.065	119.017.550
35109	P. Ocupació subsòl	196.945.658	198.621.791	186.451.922
Residus				
30001	Venda Subproductes (RS)	24.340.744	38.580.571	45.527.144
31004	T.Recollida Escombraries	171.189.691	159.729.361	162.805.863

Font: Elaboració pròpia en base a Web de l'Ajuntament de Sabadell, Liquidació dels pressupostos.

Nota: P: Preus; I: Impostos; T: Taxes

Els articles que proporcionalment més augmenten són els obtinguts per la venda dels materials de recollida selectiva, els preus per ocupació de la via pública i els d'entrada de vehicles. En conjunt, aquests ingressos, que s'han pres com a il·lustratius, creixen un 9% nominal, la qual cosa representa un lleuger augment real en pessetes constants, a un ritme una mica inferior que les despeses examinades anteriorment.

4. DIAGNOSI (1): L'ESTAT I L'EVOLUCIÓ RECENT DELS PRINCIPALS VECTORS DE SOSTENIBILITAT

4.1. ELS ASPECTES ESTRUCTURALS

4.1.1. LA DINÀMICA DE L'OCUPACIÓ URBANA I L'ESTAT DELS SISTEMES NATURALS I DE SUPORT

Execució del planejament i dinàmica d'edificació

L'execució de la programació prevista en el Pla General d'Ordenació està significant i expressant els canvis i transformacions assenyalats amb anterioritat.

Si ens cenym ara a les actuacions previstes en sòl urbà o sistemes generals d'us urbà, hem de destacar els següents amb diversos nivells d'execució en marxa:

- L'ocupació, urbanització i edificació inicial del barri de Can Llong, previst per uns 3.000 habitatges i dels que s'estan fent ara els primers lliuraments
- L'inici de la Urbanització del polígon industrial Can Roqueta II
- Els processos de transformació d'ús i reforma urbana lligats al Pla de Renovació Integral del Centre (Tres Creus, front residencial de la Gran Via, Mercat Municipal,...)
- Les actuacions en el marc del Parc Fluvial al Ripoll
- L'acabament del Parc Catalunya i la urbanització i funcionament del Parc Central del Vallès, en el límit amb Barberà del Vallès.

De la resta d'actuacions importants, la major part es troben en fase final d'estudi o en fase de decisió, de manera més imminent la que afecta a l'Aeroport.

El Pla General (1993) fa una previsió de 14.305 nous habitatges a partir del desenvolupament del planejament derivat i de les unitats d'execució. A l'any 2000, d'aquests habitatges se n'havien executat 4.752.

Taula 24: Habitatges construïts dels habitatges previstos en PGOM (1993)

		Construïts (2000)
Previsió i Execució de nous habitatges en Sòl Urbà	Per Unitats d'Actuació	1.097 hbtg
	Per Transformació d'ús, Àrees de remodelació i les àrees de Millora Urbana i el PE de Castellarnau	1.791 hbtg
	Total	2.888 hbtg
Previsió i Execució de nous habitatges en Sòl Urbanitzable	Sector del Nord	426 hbtg
	Sector de Can Llong	1.258 hbtg
	Sector de Castellarnau	
	Sector de Cifuentes	
	Sector de Can Gambús	180 hbtg
Total	1.864 hbtg	
TOTAL		4.752 hbtg

Font: Ajuntament de Sabadell. Servei d'Urbanisme. Documentació.

Uns 1800 habitatges de la ciutat presenten un consum zero en aigua, el qual és un 24% respecte la dada d'habitatges vacants segons el cens d'habitatges de 1991, quan els habitatges vacants eren 7.513. Les dades no ens mostren una evolució concreta d'aquests habitatges sense consum d'aigua.

Taula 25 Habitatges de consum zero en aigua, 1998-2000.

Any	Habitatges
1998	1.848
1999	1.878
2000	1.810

Font: CASSA.

En els darrers anys, i després d'un període de certa atonia i creixement relatiu dels preus, el ritme d'edificació residencial ha augmentat considerablement, amb un màxim l'any 1998 i una intensitat promig d'edificació de 9 habitatges per cada mil habitants, tal com figura a la taula següent.

Taula 26. Evolució de la construcció d'habitatges i la seva intensitat a Sabadell, 1996-2000.

	1996	1997	1998	1999	2000	1996-2000
Habitatges iniciats	1.486	1.580	2.217	1.637	1.476	8.396
Intensitat (Habitatges/1000 habitants)	7,9	8,5	11,9	8,9	8,0	9,0

Font: Elaboració pròpia en base a DGAH

Taula 27. Evolució absoluta i comparada del preu de l'habitatge de nova construcció a Sabadell, 1996-2000.

	1996	1997	1998	1999	2000
Ptes/m ²	153.904	155.604	171.220	187.251	209.207
s/ Promig municipis estudiats (33)	118%	112%	111%	107%	96%
s/ Cinc Municipis Vallès Occidental	99%	97%	93%	90%	87%
s/ Barcelona ciutat	65%	64%	66%	59%	58%

Font: Elaboració pròpia en base a DGAH

En els darrers anys i en el marc de l'augment de l'edificació i de les evidències sobre fluxos residencials entre el municipi i altres poblacions, s'ha desfermat una controvèrsia pública i un sentir popular sobre l'augment del preu de l'habitatge a la ciutat i el sesg social i territorial que això podria comportar.

Les dades que es reflexen a la taula anterior no avalen aquest pensament sinó el contrari, per bé que en una sèrie temporal més llarga es pot observar com els preus relatius de l'habitatge nou a la ciutat va tenir un augment important, amb màxims en els anys 1993-1995

Podem concloure que ens trobem davant d'un alt ritme d'ocupació residencial a la ciutat (els llindars habituals situen en 5 la intensitat moderada) que confirma la tendència observada en l'anàlisi de context en les transformacions principals a la ciutat.

La diagnosi de sostenibilitat es situa així plenament davant allò que constitueixen les típiques i tòpiques -però no menys reals- disfuncions i impactes de les ciutats metropolitanitzades: la gestió de la mobilitat, la qualitat i el conflicte en l'ocupació de l'espai lliure urbà i els problemes de desigualtat social i territorial, la pressió urbanitzadora o el conflicte d'usos en els espais de transició.

El sistema hidrogeològic i l'estat del Ripoll

El riu Ripoll es caracteritza per un règim natural pluvio-torrencial, circulen grans cabals en períodes d'avingudes i un petit canal d'estiatge en èpoques seques. En aquests períodes de l'any, les úniques aportacions al riu són les aigües dels abocaments de les poblacions, Castellar del Vallès i Sabadell.

Una descripció sintetitzada dels balanços en aquest sistema pot ser la següent:

- El cabal de l'abocament total a la zona es pot quantificar entre 8,7 i 9,8 hm³ /any (24.000 a 27.000 m³ /dia)
- Els abocaments de les indústries al riu poden oscil·lar entre 10.000 a 13.000 m³ /dia.
- Els abocaments de les indústries en el casc urbà poden ser de 5.200 m³ /dia
- Els abocaments d'aigües residuals urbanes s'estimen en 8.800 m³ /dia.
- La recarrega del aqüífer al·luvial és pràcticament en la seva totalitat a partir de les aigües superficials, per el que la qualitat de les aigües d'aquest aqüífer està en funció de sí les aigües de l'abocament estan més o menys mesclades amb les aportacions de vessament superficial per precipitació. El quimisme d'aquestes aigües reflecta clarament el marc clorurado-sulfatat-sòdic de les aigües residuals.
- Una part important de la recarrega del aqüífer Miocè es realitza també a partir de les aigües superficials i del aqüífer al·luvial, degut al con de bombeig generat per l'explotació d'aquest aqüífer. Això ha configurat en els punts mostrejats aquest any un quimisme clorurat-sòdic que tan sol es pot explicar, en aquesta zona, com degut a la infiltració d'aigües superficials (mescla entre aigües residuals urbanes i industrials i aigua de vessament superficial del riu).

A tall de resum podem dir que les extraccions totals a la zona d'aqüífer al·luvial + aquífer Miocè varien entorn a 6,3 i 8,1 hm³/any i la infiltració d'aigua del riu en els sistemes d'aqüífers s'ha quantificat com resultat del balanç, i creiem que pot oscil·lar entre 8,5 y 11,0 hm³/any. Es desconeixen les proporcions tant d'extracció com d'infiltració que corresponen a cadascun dels dos sistemes d'aqüífers.

Aquest funcionament general dels sistemes ens emmarca l'estat de la hidrologia superficial del Riu Ripoll. D'antuvi, el riu presenta problemes pel que fa al manteniment d'un cabal que asseguri una làmina d'aigua de 10cm, ja que aquest cabal no arriba a superar-se el 10% dels mesos. Quasi bé mai no es superen els cabals corresponents a una làmina de 15 cm. Es poden presentar problemes de làmines màximes en certes seccions d'aquest tram, ja que cada 5 anys el cabal mitjà es multiplica per 120 i la làmina d'aigua supera els 1,5 m. Aquest problema es pot veure agreujat ja que cada 25 anys el cabal esperat es pot multiplicar per 500.

A partir de Castellar del Vallès s'aprecia una disminució notable en la qualitat de l'aigua que circula pel riu. La conductivitat ha augmentat de forma dràstica i, en general, s'observa un augment de tots els paràmetres que caracteritzen el quimisme de l'aigua d'un riu. Tot i l'entrada en funcionament de les dues depuradores situades aigües amunt, la millora de la qualitat no s'ha fet massa palesa a la llum de les darreres anàlisis químiques realitzades: la conductivitat ha augmentat, s'ha notat un notable augment dels sulfats i també dels clorurs (encara que no tant marcat), i no s'ha notat una millora en el contingut d'O₂ dissolt.

En conjunt es tracta d'aigües ultraetròfiques com a conseqüència dels abocaments urbans i industrials de Sabadell, que presenten contingut de metalls pesants que superen gaire bé sempre els elevats fons d'aquest ecodistricte i moltes vegades estan per damunt dels límits de potabilitat de l'aigua de consum; aquest és el cas del Mn, Zn, Pb i Cu

Des del punt de vista de qualitat biològica i ripària, aquest és un tram de riu que presenta un estat completament degradat, amb una manca de comunitats macroinvertebrades i amb tan sols certs organismes oportunistes sapròfits com els dípters de la família dels efídrids o colònies de cianòfits, bacteries sulfatoreductores i euglenòfits. Igualment la vegetació presenta un estat molt degradat. La major part està formada per herbeis sense regeneració (55%), dominats per plantes al·lòctones i de caràcter higronitròfil. Aquests herbeis, juntament amb els del riu Besòs, tenen l'índex de riquesa més baix de tota la conca (0.9).

Com a conclusió constatem que mentre els sistemes d'aqüífers presenten una situació d'aparent equilibri del saldo hídric, la degradació en la qualitat de tot el sistema hidrogeològic és molt patent i afecta notòriament al sistema superficial i els ecosistemes associats.

4.1.2. LA INCIDÈNCIA AMBIENTAL DE LES ACTIVITATS ECONÒMIQUES

L'impacte de les activitats econòmiques

L'any 1999 estaven registrades a Sabadell un total de 13.851 activitats econòmiques, amb les característiques que s'han assenyalat d'una especialització industrial en els sectors metal·lúrgic i tèxtil i un pes creixent de les activitats comercials i els serveis col·lectius.

Fins a l'aprovació de la Llei d'Intervenció integral de l'Administració Ambiental (Llei 3/1998, coneguda com IIAA) i del Reglament que la desenvolupa, el marc regulador de la intervenció de l'Administració en les activitats de l'Estat es concretava en el Reglament d'Activitats Molestes, Insalubres, Nocives i Perilloses, conegut per RAMINP (Decret 2414/1961, de 30 de Novembre).

Amb el RAMINP els municipis controlaven preventivament les activitats susceptibles d'afectar el medi ambient i la salut de les persones, subjectant-les a la tramitació prèvia de la Llicència d'activitats classificades i a l'obtenció de l'acta de comprovació favorable emesa pel tècnic municipal, una vegada comprovada l'eficàcia de les mesures correctores implantades.

Amb l'aplicació de la nova llei 3/1998 d'intervenció integral de l'Administració Central (IIAA), que va entrar en vigència en data 30 de juny de 1999, es deixa sense aplicació a Catalunya el RAMINP. I es pretén modificar el tractament uniformista canviant el règim d'intervenció i estructurant-se en tres règims de tramitació diferenciats, en funció de la incidència ambiental de l'activitat.

Totes les activitats hauran de regularitzar la seva situació pel que fa a llur incidència ambiental abans del 2004. Segons les estimacions fetes per la Generalitat en el marc d'aquesta llei:

- Un 2 % del total d'activitats de Catalunya corresponen a activitats d'elevada incidència ambiental, les quals la llei exigeix sotmetre's a règim d'autorització ambiental (Annex I de la Llei).
- Un 18 % del total corresponen a activitats d'incidència ambiental moderada, les quals la llei exigeix sotmetre's a règim de llicència ambiental (Annex II.1 i Annex II.2).
- Un 80 % del total d'activitats corresponen a les activitats de baix impacte ambiental, quals la llei exigeix sotmetre's a règim de comunicació (Annex III).

Pel que fa concretament a les activitats incloses en l'Annex III de la Llei d'Intervenció, els Ajuntaments poden aprovar ordenances pròpies que modifiquin el règim de comunicació pel que s'ha anomena llicència d'obertura d'establiments.

Per tant, amb l'objectiu de regular la competència que la Llei dóna a les corporacions locals, l'Ajuntament de Sabadell va aprovar l'any 2000 "l'Ordenança reguladora del sistema municipal d'Intervenció Administrativa en les activitats i instal·lacions" (aquesta ordenança s'emmarca o comparteix els objectius generals de la Llei). L'ordenança regula les activitats ubicades dins del terme municipal de Sabadell classificades per la Llei IIAA com Annex III (activitats amb baixa incidència ambiental), especialment, el règim de control que els correspon i, fa una distinció més ample dins aquest règim, creant 2 nous règims d'intervenció i ampliant la tipologia d'activitats:

- el règim de llicència municipal d'activitats (que correspon a les activitats compreses a l'Annex III de la Llei, però també a les activitats compreses en l'Annex A de l'Ordenança); per tant, en certa manera es

pot dir que s'amplia el ventall d'activitats sotmeses al règim de llicència municipal d'activitats, i es fa creant un nou annex (Annex A)

- el règim de llicència municipal d'obertura (que correspon a les activitats de l'annex B de l'ordenança).

Per tant, les activitats de baixa incidència ambiental a Sabadell es desglossen en 3 subgrups: les de l'annex III (mateixes que estipula el Reglament de desplegament de la Llei) i els annexes A i B que són específics de l'ordenança. Pel que fa a les previsions del número d'activitats considerem que es veuran incrementades per efecte de l'estructura empresarial, de manera que el nombre d'unitats que s'han de veure implicades en processos d'auditoria i adaptació ambiental creixerà.

Notablement el sector tèxtil ha realitzat d'antuvi un esforç d'adaptació donat el seu particular impacte original, fruit de les emissions i abocaments líquids, centrats en el procés d'acabat molt present en la indústria local. Aquest procés ha estat regulat d'acord amb les autoritats ambientals i està a l'espera de l'entrada en funcionament de les noves infraestructures de sanejament i depuració al Ripoll.

Si bé des del punt de vista de la incidència les activitats industrials continuaran essent importants, des d'una perspectiva ambiental general aniran prenent el relleu les activitats comercials i terciàries que generen un altre tipus d'impacte, especialment per la seva vinculació amb la mobilitat i pel ritme de generació de residus que comporten.

- **Incidència sobre la contaminació atmosfèrica: activitats incloses en el Catàleg d'Activitats Potencialment contaminadores de l'Atmosfera (CAPCA).** Decret 322/87 de 23 de setembre, de desplegament de la Llei 22/1983, de 21 de novembre. En l'annex I d'aquest Decret hi ha el Catàleg d'activitats potencialment contaminants de l'atmosfera (CAPCA).

El CAPCA és una eina documental que classifica les activitats potencialment contaminants per sectors d'activitat i en funció del tipus i quantitat de contaminant emès. S'estableixen tres grups: A (alt potencial contaminant), B (moderat potencial contaminant) i C (baix potencial contaminant).

Taula 28 Nombre d'empreses incloses al CAPCA de Sabadell classificades segons sectors d'activitat, 1999.

CAPCA	Per sectors	Nre. D'empreses
A	Indústries Químiques i connexes	-
	Indústries fabrils i activitats diverses	-
	Energia	-
	Indústria tèxtil	-
	Indústria alimentària	-
	Siderúrgia i fundició	-
	Indústries de materials per a la construcció	-
	Mineria	-
<hr/>		
CAPCA	Per sectors	Nre. D'empreses
B	Indústries Químiques i connexes	1
	Indústries fabrils i activitats diverses	3
	Energia	2
	Indústria tèxtil	-

A21 Local de Sabadell - Diagnosi de Sostenibilitat (Document Proposta)

	Indústria alimentària	1
	Siderúrgia i fundició	3
	Indústries de materials per a la construcció	1
	Mineria	1
<hr/>		
CAPCA	Per sectors	Nre. D'empreses
C	Indústries Químiques i connexes	6
	Indústries fabrils i activitats diverses	5
	Energia	-
	Indústria tèxtil	3
	Indústria alimentària	1
	Siderúrgia i fundició	-
	Indústries de materials per a la construcció	-
	Mineria	-

Font: Servei de Vigilància i Control de l'Aire. Direcció General de Qualitat Ambiental. Departament de Medi Ambient.

La Llei d'Intervenció Integral de l'Administració Ambiental (Llei 3/98), comporta tanmateix la instauració d'un nou model de classificació de les activitats potencialment contaminants de l'atmosfera en funció de la incidència ambiental que puguin tenir.

Taula 29: Nombre d'empreses classificades pel CAPCA a Sabadell durant l'any 1999 que hauran d'adaptar-se a les exigències de la Llei 3/98.

CAPCA	Nre. D'empreses	Equivalència amb llei 3/98	Potencial contaminant
A	-	Annex I	Alt
B	12	Annex II.1 Annex II.2	Moderat
C	15	Annex III	Baix

Font: Servei de Vigilància i Control de l'Aire. Direcció General de Qualitat Ambiental. Departament de Medi Ambient.

Nota: En aquest llistat d'acord amb la Llei 3/1998, el control dels establiments dels annexos II.2 i III és competència municipal, per tant les dades d'establiments corresponents a aquests annexos només estan actualitzats fins el juny de 1999.

Les activitats existents disposen d'un període transitori per adaptar-se a les exigències de la Llei 3/98, variable en funció de si estan legalitzades (disposen de llicència municipal d'activitats i acta de comprovació) o no ho estan.

Les activitats de nova implantació, s'han d'adaptar al que estableix la Llei 3/98.

Les activitats existents que estan correctament legalitzades: la classificació de referència és la que estableix el CAPCA, si bé en el moment que es produeixi l'adequació d'aquestes activitats als règims que estableix la Llei 3/98, serà la classificació que recull aquesta la que s'aplicarà.

Les activitats existents que no tenen tots els focus legalitzats: la classificació de referència és la del CAPCA, però a partir del passat juny de l'any 2000 ha passat a ser la que estableix la Llei 3/98.

- **Incidència per la producció de residus industrials: establiments donats d'alta en l'Inventari de Productors de Residus i establiments que efectuen la Declaració Anual de Residus.**

El número d'empreses inscrites en el Registre de Productors de Residus Industrials al terme municipal de Sabadell a l'any 1999, han estat 483.

I el número d'empreses que han realitzat la Declaració Anual de Residus Industrials ha estat de 293.

- **Incidència per la producció d'aigües residuals industrials: empreses que han fet la Declaració Anual de Càrrega Contaminant associada al procés de producció.**

Declaració abreujada: usuaris industrials i assimilables d'aigua que tinguin consums d'aigua entre 1000 i 6000 m³/any i aquells que tinguin consums inferiors a 1000 m³/any.

A Sabadell durant l'any 1999, van realitzar la declaració abreujada 301 establiments.

Declaració bàsica: usuaris industrials i assimilables d'aigua amb consums superiors de 6000 m³/any. Aquells que tinguin consums entre 1000 i 6000 m³/any també l'hauran de presentar si concorren alguns dels següents supòsits:

- Quan l'Agència Catalana de l'Aigua els ho requereixi.
- Quan se superin els valors de contaminació següents: Matèries en Suspensió 500 mg/l, Matèries Oxidables 750 mgO₂/l.
- Quan disposin d'un sistema de depuració propi.

A21 Local de Sabadell - Diagnosi de Sostenibilitat (Document Proposta)

- Les aigües no abocades representin més d'un 50% del consum total.

A Sabadell durant l'any 1999, 66 empreses van presentar la declaració bàsica, 25 de les quals tenien pou. Durant aquest any el cabal total abastat a aquestes va ser de 2.211.099 m³.

Els valors obtinguts en aquesta declaració de càrrega contaminant de l'any 1999 van ser sotmesos a revisió. Els paràmetres més conflictius d'empreses de Sabadell que incompleixen l'Ordenança d'abocament a llera vigent fins l'any 2000, van estar:

PH, MES (matèria en suspensió), DQO, Conductivitat, MI (matèries inhibidores), Clorurs, amoni, sulfats, detergents, greixos, fenols, nitrats, crom (IV), crom total, alumini, níquel, coure i zenc.

Per tant, es van establir nous límits i es va incloure altres paràmetres també importants no legislat a l'Ordenança anterior com les sals solubles (SOL), el clor orgànic absorbible (A.O.X) i el color, a la nova "Ordenança Municipal d'Abocaments d'aigües residuals a la xarxa de clavegueram de l'Ajuntament de Sabadell" (aprovació definitiva al BOP n° 147, de 20.06.2001).

Amb la nova Ordenança s'han introduït o modificat altres disposicions de les quals les més significatives són:

- S'ha aprofundit en el procediment d'inspecció i control dels abocaments per tal de garantir un bon funcionament en totes les operacions per part dels inspectors i usuaris industrials. S'especifiquen tots els aspectes pel que fa a la presa de mostra i aixecament d'acta d'inspecció.
- S'ha introduït el concepte de programes concertats de descontaminació gradual (PCDG), de manera que els usuaris industrials que hagin d'adequar els seus abocaments d'aigües residuals se'ls concedirà una autorització provisional d'abocament amb la corresponent presentació d'un PCDG, ajustant-se als requisits que estableix l'Ordenança.
- El tipus d'infraccions i sancions s'han graduat de conformitat amb la Llei 6/99, de 12 de juliol, d'ordenació, gestió i tributació de l'aigua.
- S'ha introduït la regulació dels abocaments mitjançant camió-cisterna a les estacions depuradores d'aigües residuals en què l'Ajuntament de Sabadell en sigui Administració Actuant.

- **Empreses catalanes certificades per ISO 14001 i /o registre EMAS.**

Taula 30 : Llistat d'empreses certificades amb un SGMA del Vallès Occidental, any 1999

Empresa	Municipi	SGMA
Alstom Transporte, SA	Sta. Perpètua de Mogoda	ISO 14001
AMP Española, SA	Montcada i Reixac	ISO 14001
Bicc General Cable, SA	Montcada i Reixac	ISO 14001/EMAS
Clima Roca York, SL	Sabadell	ISO 14001
Draka cables Industrial SA	Sta. Perpètua de Mogoda	ISO 14001
Donelly Hche España, SA	Polinyà	ISO 14001
Elastic Berger, SA	Terrassa	ISO 14001
Enso Española, SA	Castellbisbal	ISO 14001
Kautex Ibérica, SA	Palau de Plegamans	EMAS

A21 Local de Sabadell - Diagnosi de Sostenibilitat (Document Proposta)

Laresa	Barberà del Vallès	ISO 14001
Meto España	Terrassa	ISO 14001
Molles Wen	Sant Cugat	ISO 14001
Nissan Motor Ibérica, SA	Montcada i Reixac	ISO 14001
Sanyo España, SA	Barberà del Vallès	ISO 14001
Sharp Española, SA	Sant Cugat del Vallès	ISO 14001/EMAS
Sony España	Viladecavalls	ISO 14001

* A la llista sol·licitada a AENOR per l'any 2001 apareixen dues noves empreses certificades a Sabadell, Comercial Martí, S.A. i Drogas y Pinturas la Moderna, S.A.

Font: Departament de Medi Ambient. Direcció General de Qualitat Ambiental.

4.1.3. ELS SISTEMES DE TRANSPORT

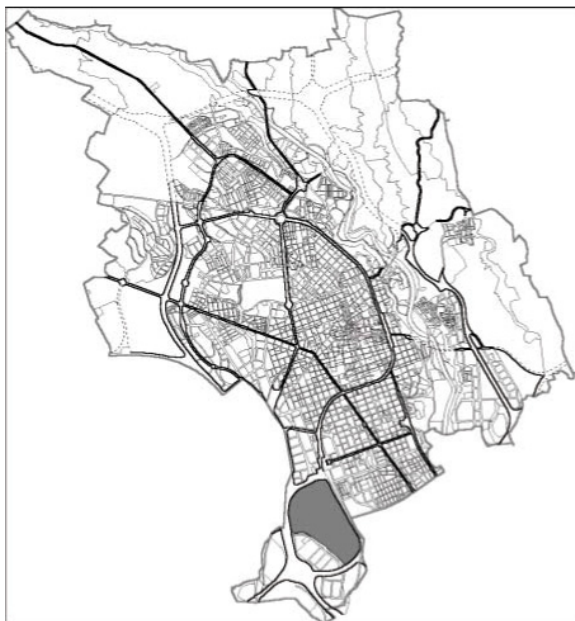
L'augment de la mobilitat urbana i interurbana dels anys noranta s'ha saldat amb l'extensió de l'ús del vehicle privat com a modalitat creixent de transport en el municipi i el seu àmbit. Aquest fet està plenament constatat pel període 1991-1996 i tot assenyala que ha continuat amb posterioritat.

En els darrers anys, emperò, i degut a les millores introduïdes en les infraestructures i els serveis ferroviaris, s'ha produït un augment constant del nombre de viatgers en aquesta modalitat. Així, el nombre de viatgers mitjans totals en les estacions de RENFE en dies laborables ha passat entre 1996 i 1999 de 17.000 a 19.000, i el nombre mitjà total a les estacions de FGC de 7.500 a 8.300, amb taxes d'augment que superen el 10% en el primer cas i del 6% en el segon.

La xarxa viària bàsica urbana i interurbana en el terme no ha tingut en els darrers anys modificacions substancial, tret de la sortida de la C-58 fins la carretera de Terrassa.

Mapa 3. Les previsions del sistema viari al planejament vigent

07.01 Mapa del sistema viari i aeroportuari¹
1999



Font: Ajuntament de Sabadell. Servei d'Urbanisme.
1. Previst pel Pla General Municipal d'Ordenació de Sabadell.

En el període no s'han desenvolupat els instruments de planejament previstos dels serveis generals d'infraestructures de comunicacions, i l'estat actual de la xarxa viària és el que figura en el mapa anterior.

No hi ha en aquest sentit cap dubte que la composició del binomi actuació en la xarxa viària bàsica i desenvolupament del transport públic col·lectiu constitueixen el principal factor estructural a analitzar.

Transport públic

Autobusos urbans

Actualment el transport públic urbà d'autobusos a Sabadell esta previst de 10 línies que tenen una longitud aproximada de 250 quilòmetres i 323 parades.

Línia 1	Can Déu-Estació Sud
Línia 2	La Plana del pintor-La creu de Barberà
Línia 3	Can déu-La Romànica
Línia 4	Castellarnau-Cifuentes-Poblenou
Línia 4R	Castellarnau-Cifuentes-Can Roqueta-Poblenou
Línia 5	Can Rull-Les Termes
Línia 7	La Roureda-La Bonaigua
Línia 8	La Roureda-Zona industrial
Línia 10	La Roureda-Espronedada
Línia 80	Sant Julià Espronceda

L'any 1999 es van produir algunes variacions en la xarxa per tal d'optimitzar els seus serveis, aquestes varen ser:

- Línia 2: prolongació de la línia pel carrer de Leonardo da Vinci
- Línia 4: Modificació del seu final traslladant-se del carrer dels Fatxendes a la carretera de Terrassa-carrer d'Albéniz.
Es va canviar el seu recorregut passant totes les expedicions per Can Roqueta.
Es va ampliar el servei a la Mancomunitat.
- Línia 7: es van unificar les línies 7^a i 7B en una sola línia 7, ampliant-se el servei a Cifuentes i Can Puiggener.
- Línia 8: Van allargar el seu recorregut fins el carrer de Duran i Reynals.

Taula 31. Dades generals autobusos urbans, 1996-1999.

	1996	1997	1998	1999	Variació 1996-1999
Nre. de línies	9	9	9	9	0
Hores de servei	187.926	199.184	195.378	198.518	5.63%
Vehicles en servei (feiner lectiu)	41,4	46	46	46	11.11%
Vehicles en flota	51,3	56	56	55	7.21%
Velocitat comercial (Km/h)	12,8	13,19	12,93	12,97	1.32%
Viatgers tarifació social	1.055.044	1.087.311	1.105.113	1.189.997	12.79%
Nre. de viatges totals	12.365.521	12.663.811	12.545.323	11.766.625	-4.84%

Font: Ajuntament de Sabadell. Mobilitat, Trànsit i Transport.

El nombre d'usuaris anuals ha anat baixant paulatinament en els últims anys, però al mateix temps, s'ha millorat el servei en augmentar el nombre d'autobusos i de línies en servei.

Taula 32. Nre. de viatgers i viatgers/dia en els autobusos urbans, 1995-2000.

Mesos	1995	2000	Variació 95-00
Gener	1.142.234	968.163	-15.23%
Febrer	1.107.402	1.061.323	-4.16%
Març	1.264.538	1.161.042	-8.18%
Abril	996.216	908.845	-8.7%
Maig	1.180.126	1.097.022	-7.04%
Juny	1.102.190	1.051.329	-0.04%
Juliol	944.096	900.884	-4.58%
Agost	476.764	477.942	0.24%
Setembre	932.603	925.175	-0.80%
Octubre	1.168.408	1.097.834	-6.04%
Novembre	1.142.282	1.099.128	-3.78%
Desembre	964.410	908.177	-5.83%
Total	12.421.269	11.656.865	-6.15%
Viatgers/dia	34.031	31.937	

Font: Ajuntament de Sabadell. Mobilitat, Trànsit i Transport.

Taula 33. Característiques de les línies urbanes en dies feiners, any 2000.

Línia	Denominació	Llargada	Expedicions	Nombre de vehicles		Freqüència
		(a)		Hora punta	Hora vall	(minuts)
1	Can Deu - Estació Sud	17,79	135	6	6	16,62
2	La Plana del Pintor - La Creu de Barberà	16,83	137	8	6	16,46
3	Can Deu - La Ro-mànica	16,08	121	9	6	15,75
4	Castellarnau - Cifuentes - Poblenou	24,38	82	9(b)	6(b)	26,88
4R	Cifuentes - Roqueta - Poblenou	23,24	70			28,09
5	Can Rull - Les Terres	14,42	153	7	6	14,17
7	La Roureda - Bonaigua	22,99	99	5	5	21,86
8	La Roureda - Zona Industrial	15,65	62	3	2	31,95
10	La Roureda - Espronceda	20,79	71	6(c)	6(c)	29,25
21	La Plana del Pintor - Mancomunitat	12,93	4	1	(d)	(d)
23	Can Roqueta - Sant Bernat	15,61	11	1	(d)	(d)

A21 Local de Sabadell - Diagnosi de Sostenibilitat (Document Proposta)

80	Sant Julià - Espronceda	17,09	68			30,06
Total		217,80	1.013	51	43	21,00

Font: TUS

Nota: (a) Llargada de la volta sencera (b) Conjunt de les línies 4 i 4R (c) Conjunt de les línies 10 i 80
(d) Servei que funciona a determinades hores (e) Sense incloure les línies 21 i 23 (f) Conjunt de les línies 5 i 10

Taula 34. Característiques de les línies urbanes en dissabtes, any 2000.

Línia	Denominació	Llargada	Expedicions	Nombre de vehicles		de Freqüència (minuts)
				Hora punta	Hora vall	
	(a)					
1	Can Deu - Estació Sud	17,79	79	3	3	27,92
2	La Plana del Pintor - La Creu de Barberà	16,83	79	3	3	27,95
3	Can Deu - La Ro-mànica	16,08	64	3	3	27,95
4	Castellarnau - Cifuentes - Poblenou	24,38	37	3(b)	3(b)	58,00
4R	Cifuentes - Roqueta - Poblenou	23,24	32			60,80
5	Can Rull - Les Termes	14,42	83	3	3	24,79
7	La Roureda - Bonaigua	22,99	59	3	3	35,44
10	La Roureda - Espronceda	20,79	59	5(c)	5(c)	34,68
80	Sant Julià - Espronceda	17,09	57	0	0	34,84
Total		217,80	549	23	23	33,54

Font: TUS

Nota: (a) Llargada de la volta sencera (b) Conjunt de les línies 4 i 4R (c) Conjunt de les línies 10 i 80
(d) Servei que funciona a determinades hores (e) Sense incloure les línies 21 i 23 (f) Conjunt de les línies 5 i 10

Taula 35. Característiques de les línies urbanes en dies festius, any 2000.

Línia	Denominació	Llargada	Expedicions	Nombre de vehicles		de Freqüència (minuts)
				Hora punta	Hora vall	
	(a)					
1	Can Deu - Estació Sud	20,67	65	3	3	30,84
2	La Plana del Pintor - La Creu de Barberà	20	67	3	3	30,34

A21 Local de Sabadell - Diagnosi de Sostenibilitat (Document Proposta)

4	Castellarnau - Ci- fuentes - Poblenou	24,4	33	3(b)	3(b)	58,71
4R	Cifuentes - Can Roqueta - Poblenou	24,03	30			59,75
5	Can Rull - Les Ter- mes	15,52	63	5(f)	5(f)	29,70
7	La Roureda - La Bonaigua	21,89	62	3	3	29,58
10	La Roureda - Es- pronceda	18,75	61			29,98
Total		145,26	381	17	17	34,78

Font: TUS

Nota: (a) Llargada de la volta sencera (b) Conjunt de les línies 4 i 4R (c) Conjunt de les línies 10 i 80
(d) Servei que funciona a determinades hores (e) Sense incloure les línies 21 i 23 (f) Conjunt de les línies 5 i 10

Autobusos interurbans

L'oferta de transport públic per carretera entre Sabadell i els diferents municipis és molt completa, unint Sabadell amb altres municipis del Vallès Occidental i altres comarques. Aquest servei està repartit entre 6 operadors. A la taula següent es detalla quins operadors són i quins són els serveis que realitzen. La parada principal dels autobusos interurbans és al costat de l'estació Centre de la Renfe.

Taula 36. Transport públic d'autobusos interurbans a Sabadell, 1999.

Companyia	Línia
Alsina Graells	Barcelona-Manresa-Solsona-Andorra
Sagalés	Palau-Polinyà-Sabadell Caldes-Sentmenat-Sabadell
La Vallesana	A1: Sabadell-Barberà-Barcelona B1: Sabadell-Barberà-Badia B2: Sabadell-Barberà-Cerdanyola-Ripollet B3: Sabadell-Matadepera B6: UAB-Badia-Sabadell C1: Terrassa-Sabadell C2: Sabadell-Terrassa-Martorell C3: Sabadell-Castellar-Sant Llorenç
Sarbus	A1: Sabadell-Barcelona B1: Sabadell-Barberà-Badia B2: Sabadell-Cerdanyola-Ripollet
TP Transports Públics, S.A.	Sabadell-Sant Quirze
Plana	Sabadell-Badalona

Font: Memòria 1999, T.U.S. S. C.O.O.P. C. L.I.D.A.

Taula 37. Dades generals autobusos, 1999.

	Nombre
Autobús interurbà	
Línies	12
Expedicions/any	800.000
Viatgers/any	1.100.000
Estació d'autobusos	
M2 d'edifici	1.550
M2 aparcament	400
Andana	11
Zona estacionament	2

Font: Ajuntament de Sabadell. Mobilitat, Trànsit i Transport.

Taxis

Dins del terme municipal de Sabadell existeixen 143 llicències de taxi i 16 parades.

Taula 38. Dades generals taxis, 1999.

	Nombre
Nre. de llicències	143
Tràmit de llicències	
Substitucions	22
Traspàs	9
Fitxes taxis	143
Certificats	22
Nous carnets taxista	9
Inspeccions	30

Font: Ajuntament de Sabadell. Mobilitat, Trànsit i Transport.

Trens

Pel que fa la xarxa ferroviària una línia travessa la comarca del Vallès occidental des de BCN fins a la frontera. Aquestes línies formen part de la xarxa de rodalies comptant amb les estacions a Sabadell de: Estació Sabadell Centre, Estació Sabadell Nord i Estació Sabadell Sud.

L'ús de la Renfe en tan sols quatre anys s'ha duplicat. Les principals destinacions des de Sabadell són: Barcelona, La Universitat Autònoma, Terrassa i Barberà. A primera hora de matí es concentren les anades pel que fa les tornades solen ser més esglaonades. L'ús de la Renfe a Sabadell és molt habitual, quasi el 90% de la població utilitza trens de rodalia almenys tres dies a la setmana.

Taula 39. Mitjanes diàries en dies laborals, 1999.

1999						
Sentit S/N			Sentit N/S	Total		
Estació	Pugen	Baixen	Pugen	Baixen	Pugen	Baixen

A21 Local de Sabadell - Diagnosi de Sostenibilitat (Document Proposta)

Sabadell Sud	316	1.444	1.392	333	1.708	1.777
Sabadell Centre	1.135	3.348	3.164	1.192	4.299	4.540
Sabadell Nord	532	2.421	2.401	498	2.933	2.919
Total	1.983	7.213	6.957	2.023	8.940	9.236

Font: Renfe.

Ferrocarrils de la Generalitat

Després d'una lleugera caiguda del nombre de viatgers el 1995, s'ha incrementat la quantitat d'usuaris, principalment per motius de feina o estudis en més d'un 16%.

Taula 40. Ferrocarrils de la Generalitat. Viatgers, 1995-1999.

	1995	1996	1997	1998	1999	Variació 95-99
Sortits						
Sabadell-Estació	326.437	329.469	364.270	377.408	407.816	24.93%
Sabadell-Rambla	920.860	983.703	1.059.566	1.074.262	1.069.468	16.14%
Total Sabadell	1.247.297	1.313.172	1.423.836	1.451.670	1.477.284	18.44%
Arribats						
Sabadell-Estació	359.179	362.515	430.941	446.483	482.457	34.32%
Sabadell-Rambla	1.011.944	1.081.002	1.109.812	1.125.205	1.120.183	10.70%
Total Sabadell	1.371.123	1.443.517	1.540.753	1.571.688	1.602.640	16.88%

Font: Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya.

Aeroport

L'aeroport de Sabadell es troba entre els set primers aeroports espanyols en moviment i es disputa el primer lloc amb l'aeroport de Cuatro Vientos de Madrid en l'àmbit d'aeroports d'aviació no comercial de passatgers. L'horari d'aquest es comprèn entre les 9:00 hores fins la posta de sol. L'aeroport té un cens d'unes 200 aeronaus que hi operen regularment. Creat des de 1931, es troba situat al sud del terme municipal proper a dos municipis Badia i Barberà del Vallès.

A l'aeroport de Sabadell es realitzen diferents activitats que es posen classificar en tres grups:

- formació i entrenament,
- lloguer, aerotaxi i treballs aeris
- rescats, vigilància marítima i extinció d'incendis ja que ha esdevingut la base central d'operacions en dels bombers de la Generalitat de Catalunya.

L'augment de passatgers en els últims anys ha estat molt important, la següent taula ho reflexa.

Taula 41. Aeroport de Sabadell, Passatgers, 1994-1998.

	1994	1995	1996	1997	1998	Variació 94-98
--	------	------	------	------	------	----------------

A21 Local de Sabadell - Diagnosi de Sostenibilitat (Document Proposta)

Mes	Nre.	Nre.	Nre.	Nre.	Nre.	%
Gener	1.284	876	638	746	2.428	89.09
Febrer	1.051	948	1.019	1.050	3.692	251.28
Març	1.432	1.037	985	1.379	3.232	125.70
Abril	1.159	1.160	967	1.272	1.916	65.31
Maig	1.414	1.292	1.312	1.349	1.826	29.14
Juny	1.625	985	1.536	1.159	2.010	23.69
Juliol	1.716	1.284	1.531	1.245	2.310	34.61
Agost	1.249	1.020	1.193	991	1.630	30.50
Setembre	1.086	1.009	1.184	1.114	1.810	66.66
Octubre	924	1.165	1.057	1.065	2.024	119.05
Novembre	1.105	890	952	975	1.932	74.84
Desembre	953	878	890	1.096	1.710	79.43
Total	14.998	12.544	13.264	13.441	26.520	76.82

Font: Aeroport de Sabadell.

4.1.4. COMPORTAMENT SOCIAL I EDUCACIÓ AMBIENTAL

La ciutat està caracteritzada d'antuvi per una forta presència de corporacions, entitats i moviments associatius de caire professional, cultural i reivindicatiu, la tradició dels quals és en molts casos centenària. Amb aquesta fesomia les iniciatives de tot tipus i el treball en favor de la sostenibilitat s'ha desenvolupat d'ençà varies dècades tant en relació al medi natural (Ripoll, espais agrícoles,...) com a les problemàtiques més urbanes, principalment residus i ús del transport col·lectiu i la bicicleta.

En el terreny de l'educació ambiental, el principal programa educatiu de la ciutat, *Ciutat i Escola*, contempla més d'una trentena d'activitats realitzades per diferents institucions públiques i privades del municipi relacionades amb el medi ambient i el transport. La Taula següent recull una descripció de les mateixes en el curs escolar passat, adreçades com és natural principalment a la població de secundària obligatòria i post-obligatòria.

Taula 42. Descripció de les activitats de contingut ambiental del programa Ciutat i Escola 2000.

ÀREA	Temàtica /Contingut	Total Activitats	Adreçades a Infantil i primària	Adreçades a secundària	Adreçades a adults
Ecosistema Urbà	Aigua	3	2	3	1
	Laboratori	1	-	1	1
	Energia	3	1	3	3
	Residus	8	5	7	-
	Tèxtil	1	1	1	1
	Ciutat on Vius	2	1	1	-
	Territori i Ciutat	1	-	1	-
	Parcs i Zones Verdes	2	2	-	-
Mitjans de Transport	Aeroport	1	1	1	1
	Ferrocarril	1	1	-	-
	Transport Urbà	1	1	-	-
Medi Natural	Tallers Medi Natural	2	-	2	-
	Rodal	6	3	3	-
	Observatori	1	1	1	1
	TOTAL	33	19	24	8

Sabadell presenta una vitalitat associativa alta, doncs un 1,9 % de la població és membre d'alguna de les principals associacions ambientals del municipi.

Al voltant d'un 1,5 % de les associacions de caire reivindicatiu i solidari són associacions mediambientals.

4.2. ELS VECTORS AMBIENTALS

4.2.3. EN EL CAMÍ DE LA CONTENCIÓ DEL CONSUM I LA GESTIÓ INTEGRAL DEL CICLE DE L'AIGUA: RECUPERANT UN PATRIMONI DE CIUTAT

Abastament i consum

L'aigua que es consumeix a Sabadell prové bàsicament del riu Llobregat, de captacions d'aigua emmagatzemada a Cerdanyola i de la mina Marí de Terrassa.

El proveïment d'aigua està gestionada per l'empresa CASSA (Companyia d'Aigües de Sabadell) essent aquesta una empresa mixta, amb participació de l'Ajuntament de Sabadell.

L'abastament d'aigua a la ciutat ha experimentat un creixement d'un 8,4 % entre els anys 1995 i 2000, amb ritmes força alts de creixement en el consum comercial.

Taula 43. Evolució de l'abastament d'aigua a la ciutat, 1995-2000, segons destí (m³).

ABASTAMENT AIGUA m3	1995	2000	Variació 95-00
DOMÈSTIC	8.849.578	9.720.560	9,84%
COMERCIAL	1.633.681	1.867.690	14,32%
INDUSTRIAL	2.059.204	2.099.389	1,95%
PÚBLIC	980.916	972.723	-0,84%
TOTAL XARXA	13.523.379	14.660.362	8,41%
CAPT. INDUSTRIALS	sd	1.343.639	
CAPT. RURALS	sd	387.265	
TOTAL	13.523.379	16.391.266	

Font: Elaboració pròpia en base a CASSA i l'Ajuntament de Sabadell.

Nota: Per l'any 2000 s'han estimat les dades d'abastament per captacions privades. Mitjançant una base de dades de les indústries del Ripoll i una estimació de les explotacions rurals.

sd = sense dades

Per a proveir el municipi de Sabadell són necessaris 15 milions de m³ d'aigua a l'any, uns 41.000 m³ diaris, el 85% dels quals procedeixen del riu Llobregat.

Aproximadament més del 90 % de l'aigua consumida dins del terme municipal de Sabadell prové de les aigües subministrades per l'empresa CASSA. Aquesta aigua pràcticament és forana, de la Conca del Llobregat i d'aigües de Barcelona i de la mina Marí de Terrassa, ja que pràcticament l'aportació de la Mina Ribatallada és testimonial. Pel que fa al consum directament de pous privats, aquest suposa el 7.77 % del consum total, on el 99 % és per ús industrial i un 1 % per ús rural (explotacions i ús domèstic).

S'ha d'esmentar que de tota l'aigua abastada per la l'empresa CASSA, anualment es produeixen unes pèrdues per xarxa del voltant d'un 20 %.

Taula 44 Evolució de les pèrdues d'abastament d'aigua , 1995-1999, segons destí (m³)

	Total aigua registrada	Total aigua abastada	% Pèrdues de xarxa
1995	10.764.612 m ³	13.523.382 m ³	20,4 %
1996	10.966.650 m ³	13.641.809 m ³	19,61 %
1997	11.064.873 m ³	13.940.876 m ³	20,63 %
1998	11.907.209 m ³	14.597.535 m ³	18,43 %
1999	11.726.137 m ³	14.487.444 m ³	19,06 %

Font: CASSA

El consum majoritari de l'aigua és per l'ús domèstic amb un 65 %, el percentatge més baix recau sobre el consum municipal.

El baix preu de l'aigua no incentiva a un estalvi, cosa que s'evidencia amb els resultats obtinguts del consum. Pel que fa la indústria les dades de consum poden ser enganyoses ja que aquestes disposen de sistemes alternatius com ara els pous per tal d'abastir-se i els metres cúbics declarats poden no ser els reals.

Taula 45. Evolució del consum domèstic per càpita, 1995-2000, (l)

	1995	2000	Variació 95-00
Consum domèstic per càpita (l/hab anual)	71.785	79.199	10,32 %
Consum domèstic per càpita (l/hab x dia)	196,67	216,98	

Font: CASSA

Distribució dins de Sabadell

La distribució de l'aigua subministrada a Sabadell per l'empresa CASSA es realitza mitjançant les canalitzacions pertinents de la xarxa de distribució amb una longitud total de 641 km i els 5 dipòsits següents: dipòsits de Serra Galliners, Dipòsit de Serra Camaró, Dipòsit de Can Llong, Dipòsits de Ca n'Ustrell, Dipòsit de Censos.

Tots aquests dipòsits plens de Sabadell garanteixen l'abastament de la ciutat durant més de 24 hores.

Sanejament

El municipi de Sabadell es troba situat sobre dues conques, la del riu Ripoll a l'est i la del riu Sec a l'oest, la divisòria de les quals parteix longitudinalment la ciutat en dues fraccions pràcticament equivalents.

La xarxa de sanejament recull aquesta composició i es configura, seguint sensiblement la hidrografia primigènica, en una conca ramificada en el riu Sec per un costat i en diverses conques paral·leles menors que desemboquen al riu Ripoll, per l'altre. En tots els casos, en els corresponents eixos s'insereixen els col·lectors principals de cada subconca urbana.

El sistema urbà de sanejament del municipi de Sabadell, és un sistema unitari, és a dir a través d'una única canonada es condueixen tant les aigües residuals com les pluvials. Aquest fet no permet l'aprofitament d'aquestes últimes per a rec dels espais verds urbans o per ús agrari. La xarxa cobreix gairebé la totalitat de la zona urbanitzada.

L'estructura del proveïment permet una assimilació molt exacta dels cabals d'aigües residuals als consums servits per la xarxa de proveïment, i les pèrdues es compensen amb fonts pròpies. La circulació mitjana que es produeix és de 41.000 m³ diaris amb un cabal mitjà instantani de càlcul de 1.139 l/s.

La utilització de la xarxa està regulada per una ordenança municipal específica, que la protegeix d'abocaments inconvenients, perjudicials, nocius o perillosos.

La conca del riu Sec condueix tots els seus afluents residuals a l'Estació Depuradora Sabadell-Sant Quirze, en funcionament des del 1992 i dotada actualment de tractament biològic i equipada amb un sistema de tractament de fangs. L'Ajuntament de Sabadell està constituït en Administració actuant titular de l'Estació i té encomanada la seva gestió a la Companyia d'Aigües de Sabadell.

Fins l'any 2000 dins del terme municipal de Sabadell només existia l'EDAR de Sant Pau de riu Sec, amb una capacitat de tractament de 31.000 m³/dia, això suposava que la meitat de les aigües residuals urbanes de Sabadell desembocaven a cel obert al riu Ripoll. Al mateix temps totes les empreses situades a les terrasses baixes també abocaven les seves aigües després de tractar-les. Els resultats són un elevat grau de contaminació de les aigües d'aquest curs fluvial, un procés continuat d'impermeabilització del llit del riu, una colonització de plantes oportunistes, un paisatge deteriorat i una reducció de la biodiversitat.

L'entrada en funcionament de l'EDAR del Ripoll la primavera de 2001 amb una capacitat de tractament de 30.000 m³/dia permetrà la depuració de les aigües restants que fins ara no eren tractades, assolint-se un 95% de tractament de les aigües residuals.

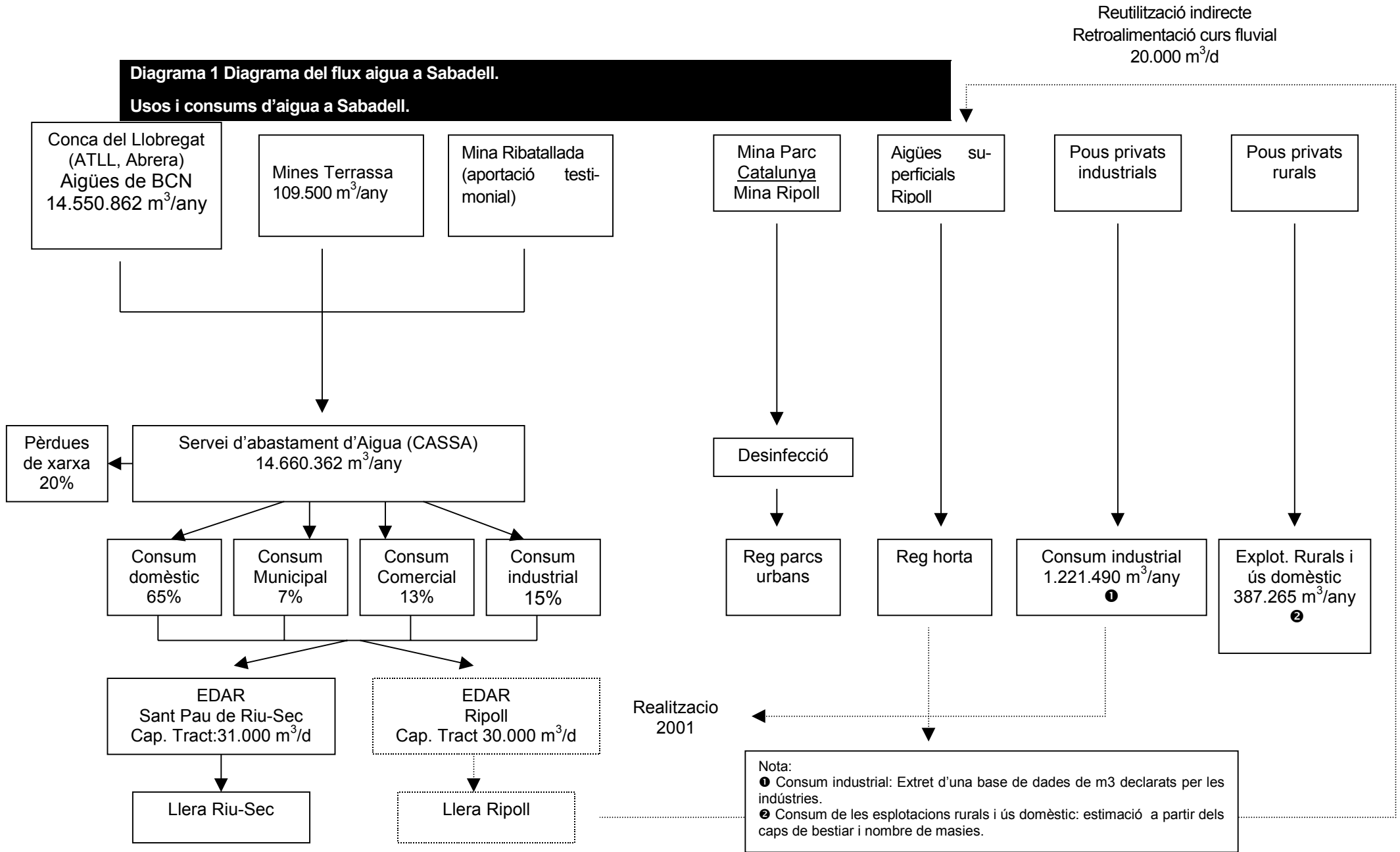
Grau de reutilització de les aigües depurades

Actualment el percentatge d'aigües depurades provinents de les EDAR municipals és del 0%.

Un cop finalitzin les obres de connexió de tota la xarxa de clavegueram del Ripoll, s'aconseguirà un 32,8% de reutilització indirecte de les aigües depurades mitjançant un sistema de bombament aigües amunt, que permetrà la retroalimentació del curs fluvial. D'aquesta manera es permetrà la recarrega dels aqüífers subalvis que, al seu torn, alimenten els pous de captació construïts per les indústries, permetrà que part d'aquesta aigua sigui utilitzada per ús de reg i s'aconseguirà la recuperació del paisatge fluvial al disposar d'un cabal mínim.

Diagrama 1 Diagrama del flux aigua a Sabadell.

Usos i consums d'aigua a Sabadell.



4.2.2. LES DIFICULTATS PER DONAR UN SALT ENDAVANT EN LA REDUCCIÓ I RECUPERACIÓ DE RESIDUS

Residus municipals

El municipi de Sabadell genera a prop del 36,8% dels residus de la comarca del Vallès Occidental. És el terme municipal que produeix més quantitat de residus municipals, seguit de Terrassa amb un 30,7% del total de la producció d'aquests a la comarca. Aquests dos municipis, conjuntament generen més d'un 65% del total del residus urbans que es produeixen en una comarca composta per 23 municipis.

Taula 46: Evolució de generació de residus segons tipologia, 1995-2000 (tonelades)

	1995	Variació 95-00	
R. municipals	78.909	88.052	11,59%
R. industrials	40.383	37.807	-6,38%
R. Construcció*	44.271	142.717	222,37%
R. Sanitaris **	494	1.143	54,8%
R. Agrícoles i ramaders	s/d	10.856 tn (fems) 7.753 m ³ (purins)	-
R. Depuradora	10.918	13.216	21,05%

Font: Ajuntament de Sabadell i elaboració pròpia

* S'ha fet un estimació dels residus de la construcció generats mitjançant un coeficient de generació facilitat pel Gremi de Constructors (0,235 tn/hab a l'any 1995 i 0,771 tn/hab a l'any 2000)

** Residus sanitaris generats a la Corporació Parc Taulí

Taula 47: Evolució de la recuperació de residus municipals, 1995-2000 (tonelades)

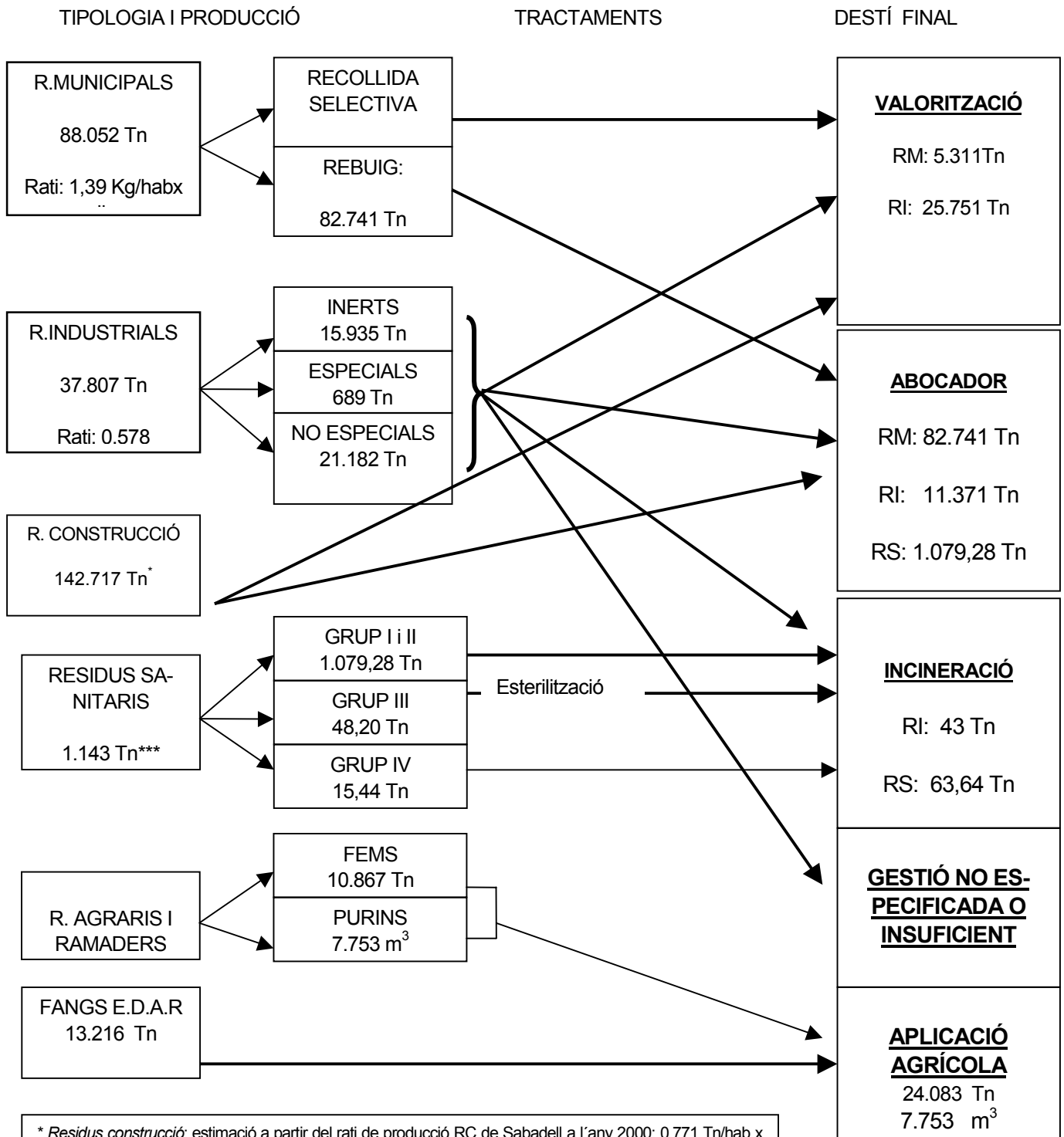
	1995	2000	Var 95-00
Residus produïts	78.909	88.052	11,58%
Residus recuperats	2.525	5.782	128,99%
% Tn recuperades respecte produïdes	3,2%	6,56%	105%

Font: Serveis de Residus. Ajuntament de Sabadell.

En números absoluts existeix un augment de la quantitat de residus recuperats, però cal assenyalar que també augmenta quasi proporcionalment a la quantitat de residus generats de manera que la tendència real del percentatge de recuperació no és positiva, sinó que pels últims anys aquest percentatge ha disminuït representant a l'any 1998 un 8,18%, al 1999 un 7,44% i al 2000 un 6,56%.

Tenint en compte la proximitat a l'any 2006, any on la legislació europea obligarà a una reducció del 25% del tonatge de residus sòlids urbans tractats a l'abocador, s'evidencia la necessitat de millorar la recollida selectiva del municipi. Incidint de manera important en la matèria orgànica, residus que suposa més del 40% en pes d'una bossa d'escombraries i que actualment es recollida a Sabadell com a residu de rebuig. La matèria orgànica pot ser un producte valoritzable, utilitzat com adob pinso, etc...

Diagrama 2. Diagrama del flux de residus de Sabadell. 2000

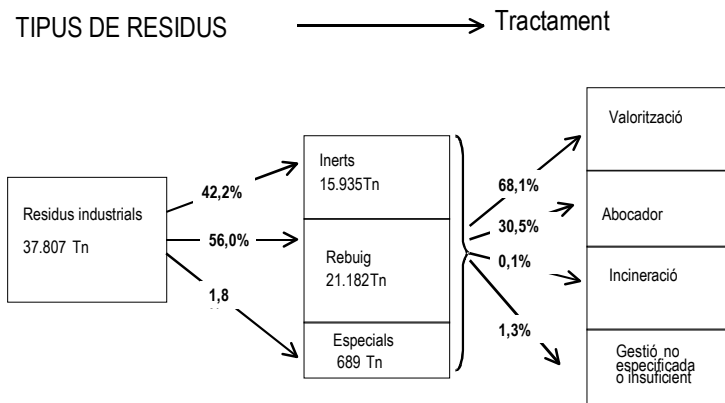


* *Residus construcció*: estimació a partir del rati de producció RC de Sabadell a l'any 2000: 0,771 Tn/hab x any /// ***Residus agrícoles i ramaders*: a partir de nº de caps de bestiar declarats a Sabadell cedit per l' Institut de Estadística de Catalunya durant 1999 /// *** *Residus sanitaris*: les dades corresponen a les generades pel Parc Taulí (el màxim generador d'aquest tipus de residus a Sabadell).

Residus industrials

Pel que fa la recuperació dels residus industrials existeix una tendència a l'augment amb una petita davallada en aquests darrers anys. Sí que existeix però una clara davallada de la quantitat de residus industrials generats, durant el període de 1995-1999 comptabilitzen un 3,2%, probablement com a conseqüència del ressò que han tingut, en aquests últims anys, termes com el reciclatge, la minimització, la valorització en origen, les bones pràctiques, sistemes de gestió ambiental i altres, que han permès a més d'una millora d'imatge per l'empresa en molts casos un augment de l'optimització dels processos.

Diagrama 3. Diagrama del flux de residus industrials



Residus de la construcció

El Programa de Residus de la Construcció a Catalunya, 1996-2000, va fer una valoració per comarques de la producció de residus de construcció i demolició, realitzant primer una estimació de la producció durant el quinquenni 1990-1994 i, posteriorment, una projecció per al període 1995-1999.

Els resultats obtinguts d'aquesta valoració van estar: una producció anual de 1.298.935 tones de residus de construcció i demolició (0,21 tones/habitant) per al període 1990-1994, i una estimació de la producció anual de 1.464.158 tones per al període 1995-1999 (0,235 tones/habitant).

Aquestes estimacions de producció de RCDs (residus de la construcció i demolició) han estat clarament i àmpliament superades per la realitat, degut al gran creixement experimentat per l'activitat de construcció.

Amb l'actual Programa de Residus de la Construcció, 2001-2006 l'estimació de la producció real durant l'any 1999, feta a partir de l'extrapolació de les referències anteriors, dona un ratio de producció de RCDs per al conjunt de Catalunya de 0,758 tones per habitant i any (el ratio mitjà a les comarques amb gestors autoritzats és de 0,771 tones per càpita, superior per la major activitat del sector que en les altres comar-

ques). El ratio de producció estimada a l'any 1998 era de 0,549 tones/habitant, i de 0,347 tones/habitant el 1997.

Per tant, segons la informació obtinguda a partir de "Programa de Residus de la Construcció a Catalunya", a l'any 1999 Sabadell va produir el 57,3% dels residus de la construcció de tota la comarca del Vallès Occidental, això suposa que de les 248.790 tonelades generades a la comarca, 142.593 van estar generades a Sabadell.

Taula 48: Evolució dels Residus de la Construcció generats a Sabadell i a la Comarca del Vallès Occidental, 1995-2000 (tonelades)

	1997	1998	1999
SABADELL	64.287 Tn	101.886 Tn	142.593 Tn
COMARCA V. OCC.* ¹	248.790 Tn	248.790 Tn	248.790 Tn
% RC generats per Sabadell	30,3%	44,1%	57,3%

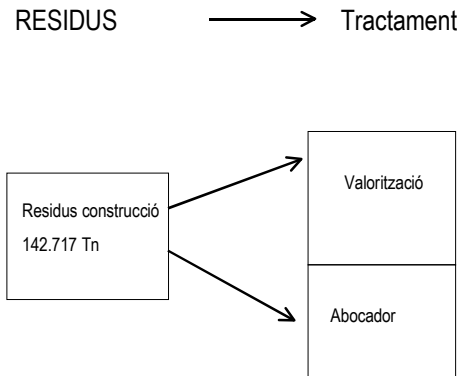
Font: Programa de Residus de la Construcció a Catalunya.

*¹ Segons el PRCC durant el període de 1995-1999 la producció mitjana dels RC a la comarca del Vallès Oriental va ser estimada en uns 248.790 tn.

L'augment progressiu de les quantitats de residus originats a la construcció i demolició es produeix com a resultat de l'increment de l'activitat constructora. Des de l'any 1995 fins a 1999, han aparegut 442* empreses més relacionades amb el sector de la construcció i la demolició dins el municipi. Sabadell és un dels municipis del Vallès Occidental, junt amb Terrassa que més han crescut en aquest sector, tot i que la població no sembla que segueixi aquesta tendència.

* segons les altes fiscals que apareixen a l'Anuari Estadístic de l'any 2000 de Sabadell.

Diagrama 4. Diagrama del flux de residus de la construcció



Residus sanitaris

Pel que fa als residus sanitaris s'han tingut en compte les dades del centre mèdic del Parc Taulí, probablement el generador més gran de residus d'aquesta tipologia dins del terme municipal de Sabadell.

Els residus sanitaris dels grup I i II, residus que per la seva composició i naturalesa són assimilables a residus municipals o que per la seva naturalesa inert o no especial no plantegen exigències especials en la seva gestió fora dels seu centre generador però si dins, han sofert un important augment en els últims anys.

Pels que fa al grup III (residus especials) i Grup IV (residus especials no inclosos al grup III i citotòxics) han disminuït la seva generació.

Taula 49: Evolució dels residus sanitaris Parc Taulí, 1995-2000 (tonelades).

	1995	2000	Variació 95-00
Grup I i II	401,83	1.0179,28	168,6%
Grup III	75,64	48,20	-36,28%
Grup IV	18,47	15,44	-16,39%

Font: Corporació Parc Taulí

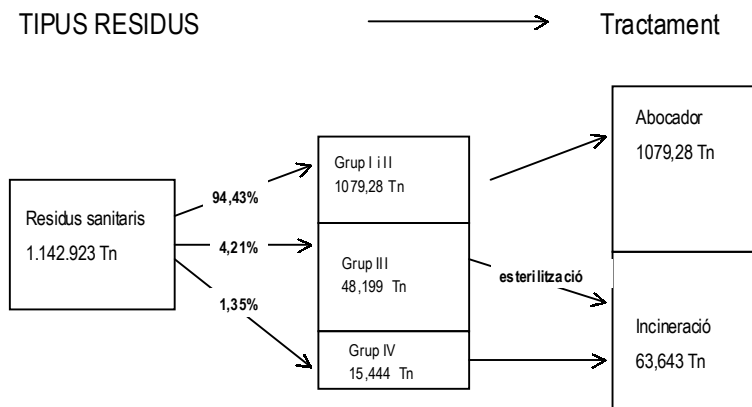
La recuperació o valorització d'aquest tipus de residus té poques possibilitats, pel risc que significaria per la salut pública. Tot i així existeixen, per exemple punts de recollida de tot tipus de medicaments que posteriorment es revisen, es transporten i es gestionen de la manera més adequada.

Existeix un servei de recollida de fàrmacs a Sabadell que es fa a través del Punt Blau, al Mobi Blau i les farmàcies del terme municipal, d'acord amb un conveni signat entre Farmacèutics Mundi i l'Ajuntament de Sabadell.

Durant 1998 es van recollir un total de 21.614 Kg i es van fer 174 enviaments a països del tercer món.

Els fàrmacs són classificats per categories al local de Farmacèutics Mundi i s'envien als països que així ho sol·liciten. Els fàrmacs caducats són retirats per la Junta de Residus.

Diagrama 5. Diagrama del flux de residus sanitaris



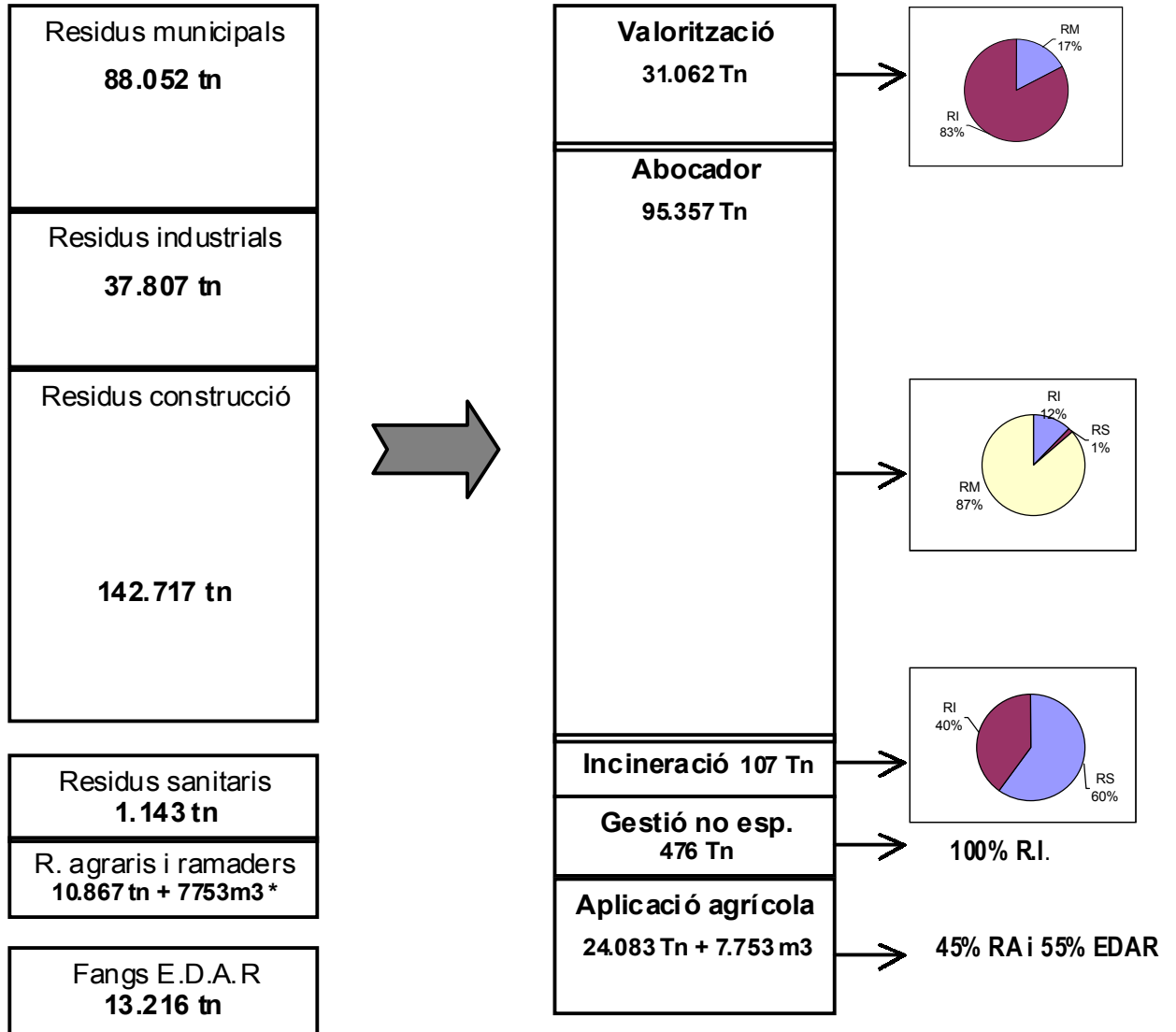
Residus agrícoles i ramaders

Sabadell ha mantingut estable la seva reduïda activitat agrícola i ramadera des de l'any 1992. Segons l'Anuari Estadístic de Sabadell 2000, el número d'explotacions donades d'alta no ha variat gairebé gens. De forma quasi marginal, l'activitat rural, s'ha mantingut com a negoci familiar que ha passat d'una generació a una altra. L'activitat agrícola –ramadera representa només un 0,036% del total d'activitats empresarials segons les altes fiscals a l'any 1999.

A Sabadell existeixen unes 39 explotacions agràries i ramaderes amb un total de 3.912 caps de bestiar que generen 10.867 tn/any de fems i 8.951,6 m³/any de purins.

La Generalitat ha designat les zones vulnerables en relació amb la contaminació de nitrats procedent de les dejeccions ramaderes. Aquestes zones afecten un total de 172 municipis, agrupats en 6 grans àrees, cap de les quals pertany a la comarca del Vallès Occidental.

Diagrama 6. Diagrama del flux de residus, 2000



NOTA

RM = Residus Municipals * L'estimació dels residus a partir del cens agrari de 1999

R.I = Residus Industrials

R.S = Residus Sanitaris

R.A = Residus Agraris i Ramaders.

4.2.3. L'APARENT ESTANCAMENT EN EL CONSUM FINAL D'ENERGIA

L'energia és un recurs íntimament relacionat amb la mobilitat i amb l'activitat que es desenvolupi al municipi. És en aquest marc que cal avaluar la importància relativa dels diferents fluxos d'energia, l'eficiència energètica del municipi, el consum final i les repercussions ambientals i territorials de cada flux d'energia. Al mateix temps convé valorar el potencial d'implantació de possibles aprofitaments locals d'energies renovables.

La taula següent mostra quina ha estat l'evolució del consum final d'energia a la ciutat de Sabadell en el període 1995-2000.

Taula 50: Evolució del consum final d'energia a la ciutat (1995-2000) segons font i sectors (tep/any).

	1995	2000	2000 (B)	Variació 1995-2000
ELECTRICITAT				
TOTAL	42.666,42	51.542,50	51.542,50	20,80%
DOMÈSTIC	-	14.816	14.816	
CIAL- INDUSTR	-	36.727	36.727	
GAS NATURAL				
TOTAL	50.316,16	73.970,53	73.970,53	47,01%
DOMÈSTIC	20.222,83	34.766,15	34.766,15	71,92%
COMERCIAL	6.107,46	7.344,91	7.344,91	20,26%
INDUSTRIAL	23.985,87	31.859,46	31.859,46	32,83%
GASOS LIQUATS DEL PETROLI				
TOTAL	5.620,14	3.895,98	3.895,98	-30,68%
PROPÀ	71,86	64,00	64,00	-10,94%
BUTÀ	5.548,28	3.831,98	3.831,98	-30,93%
COMBUSTIBLES LÍQUIDS				
TOTAL (1)	118.683,18	116.617,41	92.678	-1,74%
ENERGIES RENOVABLES				
TOTAL	-	10,866	10,866	
Tèrmica	-	10,441	10,441	
Fotovoltaica	-	0,425	0,425	
TOTAL D'ENERGIA				
	217.285,90	246.037,28	222.097,87	-1,72%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades subministrades per les diferents companyies, la Diputació de Barcelona i l'Ajuntament de Sabadell.

NOTA: Per manca de dades totals d'IMD que permetrien fer càlculs més reals de consums de combustibles líquids, aquests han estat calculats a partir del consum mitjà per habitant (considerat un 0.63 tepts/any aproximadament). La variació 1995-2000 s'ha calculat amb les dades de la columna "1995" i la columna "2000".
Columna 2000 (B): En aquesta columna s'ha fet el càlcul dels CL a partir de dades parcials de IMD de l'any 2000, que sí disposem.

En endavant els comentaris i dades que es donen sobre CL fan referència als CL calculats a partir del consum per habitant mitjà de Catalunya.

S'observa una evolució creixent del consum final d'energia, un 13,23% de variació durant el període 1995-2000. Cal tenir en compte que a partir de l'anàlisi del perfil energètic municipal s'observa la gran importància específica dels combustibles líquids utilitzats per al transport, ja que representen un 47,4% (any 2000) del total d'energia final consumida. Aquest fet posa de manifest la gran dependència que hi ha del vehicle privat.

L'energia elèctrica també augmenta considerablement, i es preveu que ho continuï fent en els propers anys.

El consum de gas natural és el que ha experimentat l'increment més notori en els darrers anys, sobretot en el sector domèstic és on s'observa la major part del creixement. Aquest fet s'explica pel detriment del consum mitjà per habitant a Catalunya (0,63 tep/hab i any) i que la població, en aquest període, ha disminuït en un 1,74%. Per tant, per fer una valoració correcta de la tendència del consum de CL, s'haurien de calcular a partir de les IMD, les quals no són disponibles en el mateix període analitzat. Fent-ho d'aquesta manera probablement s'observaria un augment dels CL.

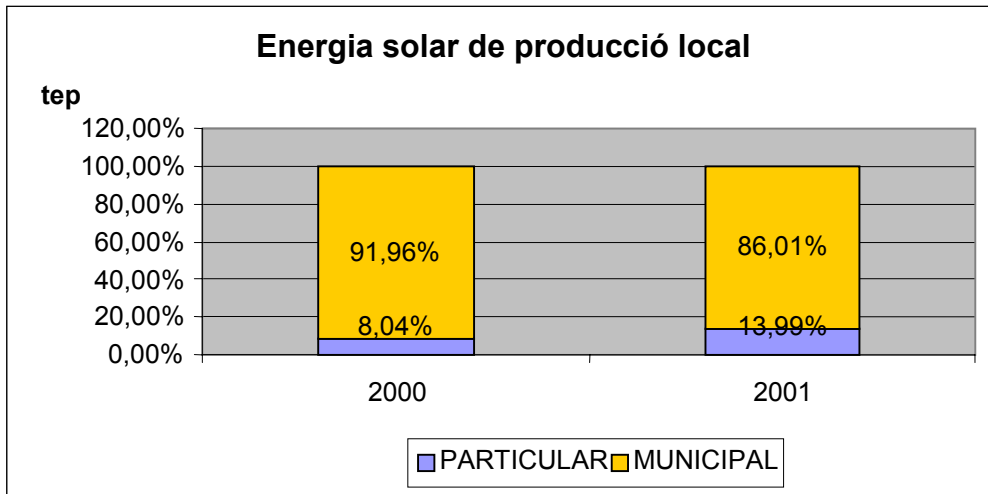
Taula 51: Energies renovables de producció local (2000-2001).

	Solar any 2000			Solar any 2001		
	Tèrmica	Fotovoltaica	TOTAL	Tèrmica	Fotovoltaica	TOTAL
TOTAL	193,78m ²	3kWp		350,58m ²	28,5kWp	
kwh/any	121.112,50	4.927,50	126.040	219.112,50	46.811,25	265.923,75
Tep/any	10,44073276	0,424784483	10,87	18,88900862	4,035452586	22,92

Font: Ajuntament de Sabadell.

La producció d'energies renovables actualment està en una fase molt inicial d'implantació, però com s'observa amb una repercussió major cada any.

Tal i com es mostra als quadres de l'indicador 16 la major part d'instal·lacions amb energia solar eren municipals. Tanmateix hauriem de destacar l'increment de particulars entre el 2000 i el 2001. Cal tenir en compte que l'Ajuntament de Sabadell des de juny de l'any 2000 ofereix subvencions i bonificacions per a la implantació d'energia solar tèrmica i fotovoltaica tant per edificis existents com per edificis de nova construcció.



Intensitats de producció

Per població

El consum d'energia per habitant ofereix una idea de la intensitat energètica del municipi en funció de la població.

Taula 52: Comparació del consum d'energia per càpita entre Catalunya i Sabadell.

	E. final en tep	Tep/hab i any
Catalunya (1997)	11.486.077	1,7
Sabadell (2000)	246.036,57	1,33

Font: Elaboració pròpia.

La mitjana del consum d'energia del municipi és lleugerament inferior a la mitjana de Catalunya.

Per superfície

La intensitat energètica per superfície del municipi ofereix una idea del grau d'urbanització i de sòl industrial del terme municipal.

Taula 53: Comparació entre Sabadell i Catalunya de la intensitat energètica per superfície.

	E. final tep	Tep/Km ²
Catalunya (1997)	11.486.077	360,1
Sabadell (2000)	246.036,57	6.357,5

Font: Elaboració pròpia.

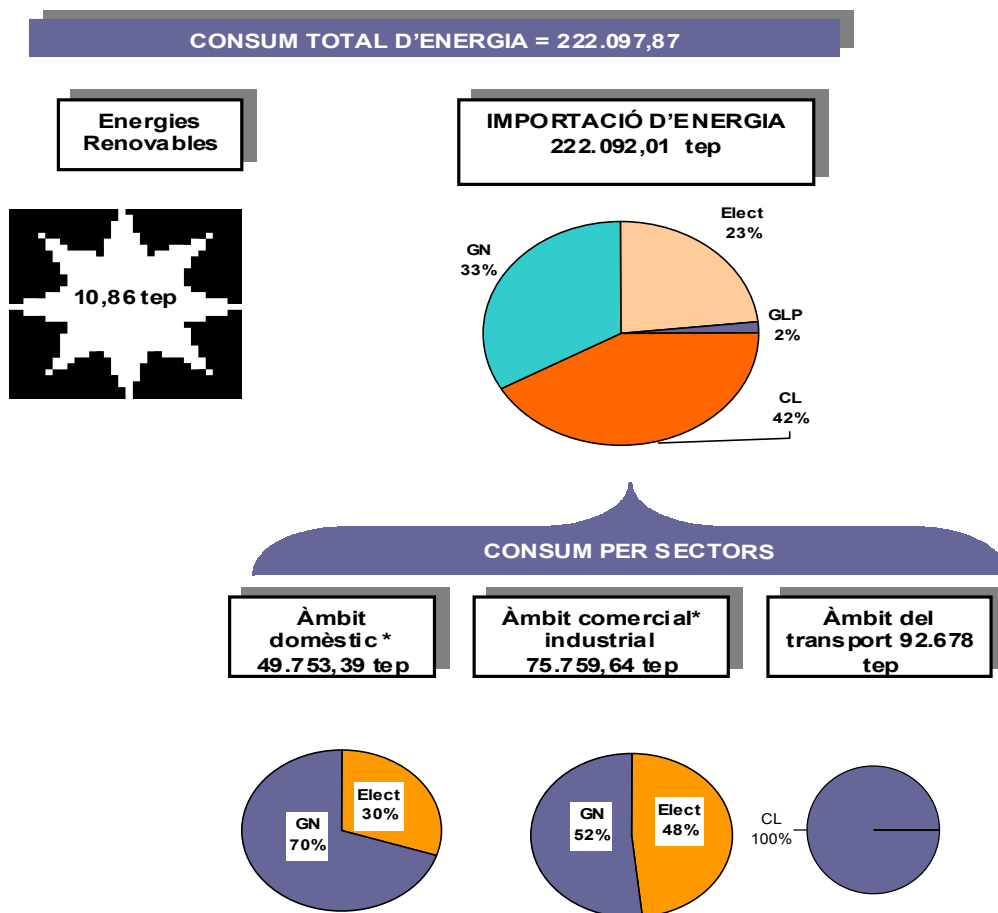
A21 Local de Sabadell - Diagnosi de Sostenibilitat (Document Proposta)

La intensitat energètica per superfície és molt més gran a Sabadell que la mitjana de Catalunya. Això indica que és un municipi amb un fort important pes urbà i industrial.

Per Producte Interior Brut (PIB)

La intensitat energètica per unitat de PIB a Sabadell és molt similar a la mitjana de Catalunya.

Diagrama 7. Diagrama del flux d'energia, 2000.



4.2.4. LA CONTAMINACIÓ DE L'AIRE

La qualitat de l'aire a Catalunya és en general molt bona si bé hi ha episodis puntuals i situacions locals que cal millorar. Pel que fa les emissions de CO₂, el principal dels gasos d'efecte hivernacle, Catalunya es troba per sobre del que s'hauria d'emetre per complir els compromisos adquirits al protocol de Kioto.

Per tant, Catalunya amb la seva Agenda 21, estableix prioritats i objectius, i marca directrius perquè les diverses polítiques que es desenvolupin en els propers anys siguin més sostenibles. Pel que fa al vector aire existeixen uns objectius estratègics a assolir:

- Reduir un 11% les emissions de CO₂ abans de l'any 2012.
- Millorar la qualitat de l'aire a l'interior de les ciutats i en les zones d'influència industrial.

En l'Agenda 21 també es disposa com a reptes l'elaboració d'un mapa de zones vulnerables per males olors a Catalunya i la definició dels criteris d'avaluació i gestió de la contaminació electromagnètica.

Emissions

Bàsicament la càrrega contaminant de l'aire a Sabadell està relacionada amb el trànsit.

El contaminant emès majoritàriament és el diòxid de carboni (CO₂), que representa un 96% del total emès. Aquest contaminant és emès principalment pel transport, encara que pot provenir d'altres fonts antropogèniques i fins i tot naturals. En els últims cinc anys l'emissió d'aquest gas ha augmentat al voltant d'un 7%. L'activitat industrial fa que n'augmenti la concentració a l'atmosfera. No s'ha d'oblidar que el diòxid de carboni té una participació determinant en l'escalfament del planeta.

S'ha de tenir en compte que l'ús de gas natural (GN) com energia, sobretot pel que fa al sector domèstic ha augmentat en un 72% en els últims cinc anys, i aquest emet grans quantitats de CO₂.

Els gasos liquats del petroli (GLP) també emeten grans quantitats de CO₂ però el seu ús com a font d'energia no és tant extens.

Pel que fa als combustibles líquids (CL), encara que s'hagi donat una davallada del seu ús com a font d'energia, no ha estat prou significativa. Els CL emeten majoritàriament diòxid de carboni.

La resta de contaminants en ordre decreixent d'emissió són el monòxid de carboni (CO), els òxids de nitrogen (NO_x), compostos orgànics volàtils, els òxids de sofre (SO_x), les partícules sòlides i finalment el metà.

En la majoria de contaminants s'observa una davallada de la seva emissió, exceptuant el CO₂ i el CH₄, tots dos gasos contribueixen a l'efecte hivernacle. La causa de l'augment d'aquests gasos és clarament l'activitat humana: calefacció, indústria, agricultura i transport. Cal recalcar l'augment del metà en més d'un 50%, en un període de cinc anys.

Taula 54. Evolució de les emissions de contaminants 1995-2000, (tones).

	1995	2000	Variació 1995-2000
PST	316,92	311,76	-1,63%
COV	2.479,37	2.450,21	-1,18%
CO	14.615,13	14.462,93	-1,04%
CO ₂	442.866,68	473.864,40	7,00%
SO _x	483,28	474,86	-1,74%
NO _x	3.349,07	3.339,11	-0,30%
CH ₄	13,56	21,11	55,64%

Font: Ajuntament de Sabadell, empreses responsables de diferents serveis energètics i Diputació de Barcelona.

Qualitat de l'aire

La qualitat de l'aire a Sabadell és bona tal i com indiquen les dades obtingudes en els darrers 10 anys, a les estacions de mesura de la Xarxa de Vigilància i Prevenció de la Contaminació Atmosfèrica a Catalunya (XVPCA) ubicades a Avinguda Gran Via i a la Plaça de Creu de Barberà.

Durant els últims anys no s'han donat pràcticament episodis de superació dels valors de referència que estableix la legislació sobre els contaminants atmosfèrics, només durant l'any 1994 es va superar el llindar de l'O₃ d'informació a la població (180 µg/m³) i el llindar de l'O₃ de protecció a la salut (110 µg/m³ mitjana en 8 hores).

L'ozó com tots els oxidants és producte de les reaccions fotoquímiques entre els òxids de nitrogen i els hidrocarburs i és considerat contaminant secundari. Els oxidants són clàssics de les zones urbanes i els automòbils tenen un important paper en la seva aparició.

Taula 55. Dades PST i SO₂ de l'estació automàtica de Sabadell-Gran Via, Període 92-00.

		4/92- 3/93	4/93- 3/94	4/94- 3/95	4/95- 3/96	4/96- 3/97	7/97- 3/98	4/98- 3/99	4/99- 3/00	Valor límit
PST	Mitjana	81	77	76	57	61	65	57	57	150
	P95	191	123	121	91	102	100	93	91	300
SO ₂	Mitjana	51.4	20	20.7	21.5	22.8	17.6	9	10	60 (valor guia)
	Màxim	258	63	79	74	56	42	46	44	150 (valor guia)

Font: XVPCAC, Direcció General de Qualitat Ambiental, Departament de Medi Ambient.

Taula 56. Dades NO₂, O₃ i CO de l'estació automàtica de Sabadell-Gran Via, Període 92-00.

		1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	Valor límit
NO ₂	Mitjana	28	52	68	61	53	59	56	54	
	P50	18	48	52	54	49	54	52	50	50 (valor guia)
	P98	99	127	229	153	108	134	128	118	200
O ₃	Mitjana	49	59	56	42	39	31	40	29	
	Màxima	203	205	234	139	164	135	174	116	180
	NS	11	6	5	0	0	0	0	0	
CO	M.S.V.H.	2.4	2.6	1.9	1.9	1.8	2.4	1.4	1.1	
	Mx.S.V.H.	7.6	9.7	6.8	7.9	5.9	6.9	6.6	5	15

Font: XVPCAC, Direcció General de Qualitat Ambiental, Departament de Medi Ambient.

Nota: NS (nombre de superacions del llindar d'informació a la població, 180 µg/m³)

M.S.V.H.: Mitjana sèrie vuit horària

Mx.S.V.H.: Màxim sèrie vuit horària

Taula 57. Dades PST i SO₂ de l'estació automàtica de Sabadell-Creu de Barberà, Període 1992-2000.

		4/92- 3/93	4/93- 3/94	4/94- 3/95	4/95- 3/96	4/96- 3/97	7/97- 3/98	4/98- 3/99	4/99- 3/00	Valor límit
PST	Mitjana	117	86	38	27	62	45	51		150
	P95	193	124	91	54	111	90	63		300
SO ₂	Mitjana	26.2	41.9	31.6	14.7	18.5	14.2	14	16	60 (valor guia)
	Màxim	88	181	110	71	61	51	54	50	150 (valor guia)

Font: XVPCAC, Direcció General de Qualitat Ambiental, Departament de Medi Ambient.

Taula 58. Dades NO₂, O₃ i CO de l'estació automàtica de Sabadell-Creu de Barberà, Període 1992-2000.

		1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	Valor límit
NO ₂	Mitjana	41	50	59	51	50	66	58	59	
	P50	37	45	56	50	47	64	55	57	50 (valor guia)
	P98	97	118	129	116	112	138	128	128	200
O ₃	Mitjana	25	25	21	28	32	27	23	23	
	Màxima	228	131	86	137	154	146	117	112	180
	NS	2	0	0	0	0	0	0	0	
CO	M.S.V.H.	2.5	1.6	1.6	1.4	1.3	1.4	1.3	1.1	
	Mx.S.V.H.	15.1	13.2	6.6	6.1	5.8	8.6	6.1	5.6	15

Font: XVPCAC, Direcció General de Qualitat Ambiental, Departament de Medi Ambient.

Nota: NS (nombre de superacions del llindar d'informació a la població, 180 µg/m³)

M.S.V.H.: Mitjana sèrie vuit horària

Mx.S.V.H.: Màxim sèrie vuit horària

En base a un informe sobre els nivells a l'aire de Sabadell sobre els compostos orgànics volàtils realitzat per la Diputació de Barcelona a l'agost de 1998 s'observa que els nivells de COV que s'assoleixen a la zona del Riu Ripoll de Sabadell són relativament alts si els comparem amb els d'un ambient rural.

Taula 59. Comparació entre les concentracions màximes de COV mesurades a la zona de Sabadell del Riu Ripoll i les mesurades a dos municipis industrials i fortament afectats pel trànsit, un del Vallès Occidental (entre el 17-12-96 i el 3-6-98) i un del Vallès Oriental (entre el 19-2-98 i el 11-6-98).

Població	Vallès occidental	Vallès oriental	Sabadell riu Ripoll
Compostos aromàtics $\mu\text{g}/\text{m}^3$			
Benzè	40.9	14.9	13.7
Tolè	197.4	164.2	70.7
Etilbenzè	49.5	30.6	12.2
M,p-Xilens	167.2	73.0	49.9
o-Xilè	43.2	155.9	13.7
Isopropilbenzè		4.5	7.9
Propilbenzè		3.4	9.2
1,2,3-Trimetilbenzè		5.3	25.2
1,2,4-Trimetilbenzè		12.9	17.9
1,3,5-Trimetilbenzè		4.1	9.0
Compostos alifàtics $\mu\text{g}/\text{m}^3$			
Acetat d'etil		10.6	
Acetat de butil		13.7	21.6
Ciclohexanona		4.0	8.8
Compostos halogenats $\mu\text{g}/\text{m}^3$			
Triclormetà	8.7	34.1	2.3
1,1,1-Tricloretà	10.0	4.6	11.6
Tetraclorometà	10.6	14.5	11.0
Triclorete	121.5	24.9	81.9
Tetracloretè	26.0	8.0	14.4

Font: Diputació de Barcelona i Ajuntament de Sabadell.

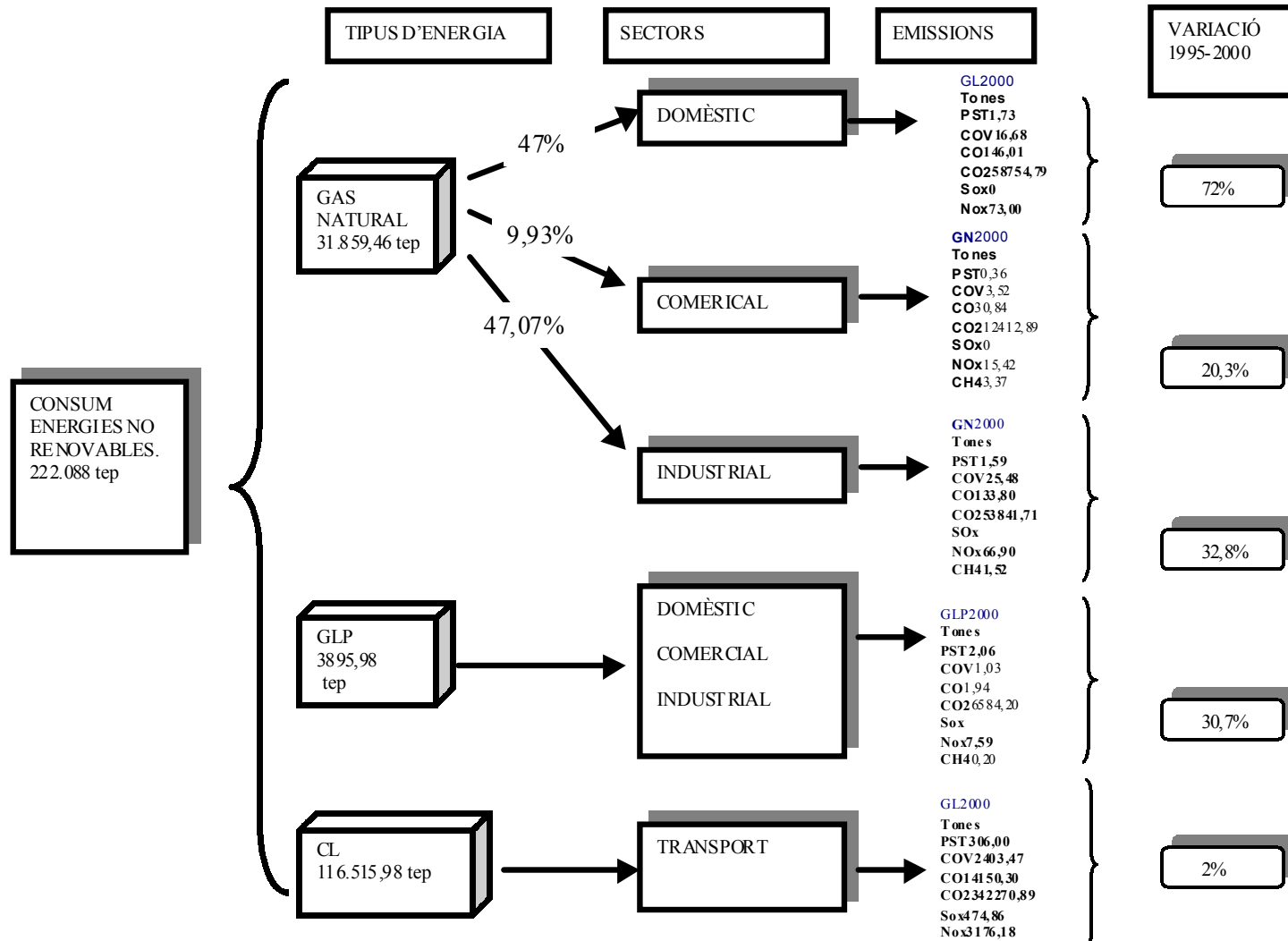
El perfil pels hidrocarburs aromàtics es correspon força bé amb una zona mixta de trànsit i activitat industrial, sols són essencialment alts el grup dels trimetilbenzens (P2, P4, P5 i P10), l'isopropil i el propilbenzè, aquests productes tenen un nivell força elevat.

En quant als compostos alifàtics, d'origen evidentment industrial són també força alts, exceptuant l'acetat d'etil, que no ha estat detectat. Aquests nivells han d'estar forçosament relacionats amb les activitats properes.

Els nivells de compostos halogenats són també en conjunt alts, especialment el tetracloretè i el triclorete (perclorètilè i tetraloretilè), però també el tetraclorometà (tetraclorur de carboni) i el 1,1,1-Tricloretà. Tots aquests compostos són d'ús industrial molt estès, especialment els dos primers. Per contra els nivells de triclorometà (cloroform) són especialment baixos.

Les concentracions de compostos orgànics volàtils a la zona del riu Ripoll de Sabadell no han estat, durant les mesures efectuades a l'any 1998, especialment altes.

Diagrama 8. Diagrama del flux de contaminació atmosfèrica



4.2.5. LA CONTAMINACIÓ SONORA

De les diferents fonts de soroll urbà a considerar, el trànsit és sens dubte la més important pel seu caràcter general –extesa al conjunt de l'àrea urbana- i estructural –es (re)produeix de manera força estable i permanent. En els darrers mesos s'ha portat a terme la realització d'un mapa de soroll de trànsit a la ciutat, l'anàlisi aprofundida del qual es realitza en aquest dies. El mapa s'ha elaborat a partir de 435 punts mostrals i permet tanmateix donar una visió de conjunt prou precisa dels nivells sonors. Una descriptiva dels punts es troba en la taula següent.

Taula 60.

DISTRICTE	Punts de la mostra	fins 65 db(A)	més de 65 db(A)	70 o més db(A)	75 o més db(A)	Mitjana punts
1	144	55	89	33	12	66,4
2	51	33	18	11	2	63,9
3	58	41	17	4	0	62,4
4	39	23	16	5	0	64,5
5	77	44	33	17	2	65,1
6	58	42	16	4	1	62,1
7	8	6	2	0	0	61,2
TOTAL	435	244	191	74	17	64,5

Font: Elaboració pròpia en base a Mapa Sonor de Sabadell, Primers resultats, Laboratori d'Enginyeria Acústica, UPC, 2001

Segons aquests resultats la mitjana de ciutat es situa prop del llindar dels 65 dbA, essent els districtes primer i cinquè els que superen aquest valor en mitjana. És segurament significatiu comprovar els punts de la mostra que han superat els valors de 70 i 75 dbA, nivell sonor a partir dels qual l'impacte contaminador assoleix efectes en la salut. Naturalment, les principals vies de comunicació són les que concentren aquests valors, en especial a l'anella viària del Centre, que conté 12 punts per sobre de 75 dbA, i les vies d'accés al nucli urbà als districtes 2, 5 i 6, que apleguen en total 5 punts més. S'apunta tanmateix que el pes de la presència de vehicles pesants als districtes 2 i 6 es troba en l'origen –tant com la intensitat de trànsit- dels nivells sonors assolits.

4.3. UNA VISIÓ DE CONJUNT A PARTIR DEL SISTEMA MUNICIPAL D'INDICADORS DE SOSTENIBILITAT

Junt amb unes línies generals de diagnosi de tipus qualitatiu, com les presentades a l'epígraf anterior, es fa necessari contrastar l'estat d'algunes de les principals variables que expressen, en termes quantitativus i en un moment donat del temps, l'estat general de l'àmbit territorial que analitzem.

Per a fer-ho, hem utilitzat la major part dels indicadors que formen part del Sistema Municipal d'Indicadors de Sostenibilitat, dissenyat i experimentat per l'Àrea de Medi Ambient de la Diputació de Barcelona³, per la seva metodologia contrastada a nivell local i perquè presenten una panoràmica prou completa dels diferents aspectes que expliquen la situació del territori. A més, el sistema d'indicadors té dues particularitats que el fan una eina d'interès per aquest treball: d'una banda, com a tal sistema hauria de possibilitar la continuïtat de l'observació, analitzant canvis o moviments en les tendències, de manera que pot ser un instrument també útil per la gestió; d'altra banda, els indicadors com a tals són una eina de socialització entre la població de l'estat de

³ Inspirats en els indicadors elaborats per l'Agència Europea del Medi Ambient i per la classificació feta per la OCDE.

la situació, i així poden ser emprats com a mitjà de sensibilització, d'identificació d'objectius o de debat entre la població.

A continuació presentem els resultats resum de 19 indicadors o subindicadors, un detall dels quals es pot trobar al document corresponent lliurat a la **CSS**. Ara interessa una visió de conjunt, que identifiqui els punts forts i febles de l'àmbit a partir de les dades. Com no podia ser d'una altra manera, molt d'aquests resultats coincideixen i s'interrelacionen directament amb l'anàlisi efectuada anteriorment. Examinarem, pels casos en què les dades ho fan possible, no solament els darrers valors sinó especialment la tendència de l'indicador al llarg del temps.

Taula 61. Quadre resum d'indicadors municipals de Sostenibilitat a Sabadell.

	INDICADOR	UNITATS	Tendència	Tendència desitjada	Darrera dada		Resultats altres municipis (marge observat)			Observacions
					ANY	DADA	ANY	Min	Max	
3	Estructura urbana del sòl	% ocupació urbana	---	Cada municipi ha d'establir la tendència desitjada	2000	78%	1999	17,2%	100%	
3B	Estructura urbana del sòl (B)	% d'ocupació urbana	---	Cada municipi ha d'establir la tendència desitjada	2000	60.7%				En aquesta versió de l'indicador no s'han tingut en compte els sistemes generals en sòl no urbanitzable com a sòl potencialment urbanitzable.
5	Desplaçaments totals i mobilitat intermunicipal	% de desplaçaments en vehicle privat	Augment	Disminució	1996	47,26%	1996	28,37%	61,6%	S'ha tingut en compte la mobilitat obligada (treball i estudis): interna i les 30 principals relacions externes de mobilitat.
6	Carrers amb prioritat per als vianants	% de carrers amb prioritat pels vianants	---	Augment	2001	0,28%	1998	0,8	44,48	Faltaria incloure-hi la superfície de Castellarnau, que és una zona 40.
7	Adequació del planejament a la singularitat ecològica del territori	% d'adequació	---	Augment	2000	100%	1998	87,53%	100%	Pràcticament tota la superfície d'especial valor ecològic és en sòl no urbanitzable, però tot i així el valor de superfície d'espais d'especial valor ecològic es considera que no és molt elevada.
8	Protecció d'espais d'interès natural	% protecció	---	Augment	2000	100%	1998	30.08%	100%	
11	Associacionisme ambiental del municipi	Inscrits en associacions per cada 1000 habitants	---	---	2000	19,45%	1999	0,3 ‰	53,9 ‰	
12	Utilització del punt blau i el mobiblau (deixalleria mòbil)	Nre. d'entrades material/Població total del municipi	Variable	Augment	2000	0.45	1999	0.009	0.29	S'ha calculat l'indicador específic per la deixalleria mòbil. La utilització per habitant del mobiblau és variable durant el període analitzat 1996-2000.
13	Despesa Municipal en Medi Ambient	% de despesa municipal en medi ambient	---	Augment	2000	11,86%	1999	7,22%	14,19%	
14	Consum final d'energia	Teps per habitant i any	Augment	Disminució (mig termini)	2000	1.329	1998	0.93	2.01	
15	Intensitat energètica local	KWh / milers de pessetes del PIB	Variable	Disminució	2000	8.62	1998	2.90	29.31	

A21 Local de Sabadell - Diagnosi de Sostenibilitat (Document Proposta)

	INDICADOR	UNITATS	Tendència	Tendència desitjada	Darrera dada		Resultats altres municipis (marge observat)			Observacions
					ANY	DADA	ANY	Min	Max	
16	Producció local d'energies renovables	Kwh/habitant any (mitjana intermunicipal)	Augment	Augment	2001	1.44	1998	0,02	154	Actualment la producció local d'energies renovables i sostenibles està en una fase inicial d'implantació. S'ha contemplat l'energia solar (plaques tèrmiques i fotovoltaïques)
17	Recuperació de residus municipals	% de recuperació	Augment	Augment	2000	6,57%	1998	2,92%	8,27%	Els tipus de residus que es recuperen en l'actualitat són: vidre, tèxtils, metalls, tetrabrik, paper-cartró i plàstics. Cal tenir en compte que al mobl blau i el punt blau també entren cada any altres tipus de residus com: medicaments, bateries, oli cotxe, roba, fluorescents, altres, mobles, piles, oli vegetal, vidre, paper, metalls, brics i plàstics.
18	Recuperació de residus industrials	% de recuperació	Variable	Augment	1999	67,18%	1998	40,26%	81,54%	Encara que existeix una certa variabilitat la tendència és positiva
19	Intensitat de producció de residus de l'economia local	Tones / milions de ptes	Disminució	Disminució	1999	0,33	1998	0,30	0,78	La intensitat de producció de residus en la relació amb l'activitat econòmica municipal disminueix de manera progressiva
20	Abastament d'aigua municipal	Litres / habitant dia	Augment	Disminució	1999	212,06	1998	159,3	268,4	En els càlculs s'han tingut en compte el consum domèstic, comercial, industrial i públic.
21	Intensitat de consum d'aigua de l'economia local	Litres / milers de pts	---	Disminució	1999	47,42	1998	30,4	128,8	Pel càlcul de l'indicador s'han tingut en compte les dades de xarxa i les captacions industrials a la zona del Ripoll i les captacions domèstiques a les diferents masies existents en el municipi. Per tant no s'han tingut en compte les explotacions agrícoles ni ramaderes.
22	Gestió de les aigües residuals	% connectat a sistema de sanejament	---	Augment	2000	95%	1998	87,3%	100%	
23	Utilització d'aigües depurades	% d'aigües depurades utilitzades	---	Augment	2000	0%	1998	1,73%	40,6%	Existeix una previsió per l'any 2001 d'un 32,79% d'aigües depurades passin a ser reutilitzades mitjançant la incorporació de nous projectes

A21 Local de Sabadell - Diagnosi de Sostenibilitat (Document Proposta)

	UNITATS	Tendència	Tendència desitjada	Darrera dada		Resultats altres municipis (marge observat)				Observacions		
				ANY	DADA	ANY	Min		Max			
total dels pous	Nre. de superacions anuals	Disminució	Disminució	2000						S'ha tingut en compte el nombre de superacions que el contaminant en qüestió supera els valors de referència establerts per la legislació vigent, en lloc del nombre de dies. Veure indicador per resultats.		
te	Kg contaminant / habitant i any	Augment	Disminució	2000	CO ₂	2180.38	1999	CO ₂	1826	CO ₂	5979	El càlcul de CO ₂ s'ha realitzat a partir de les dades de IMD.
					NO _x	14.52		NO _x	12.7	NO _x	26.41	
					CH ₄	0.11402		CH ₄	0.02	CH ₄	0.11	
t de	(nitrats) mg/l NO ₃ (conductivitat) µS/cm	---	Disminució	1997								Uns 75% dels pous superen els nivells guia de conductivitat. En el cas dels nitrats es supera el valor guia en tres dels vuit pous.

a (B) és perquè hi ha hagut alguna variació respecte l'indicador original definit per la diputació.

En conjunt, es pot afirmar que no es presenten al municipi valors de gravetat extrema en relació als observats en d'altres municipis.

Amb tot, respecte tant als nivells com a les tendències podem destacar els següents:

Com a elements positius

- Una tendència favorable en la utilització de les deixalleries municipals, la recuperació de residus produïts, en la producció d'energies renovables i en la concentració dels contaminants atmosfèrics.
- Un tractament adequat de la superfície d'espais d'especial valor ecològic pel planejament,

Com a elements negatius

- La tendència d'increment en l'ús del vehicle privat en la mobilitat de les persones.
- La tendència a l'increment en els consums de recursos (especialment l'aigua) i la generació de residus.
- L'estat de qualitat dels aqüífers principals i la manca de reutilització de les aigües depurades
- Existeix àrea de prioritat per a vianants.

4.4. IDENTIFICACIÓ DE DADES NO DISPONIBLES O DE BAIXA QUALITAT

- Superfície forestal cremada: la dada de l'any 1994 que s'ha obtingut de la Generalitat i la Diputació no correspon amb la realitat.
- Noves dades d'aforaments: pendents d'obtenir la informació de la Carretera de Castellar.
- Actes i activitats relacionades amb el medi ambient: la informació obtinguda no està completa, la qual cosa no permet fer un anàlisi correcte d'aquest tema ni arribar a cap conclusió.
- Riquesa / Pobresa / Morositat: a nivell d'indicadors de pobresa existeix poca informació en l'àmbit municipal. Respecte a riquesa i morositat, les dades que hem obtingut no permeten arribar a cap conclusió.
- Sector agrícola de Sabadell: es constata que les diferents fonts donen dades diferents. Cal millorar la informació de que es disposa.
- Despesa en salut: manca de dades. En aquest sentit, no podem saber les despeses d'accidentalitat, entre altres informacions.
- Habitatges buits: falta de dades.

5. DIAGNOSI (2) LA PERCEPCIÓ DE LA POBLACIÓ.

En el procés d'elaboració de la diagnosi per a la realització de l'Agenda 21, s'ha considerat important i necessari incorporar a la ciutadania, mitjançant els mecanismes de participació de la ciutat, *amb l'objectiu de detectar i prioritzar les temàtiques destacables comunes en relació a la qualitat de la ciutat i relacionar-les amb la sostenibilitat.*

El procés de participació vol potenciar una visió global del municipi i un debat ampli sobre les necessitat i prioritats del conjunt del poble i dels seus ciutadans. Es busca una reflexió conjunta sobre el territori a partir d'una forma d'intervenció ciutadana directa, creant mecanismes de participació democràtica, en que participen persones vinculades a institucions i associacions, i persones a títol individual. Es tracta d'una iniciativa per assolir una major implicació i penetració en l'esfera politico-institucional de la ciutadania a partir de processos deliberatius a través dels quals fer sentir les seves veus i opinions.

Aquesta participació pretén orientar els processos de formulació, decisió i implementació de l'AGENDA 21 mitjançant l'establiment d'un diàleg entre la població que permeti als ciutadans tenir opinions més informades sobre qüestions que poden afectar les seves vides i traslladar-les als seus governants.

Aquest instrument de participació ciutadana reforça i afegeix un plus de legitimitat a les decisions polítiques i estableix un pont de diàleg entre l'esfera politico-institucional, l'esfera tècnica i la ciutadania :



D'altra banda, aquest procés de participació no només repercuteix en el si de l'elaboració de l'Agenda, sinó que també crea una *dinàmica quotidiana de la ciutat* que potencia la integració social. A més a més, amb la participació també es preveu que la gent *reflexioni sobre la seva ciutat*, generi un *sentiment de pertinença al seu municipi*, millori *el seu interès pels afers públics* i *és corresponsabilitzi amb el govern municipal*.

Finalment, mitjançant els mecanismes de participació que s'han engegat es cobreix un requisit bàsic de tota societat democràtica: *la informació*.

Objectius de la participació

- Establir un pont de diàleg entre l'esfera política, la tècnica i la ciutadania.
- Informar a la població del que és una AGENDA 21 i la sostenibilitat.
- Potenciar una visió global del municipi i un debat ampli sobre les necessitat i prioritats del cojunt del territori i dels seus ciutadans.
- Incentivar la contribució de tota la ciutadania a aquest projecte.
- Conèixer la visió, opinions, demandes i prioritats dels ciutadans
- Un major estímul per a l'educació democràtica i per tots aquells assumptes relacionats amb la sostenibilitat del territori.
- Un increment per l'interès per la gestió dels assumptes públics.
- Una major integració social dins del municipi
- La creació, potenciació o consolidació del sentiment de pertinença al municipi.

Reunions realitzades

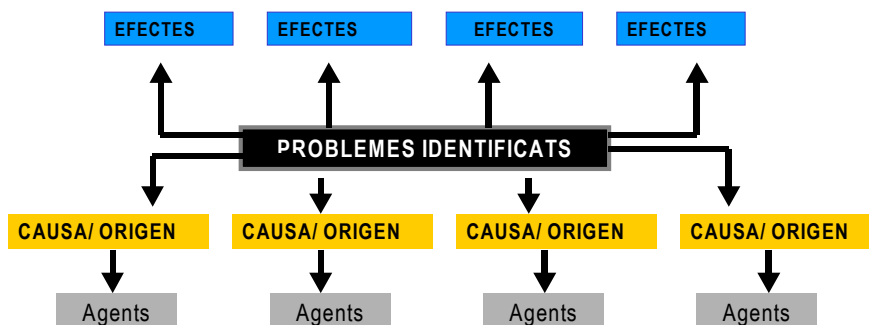
En aquest primer moment d'elaboració de la pre-diagnosi, s'ha iniciat una ronda de reunions i consultes a tots els consells de districte de la ciutat i a totes les comissions i consells dels diferents àmbits de participació ciutadana existents al municipi. Posteriorment es realitzarà un fòrum de debat obert perquè tots aquells ciutadans i ciutadanes que ho vulguin participin en l'elaboració de l'Agenda 21. El Fòrum s'entén com l'expressió més clara del procés participatiu que ha de suposar tota elaboració d'una Agenda 21 local. En el procés iniciat a Sabadell, i en el marc de la metodologia desenvolupada per la mateixa Diputació de Barcelona, és el Fòrum qui assumeix la discussió i aprovació de la Diagnosi i del Pla d'Acció.

Les reunions tenen lloc entre el més de juny i setembre de l'any 2001. A data de 19 de juliol s'han realitzat 12 reunions de les 23 previstes (reunions realitzades marcades en les files ombrejades).

A21 Local de Sabadell - Diagnosi de Sostenibilitat (Document Proposta)

ÒRGAN	TIPUS DE REUNIÓ	DATA	LLOC
Districte 1r	Ple	Dimarts, 19 de juny	Pere Quart
Districte 2n	Ple	Dimecres, 4 de juliol	CC Can Puigge- ner
Districte 3r	Ple	Dilluns, 11 de juny	CC Ca n'Oriach
Districte 4t	Ple	Dimarts, 12 de juny	
Districte 5è	Ple	Dijous, 14 de juny	C/ La Palma
Districte 6è	Ple	Dimecres, 20 de juny	CC. Creu de Barberà
Districte 7è	Ple	Dijous, 28 de juny	Torre Romeu
Consell esportiu		Per determinar	
Consell Municipal d'Edu- cació	Ple	Dijous, 21 de juny	Pere Quart
Consell d'igualtat home- dona	Ple	Dijous, 13 de setem- bre	Pere Quart
Comissió de joves pro- grama oci participatiu	Comissió	Per determinar	Pere Quart
Consell de Salut	Permanent	Dilluns, 28 de maig	Dept. de Salut
Consell de Gent Gran	Comissió serveis a domi- cili	14 de juny	Pere Quart
Consell de persones amb disminucions	Permanent	Dijous, 28 de juny	Pere Quart, sala 5
Xarxa del tercer sector		Dimarts, 26 de juny	Vapor Llonch
Pacte local per l'ocupació		Per determinar	
Consell de comerç i consum	Ple	Setembre	
Taula de mobilitat	Taula	Setembre	Pere Quart
Taula de patrimoni			
Protocol del rodal	Protocol	Dimarts, 5 de juny	Pere Quart
Comissió local de segu- retat		Per determinar	
Comissió de la Festa Major	Comissió	Per determinar	
Fundació Sabadell Soli- dari	Plenari	Setembre	Ca l'Estruc

En aquests reunions s'ha volgut informar i donar a conèixer el que és una AGENDA 21 i el treball que està realitzant l'Ajuntament a aquest respecte. Però, sobretot, l'objectiu principal ha estat identificar les potencialitats i problemàtiques principals que presenta la ciutat gràcies a la ciutadania. S'ha pretès situar els temes que afecten a la ciutat en el seu conjunt, saber quins son els temes que presenten més interès així com integrar a la població en el nou projecte iniciat. Finalment, s'ha reflexionat al voltant de quines són les causes, els efectes i els agents implicats (veure esquema).



Les reunions realitzades amb els diferents consells han comprés dues parts: a) una primera part de presentació i exposició de l'AGENDA 21 per part del Tinent d'Alcalde de Mediambient i sostenibilitat (Josep Maria Civis) i pel Cap de Servei del mateix Departament (Magi Rovira); b) una segona part de discussió a partir d'un informe prèviament presentat sobre la situació que s'ha detectat i assumptes d'interès del corresponent districte o àrea temàtica. La participació i l'intercanvi d'idees han sigut la base del desenvolupament d'aquestes xerrades.

L'acollida per part dels assistents a les sessions ha sigut bona i la ciutadania ha mostrat interès vers el tema. El nº de persones que han participat en els tallers que s'han realitzat fins el moment són les següents:

ÒRGAN	Nº de participants
Districte 1r	25
Districte 2n	13
Districte 3r	30
Districte 5è	17
Districte 6è	13
Districte 7è	13
Consell Municipal d'Educació	14
Consell de Salut	6
Consell de Gent Gran	20
Consell de persones amb disminucions	14
Xarxa del tercer sector	12
Protocol del rodal	17
Fundació Sabadell Solidari	10
Consell home-dona	21
Consell de comerç i consum	13
TOTAL	238

A continuació es presenta un quadre resum dels principals temes comentats en els Consells temàtics. Posteriorment trobem una matriu de doble entrada on s'assenyalen els principals temes tractats a les reunions de districte i on s'indica per a cada un d'ells (marcat amb una creu) les temàtiques més rellevants (veure annex per resultats concrets a cada reunió de districte). Val a dir, però, que la informació que es dona en els quadres és orientativa. Depenent de la dinàmica i desenvolupament de cada reunió, els temes que es comenten són diferents. El fet que un tema no sorgeixi en un districte o consell no vol dir que no sigui d'interès per els ciutadans sinó que potser no s'ha plantejat o no és una de les principals qüestions que es plantegen els ciutadans en el moment de la realització de la reunió. D'altra banda, la poca durada de les reunions només ha permet fer intervencions ràpides apuntant un tema sense desenvolupar-lo àmpliament.

Dels resultats d'aquest primer procés de participació es detecten un conjunt de temes com els prioritaris per la població: el creixement del trànsit i els seus efectes (soroll, problemes d'aparcaments, ..), la manca d'habitatges assequibles i en condicions, les barreres arquitectòniques i, també, els temes relacionats amb els residus i la brutícia dels carrers. En aquest sentit i segons una enquesta realitzada l'any 1998 més del 50% de la població manifesta el seu rebuig per la brutícia a la ciutat i el grau de molèstia produït pels animals de companyia.

Taula 62. Quadre resum dels Consells de la ciutat.

CONSELL DE LA GENT GRAN			
TEMES	CAUSES	EFFECTES	OBJECTIUS
SOLITUD	-Canvis en l'estructura familiar. Increment de l'esperança de vida. Vivendes d'un sol membre		-Fer una borsa de treball entre la gent gran que viu sola a casa i els joves que busquen vivenda.
HABITATGE.	- Vivendes poc adequades que inclús no compleixen amb la cèdula d'habitabilitat -Cases molt antigues amb barreres arquitectòniques.		
MODEL DE CIUTAT POC ADEQUAT PER UNA POBLACIÓ MAJOR DE 65 ANYS QUE CREIX	-Ciutat pensada per un col·lectiu de gent jove o de mitjana edat.		-Mesures urbanístiques més adaptades.
ACTIVITATS PER GENT GRAN	-No es pensa en una ciutat on l'envelliment de la població està donant lloc a un volum cada cop més important de gent major de 65 anys, jubilada, amb salut i amb ganes de participar de les activitats de la ciutat.	-Dèficits en les activitats adequades a la gent gran: tant pel tipus d'activitat, com pels horaris d'aquesta.	-Necessitat de canviar el model de ciutat per adaptar-la a una ciutat on creix el nombre de gent gran amb recursos, amb cultura i amb inquietuds. -Canvi en l'oferta d'activitats.
BARRERES ARQUITECTÒNIQUES		-L'existència de barreres arquitectòniques dificulten la mobilitat de les persones grans i de la gent amb discapacitats.	
SERVEIS A LA GENT GRAN	-Es destaca els dèficits en els serveis	-Desatenció.	-Hi ha un debat sobre quins són els serveis més adequats, sobretot si parlem en termes de sostenibilitat: els serveis a domicili per garantir la possibilitat de que la gent gran pugui viure al seu domicili. Més residències, centres de dia, etc

A21 Local de Sabadell - Diagnosi de Sostenibilitat (Document Proposta)

PROTOCOL DEL RODAL			
TEMES	CAUSES	EFFECTES	OBJECTIUS
GESTIÓ DE L'ESPAI PERIURBÀ	-Manca de gestió adequada de l'espai periurbà -Poc ús dels instruments legals per gestionar el Rodal	-Desvalorització del Rodal -Manca de serveis	
INSEGURETAT	-Manca de vigilància	-Robatoris, problemes d'assegurances	
NECESSITAT DE POTENCIAR ELS SERVEIS	-Dèficit de connexió, no arriba el correu. -Desordenació del territori -Barrancs, sots, camins degradats.	-Els pagesos han de desplaçar-se fins el seus apartats de correu. -Disminució de la qualitat de vida. -Disconformitat per part dels pagesos amb la contribució urbana.	-Millora dels serveis
CANVI GENERACIONAL DE L'ACTIVITAT AGRÍCOLA-RAMADERA	-Molta especulació del territori, per tant creació d'inseguretat -Necessitat d'una major inversió -Terra més pobre, major nombre de necessitats per assolir una major rendibilitat	-Incertesa dels joves davant la possibilitat de continuar realitzant feina al camp.	
FRAGILITAT DE L'ESPAI PERIURBÀ DAVANT NOVES ESTRUCTURES	-Noves estructures: quart cinturó, túnel d'horta, golf		
USOS DEL SÒL	-Fricció dels usos	-Comporta sorolls, creació de talussos, poca delimitació, entre altres.	
CREIXEMENT DE LA CIUTAT	-Proximitat del camp amb les zones urbanitzades. -Problemes de coexistència entre l'àmbit urbà i periurbà.	-Queixes de males olors	
DEGRADACIÓ DE L'ESPAI NATURAL	-Abocaments incontrolats de verds	-Degradació del paisatge, olors	-Control i neteja dels abocaments incontrolats de
AIGUA	-No hi ha pous suficients	-Dèficit d'aigua pel rec	

A21 Local de Sabadell - Diagnosi de Sostenibilitat (Document Proposta)

PROTOCOL DEL RODAL (CONT)			
TEMES	CAUSES	EFFECTES	OBJECTIUS
PROGRAMA EDUCATIU	-Manca d'informació a les escoles sobre la feina al camp.	-Desinterès i poc respecte per la feina de pagès, desmotivació.	-Incloure dins del programa educatiu, informació sobre la feina als camps
CONFLICTE D'USOS ENTRE LES Z. AGRÍCOLES I L'ÚS REAL QUE HI HA	-La Lletera -Conflicte d'usos entre zones agrícoles.		
PRODUCCIÓ ECOLÒGICA	-Manca de promoció	-Manca de productes ecològics	-Potenciar producció ecològica

XARXA DEL TERCER SECTOR			
TEMES	CAUSES	EFFECTES	OBJECTIUS
INSERCIÓ LABORAL	-Dificultats que tenen entitats per engegar projectes d'aquest tipus de projecte		-Establir projectes amb un doble objectiu: sostenibilitat social (inserció laboral) i sostenibilitat ambiental
NECESSITAT DE SERVEIS (PISOS, CENTRES, ETC.) PER PERSONES AMB MÉS D'UNA DISCAPACITAT.	-Manca de serveis per aquests col·lectius.		
MANCA DE TRANSPORT PÚBLIC	-Transport adaptat és escàs. -A nivell de ciutat existeix algun tipus de transport però a nivell intermunicipal o intercomarcal no hi ha res. -Inexistència de transport públic als polígons industrials (existeixen persones amb bona mobilitat però no poden treure's el carnet)	-Limita la capacitat de mobilitat d'aquest col·lectiu -Limita també la seva capacitat laboral	-Potenciar el transport públic a les zones comercials i als polígons industrials - Millorar les línies d'autobusos i la seva freqüència entre municipis.

A21 Local de Sabadell - Diagnosi de Sostenibilitat (Document Proposta)

XARXA DEL TERCER SECTOR (CONT)			
TEMES	CAUSES	EFFECTES	OBJECTIUS
SERVEIS PER EL COL·LECTIU DE MALalts MENTALS	<p>-Manca de serveis</p> <p>-En els programes de Benestar social, no acostumen a existir serveis destinats a aquest col·lectiu. No hi han recursos ni programes concrets per familiars de persones amb malalties mentals; tampoc existeix un programa que faciliti als familiars gaudir de residències o vacances, etc.</p> <p>-Col·lectiu amb moltes dificultats: manca d'atenció i absència d'un debat sobre la seva situació</p>	<p>-Dependència dels familiars</p> <p>-No tenen ni local ni finançament</p>	<p>-Proposen espais de lleure, crear un "club social" per trencar barreres.</p> <p>-Necessitat d'assistència de treballadors socials o voluntaris que facilitin la seva participació fora de casa i en la vida de la ciutat.</p> <p>-Espais on puguin accedir sense gaires dificultats per moure's</p> <p>-A nivell laboral, caldria fomentar el treball a l'aire lliure (agricultura, jardineria, etc) Activitats molt adients per aquest col·lectiu que cal contemplar alhora de distribuir l'espai (voreres riu Ripoll)</p> <p>-Creació de pisos assistits. En aquests moments aquest col·lectiu viu en família però, en ocasions, la situació familiar no és l'adequada per atendre les seves necessitats.</p> <p>-Facilitar places de residència</p> <p>-Estan disposats a col·laborar en el projecte, intentar crear una ciutat millor.</p>
LUDOPATIA	-No hi ha cap servei que tracti i atengui a aquest col·lectiu.		
INSTAL·LACIONS	-Edificis de serveis socials i les escoles són precaris des del punt de vista mediambiental i de sostenibilitat (accessos, aigües, llum, etc)	-Incongruència: difícil educar i conscienciar a la gent si els edificis no són adequats	
NOUS JACIMENTS D'OCUPACIÓ	En el camp del tercer sector, els nous jaciments d'ocupació poden ser molt importants. Ex. Interessant que alguns d'aquests col·lectius puguin treballar com a jardiners al Rodal o a les voreres del Ripoll.	-Aquests col·lectius tenen una manera diferent de treballar (mode d'organització del treball diferent) però se'ls exigeixi el mateix que a una empresa convencional.	-Fer un estudi sobre NJO. - S'apunta que entre regidoria de M.A i Residus es poden engegar molts projectes per aquests col·lectius

A21 Local de Sabadell - Diagnosi de Sostenibilitat (Document Proposta)

CONSELL ESCOLAR MUNICIPAL			
TEMES	CAUSES	EFECTES	OBJECTIUS
MEDI AMBIENT	-Es considera que el tema del medi ambient és molt important i cal tractar-lo a l'escola.		-Es proposa realitzar una taula per parlar concretament d'aquest tema i com poden actuar en aquest camp. -Escola és un marc adequat per realitzar projectes concrets i específics en el camp mediambiental i de la sostenibilitat - Escola pot promocionar aquest tema però es tracta bàsicament d'un tema institucional.
EDUCACIÓ AMBIENTAL	-Creixent sensibilització ciutadana envers els temes ambientals i de la sostenibilitat	-Interès dels professors per intercanviar experiències	-Escola com espai d'educació ambiental i per donar suport a totes les iniciatives ambientals que porti a terme l'ajuntament. -Incidència no només als nens i nenes sinó també a les famílies. -Poden facilitar l'existència del programa de l'AGENDA 21.
RECOLLIDA SELECTIVA			-Escola pot jugar un paper important en aquest camp (en alguna escola existeix algun projecte de compostatge, la iniciativa està funcionant)
INFRAESTRUCTURES/INSTAL·LACIONS ESCOLARS	- Cost energètic molt gran i innecessari (ex: llums)	-Incompatibilitat entre educació ambiental i espai (escola) no sostenible des del punt de vista ambiental.	-Escoles més sostenibles. Els Centres educatius s'han d'adequar a les mesures d'estalvi energètic
PARC CENTRAL DEL VALLÈS	- Presenta un espai amb moltes potencialitats .		-Realitzar tallers educatius, cursos, assemblees, entre altres relacionades amb el tema. -Potencialitats. Ex: Centre de Recursos medioambientals
PLANS ESTRATÈGICS I PROJECTES EDUCATIUS DE LES ESCOLES			-Incloure educació ambiental en els projectes educatius de la ciutat.

A21 Local de Sabadell - Diagnosi de Sostenibilitat (Document Proposta)

CONSELL DE PERSONES AMB DISMINUCIONS			
TEMES	CAUSES	EFFECTES	OBJECTIUS
MOBILITAT	-Edificis, serveis, establiments comercials i de lleure i estructures inaccessibles . Ex. Parc Catalunya. -Voreres, acerres estretes, etc	-Limita la mobilitat. No poden accedir, per exemple, a l'Ajuntament	-Supressió de barreres arquitectòniques.
COMUNICACIÓ	-La majoria de senyals són visuals. Aquest fet limita molt la mobilitat de, per exemple, les persones cegues -Els serveis també presenten aquesta dificultat (ex: biblioteques no adaptades)		-Incloure senyals de mobilitat per a tots els col·lectius amb disminucions. -Com a cas concret, es proposa que les persones mudes puguin demanar hora al metge via fax i no de manera telefònica com fins ara.
HABITATGE	-Existència de barreres arquitectòniques -Habitatges nous incompleixen la llei -Pisos amb portes de 60 cm d'amplada. Canviar-les per 75 cm mínim.		-Fer complir la legislació -Creació d'un indicador que estableixi el nº d'habitatges adaptats. Es tracti d'una indicador de tipus temporal. Es reculli cada 2 o 3 mesos. Veure l'evolució.
HABITATGE VIMUSA ADAPTAT	-Només poden aconseguir un pis aquelles persones sense vivenda pròpia -Problemes econòmics, aquest col·lectiu té dificultats per accedir al món laboral -Mobilitat. La gent vol viure en el seu entorn habitual (amics i família). Existeixen dificultats alhora de traslladar-se d'un barri a un altre.	-Pisos buits	Es proposa la Permuta (canvi d'una vivenda per un altre. Aquella gent que posseeixi vivenda en propietat pugui canviar-la per una vivenda adaptada).
DISMINUITS SENSORIALS	El terme de disminuïts sensorials no surt en els informes, escrits, etc d'entitats i ajuntaments. S'acostuma a posar només disminuïts físics i psíquics		Incloure i generalitzar aquesta terminologia.

CONSELL FUNDACIÓ SABADELL SOSTENIBLE			
TEMES	CAUSES	EFFECTES	OBJECTIUS
IMMIGRACIÓ	-Dificultats en convalidar el carnet de conduir	-Dificulta la mobilitat.	-Fomentar el transport públic. -Millorar l'accessibilitat als polígons industrials. Facilitar aquest accés pot afavorir la inserció d'aquest col·lectiu.
EMPRESSES D'INTERMEDIACIÓ LABORAL	-En moltes ocasions, les empreses que actuen com intermediàries en la borsa de treball de la ciutat tenen afanys excessivament lucratiu.	- L'excés de comissions recau sobre els treballadors i molt sovint desvaloritza el seu treball.	-Evitar excessius ànims de lucre per part de les empreses intermediàries en el mercat laboral.
CONSUM RESPONSABLE	-Preocupació per l'origen dels productes (armes, marques comercials, etc).		-Incidir en la informació que rep la gent sobre els costos, procedència, etc, dels productes que com-

A21 Local de Sabadell - Diagnosi de Sostenibilitat (Document Proposta)

	-Poca consciència social respecte a aquest tema.		<p>pren</p> <p>-Afavorir i facilitar el reciclatge i evitar l'ús excessiu d'embolcalls i embalatges.</p> <p>-Necessitat de sensibilitzar la ciutadania i provocar així canvis en les actituds i en les accions.</p>
PRODUCCIÓ/ COMERÇ	-Existència d'indústries i establiments contaminants.		<p>-Difondre les ecoetiquetes</p> <p>-Implantar un sistema de protecció neta en les indústries i establiments de la ciutat.</p>
EDUCACIÓ	-Manca de coneixement i consciència respecte temes referents a la sostenibilitat		-Realitzar accions d'àmbit acadèmic coma ara escoles i instituts.
GLOBALITZACIÓ	-Cal forçar canvis des de les institucions públiques.		- Es proposa que l'Ajuntament doni suport a qualsevol iniciativa local envers les campanyes contra la globalització o per combatre el deute extern
SOSTENIBILITAT			- Es fa una proposta en el sí del plenari en relació les entitats que conformen la Fundació i es comenta que una forma de participar i contribuir a la sostenibilitat local podria ser l'adquisició d'un compromís per part de les entitats a una mesura de sostenibilitat bàsica com podria ser , per exemple, la recollida selectiva del paper.

CONSELL HOME-DONA			
TEMES	CAUSES	EFFECTES	OBJECTIUS
MOBILITAT /ACCÉS A LES ESCOLES	-Dificultats en l'accessibilitat a les escoles (carers estrets/tràfic/etc).	-Incomodat, augmenten les possibilitats d'accidents, baixa la qualitat de vida, etc	
INFRAESTRUCTURES:	-Mal estat de les voreres		
HABITATGE	<p>-Part de les vivendes de nova construcció careixen de terrasses.</p> <p>-Dificultats en els accessos a les vivendes (manca de rampes, etc)</p>	-Aquest fet dificulta estendre la roba i comporta l'ús de secadores amb el pertinent consum energètic.	

A21 Local de Sabadell - Diagnosi de Sostenibilitat (Document Proposta)

	<ul style="list-style-type: none"> - Amplada de les portes interiors de les vivendes moltes vegades dificulten o impedeixen l'accés de cadires de rodes - Es crítica la construcció moderna (ex: finestres petites i molt altes, disminueix la qualitat de vida) - Subvencions no adequades per accedir a un habitatge. 		
GENT GRAN	<ul style="list-style-type: none"> -Insuficiència de places a les residències de la gent gran. Tanmateix, els preus de les residències privades són molt alts -Precarietat i males condicions d'algunes residències d'avis (baixa qualitat, manca de control, etc). -En aquelles llars on viuen avis i avies a vegades apareixen situacions (ex: necessitat d'atenció continuada de l'avi, etc) difícils de solventar per la família. 		<ul style="list-style-type: none"> -Augmentar nº de places residencials (sobretot públiques) -Major control sobre les residències. - Ajut domiciliari per aquelles llars on viuen avis i avies. Les dones, sobretot aquelles que tenen entre 35 i 45 anys, que s'encarreguen dels avis no tenen pràcticament serveis.
DONES	<ul style="list-style-type: none"> - Col·lectiu dones 35-45 anys tenen dificultats de reciclatge 		<ul style="list-style-type: none"> -Facilitar el seu accés a cursos de formació.
INFANTS	<ul style="list-style-type: none"> -Manca d'espais públics per alletament matern i per canviar els bolquers. 		<ul style="list-style-type: none"> -Disposar d'espais públics per alletament matern. També calen canviadors de bolquers en els llocs públics. En el cas d'incorporar-se en els lavabos fer-ho tant al lavabo d'homes com de dones. Sinó crear un espai aïllat i concret.
DEIXALLES	<ul style="list-style-type: none"> -Gent deixa escombraries fora dels contenidors. -Algunes persones comenten com Iglús han incrementat la brutícia. -Capses de cartró no caben per les boques dels contenidors. 	<ul style="list-style-type: none"> - Carrer ple de brutícia. 	<ul style="list-style-type: none"> -Organitzar una campanya per sensibilitzar a la població sobre la recollida de deixalles, com posar-ho correctament -Oferir als bars i restaurants Iglus propis. -Canviar les boques per altres de més grans.

A21 Local de Sabadell - Diagnosi de Sostenibilitat (Document Proposta)

Taula 63. Principals temes sorgits en les reunions de Districte i les reunions dels diferents Consells i Comissions de la ciutat

	Districte 1	Districte 2	Districte 3	Districte 4	Districte 5	Districte 6	Districte 7
ASPECTES ESTRUCTURALS							
MOBILITAT I ACCESSIBILITAT							
Eliminar les barreres arquitectòniques	X	X	X	-		X	X
Vies públiques presenten obstacles (cotxes, bars, etc) que dificulten el seu accés	X	X		-			
Millora del transport públic. Manca de transport públic per accedir llocs de treball i de residència				-	X		
Necessitat de transport públic adaptat				-	X		
Trànsit intern cada cop més intens				-			X
Problemes carretera de Barcelona i Gran Via				-	X		
Dèficits d'aparcament			X	-	X		
PARCS URBANS I ZONES VERDES							
Zones Verdes	X	X		-			X
Riu Ripoll presenta un gran interès. Reconeixement de les millores que en ell s'ha realitzat, però cal seguir amb la seva revitalització				-		X	
MODELS DE COMPORTAMENT SOCIAL I EDUCACIÓ AMBIENTAL							
Manca d'informació i sensibilització ambiental		X		-			
Necessitat de programes que fomentin la educació medi ambient dels ciutadans		X	X	-			

A21 Local de Sabadell - Diagnosi de Sostenibilitat (Document Proposta)

	Districte 1	Districte 2	Districte 3	Districte 4	Districte 5	Districte 6	Districte 7
ASPECTES SOCIO-ECONÒMICS							
COL·LECTIUS ESPECÍFICS							
GENT GRAN							
Creació de serveis d'atenció integral al fenomen creixent de l'envelliment de la població. Equipaments destinats a la gent gran que fomentin la seva integració social i enriqueixin les seves relacions		X		-		X	
Activitats destinades a aquest col·lectiu		X		-			
JOVES							
Necessitat d'activitats per a joves i serveis específics	X		X	-	X		X
DONES							
Dèficits de serveis destinats a les dones		X	X	-			
HABITATGE							
Habitatge adaptat a la gent gran	X			-			
Campanyes de rehabilitació i manteniment dels habitatges existents	X	X	X	-			X
Manca habitatge social			X	-	X		
Manca d'habitatge per a gent jove. Necessitat d'una oferta accessible d'habitatge	X			-	X		
EDUCACIÓ							
Falten escoles bressol			X	-			X
MERCAT DE TREBALL							
Formació orientada a les necessitats de treball			X	-			
ESPAIS PÚBLICS							
Manca d'espais de lleure i esbarjo	X			-	X		
IMMIGRACIÓ							
Immigració				-			X
Problemes amb el col·lectiu d'ètnia gitana			X	-			

A21 Local de Sabadell - Diagnosi de Sostenibilitat (Document Proposta)

	Districte 1	Districte 2	Districte 3	Districte 4	Districte 5	Districte 6	Districte 7
FLUXES AMBIENTALS							
MEDI AMBIENT							
Camps de golf provoquen suspicàcies (es considera que gasten molta aigua i ocupen massa espai) Rebuig a la creació de camps de golf		X		-		X	
RESIDUS							
Gestió de residus	X	X	X	-	X	X	X
Foment del compostatge i la reutilització de residus		X	X	-		X	
Dèficit de contenidors de reciclatge i ús no adequat d'aquest	X	X	X	-			
Defecacions gossos	X	X		-		X	
CONTAMINACIÓ							
Molèsties ocasionades per obres de construcció (soroll, brutícia, tall del pas, etc)	X	X		-			
CONTAMINACIÓ SONORA							
Sorolls produïts pel parc municipal de vehicles, inclosos els camions d'escombraries. Motocicletes sense silenciador		X		-		X	X
Sorolls produïts per bars i terrasses. Sobretot durant la nit		X		-		X	

6. DIAGNOSI (3): ALGUNES ESTIMACIONS TENDENCIAIS PARTINT DE LA SITUACIÓ PRESENT

Per tal de contrastar algunes de les hipòtesis que es dedueixen de les dades anteriors, s'ha procedit a realitzar estimacions tendencials d'aquells aspectes que més ho poden expressar, com ara l'edificació, l'evolució del sostre per activitats, els costos públics de manteniments de la ciutat i el consum dels principals recursos (energia, aigua, residus) en un horitzó entre 7 i 10 anys. Aquestes estimacions⁴ tenen un caràcter il·lustratiu per tal de situar l'anàlisi de sostenibilitat en un context temporal més llarg i fer evidents alguns dels principals problemes que la ciutat haurà d'abordar en el futur immediat.

6.1. PRESSIÓ I REFORÇAMENT DEL CARÀCTER RESIDENCIAL I DE LOCALITZACIÓ TERCIÀRIA

En el proper decenni la ciutat pot veure's sotmesa a una forta pressió provinent del reforçament del caràcter residencial i terciari. Pel que fa a l'edificació d'habitatges, la disminució prevista del nombre mig de resident per habitatge (fruit de la disminució del nombre de persones per llar i de l'augment d'habitatges buits) pot ser molt important, situant-se clarament per sota de 2.

Taula 64. Estimació de la pressió residencial a Sabadell, 2009.

1995 (1)	3
1996 (1)	2,86
1997 (1)	2,7
1998 (1)	2,64
1999 (1)	2,58
Estimació pel 2009 (2)	1,76

Font: Elaboració pròpia en base a Ajuntament de Sabadell, Anuari Estadístic 2000

(1) Residents per habitatge d'ús residencial tal com figura a la Taula 11

(2) Obtinguda a partir d'una regressió logarítmica de la sèrie (1)

Aquesta hipòtesi comportaria que el nombre de nous habitatges requerits per mantenir la població resident actual hauria de superar els 30.000, amb un ritme d'edificació que duplica l'actual i que supera al nostre entendre el sostre de planejament previst

Dels 14.305 habitatges nous previstos pel PGOMS (1993) ja se n'han executat o estan en execució 4.752, romanen així per desenvolupar 9.553 habitatges en noves zones urbanes.

⁴ En tots els casos s'ha emprat la tècnica de la regressió logarítmica la qual, a la pràctica, redueix la taxa de variació tendencial en el temps; havent obtingut els paràmetres de consistència estadística requerits de manera estàndar. Amb tot, algunes de les estimacions parteixen de sèries molt curtes i s'han inclòs amb caràcter enunciatiu.

Taula 65. Diferència entre els habitatges previstos segons PGOMS (1993) i els executats.

		Construïts (2000)
Previsió i Execució de nous habitatges en Sòl Urbà	Per Unitats d'Actuació	2.465
	Per Transformació d'ús, Àrees de remodelació i les àrees de Millora Urbana i el PE de Castellarnau	1.359
	Total	3.824
Previsió i Execució de nous habitatges en Sòl Urbanitzable	Sector del Nord(0)	0
	Sector de Can Llong(1)	1.635
	Sector de Castellarnau(3)	750
	Sector de Cifuentes(3)	1.110
	Sector de Can Gambús(2)	2.234
	Total	5.729
TOTAL		9.553

Font: Ajuntament de Sabadell. Servei d'Urbanisme. Documentació.

Tanmateix, el canvi en la dimensió mitjana de sostre per activitat permet anticipar canvis en el sostre total del llocs de treball de la ciutat, que amb les previsions del planejament incorporat es situen en uns 22.000 llocs de treball més que els de 1998, i tots ells en el sector serveis.

Taula 66. Estimació del sostre de capacitat de llocs de treball a Sabadell(2008) per grans sectors.

	Indústria	Serveis
1996 (1)	69,5	45,9
1997 (1)	75,4	43,1
1998 (1)	72,2	41,4
Estimació 2008 (2)	86,8	25,0
Nou sostre PGd'O.	132.274	34.248
Capacitat final 2008	12.507	53.496

Font: Elaboració pròpia en base a Anuari Estadístic de Sabadell 2000 i IDESCAT, Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya

(1) Superfície (m²) mitjana per assalariat durant l'any

(2) Obtinguda per estimació logarítmica de la sèrie 1996-1998

Les estimacions de canvi en la mobilitat total originada a l'àmbit (eix-corredor) de Sabadell per a l'any 2010, indiquen un augment total superior al 30% en relació a 1996, més de 90.000 fluxos diaris d'increment.

D'aquests gairebé la meitat són interns a l'àmbit i més d'una quarta part són fluxos radials en relació a l'aglomeració central metropolitana.

Taula 67. Previsió d'evolució de la mobilitat total amb origen a l'àmbit de Sabadell, 1996-2010.

Destins	1996		2010 (1)		Variació (%)
	Flux total diari	% total	Flux total diari	% total	
Inters	207.137	73,83%	250.988	67,63%	21,17
Radials (aglomeració BCN)	51.050	18,20%	77.717	20,94%	52,24
Perimetrals	18.789	6,70%	32.051	8,64%	70,58
Fora RMB	3.567	1,27%	10.368	2,79%	190,69
TOTAL	280.543	100,00%	371.123	100,00%	32,29

Font: Elaboració pròpia en base a ATM (1998) Diagnosi del Sistema

(1) S'ha elaborat una hipòtesi intermèdia de les dues que apareixen a l'estudi de referència

6.2. L'AUGMENT DELS COSTOS I IMPACTES DEL FUNCIONAMENT DE LA CIUTAT CENTRAL

El cost per habitant i any expressat en pessetes corrents d'avui pot assolir l'any 2010 una quantia superior a les 34.000 ptes

Taula 68. Evolució de la despesa corrent municipal per habitant en funcionament i manteniment de la ciutat

1999	20.819
2000	21.062
2001	22.792

Font: Elaboració pròpia en base a les dades de la Taula 22 d'aquest document. L'estimació s'ha obtingut per regressió logarítmica de la sèrie

6.3. ELS NIVELLS TENDENCIALS FUTURS DELS VECTORS AMBIENTALS

La projecció de les tendències de consum d'energia, aigua i de generació de residus ens donen per a l'any 2007 uns augments unitaris de 0,19 tep, 30,5 litres i 0,16 tones per habitant i any, respectivament.

Taula 69. Estimació de consums d'energia i aigua i generació de residus a Sabadell, 2007

	Valor tendencial pel 2007	Valor per càpita	Variació unitària 99-07
Energia (tep/any)	198.388	1,07	0,19
Aigua (m3 i litres / habitant / dia)	16.553.028	245,14	30,53
Residus (tones/any)	163.663	0,88	0,16

Font: Elaboració pròpia en base a les dades de les Taules 51, 46 i 47 d'aquest document

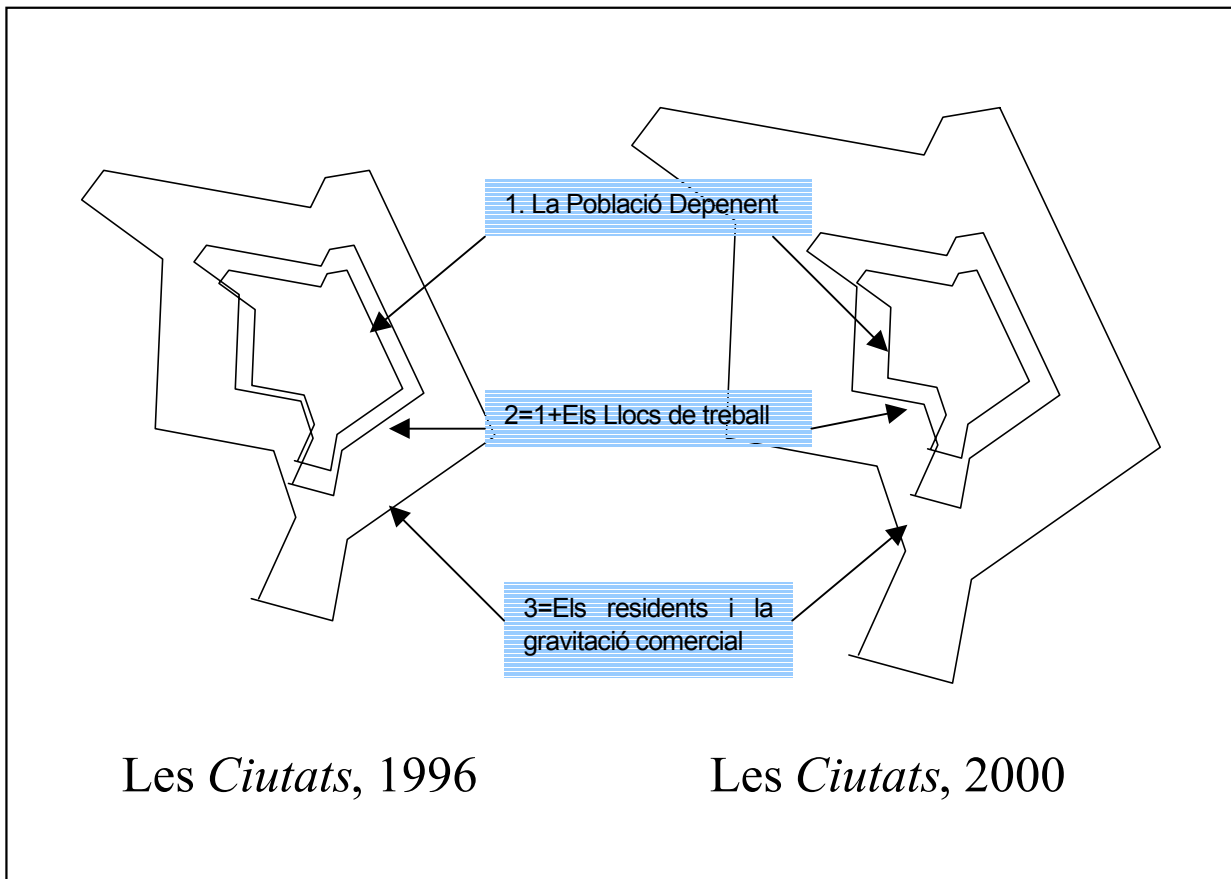
Naturalment, aquesta perspectiva és del tot punt insostenible tant localment com globalment.

7. DIAGNOSI (4): L'EVOLUCIÓ DE LES DIVERSES DIMENSIONS DE CIUTAT COM A MARC PER A LA IDENTIFICACIÓ DELS FACTORS CLAU DE SOSTENIBILITAT

La transformació viscuda per la ciutat convida a analitzar diferents dimensions de la mateixa com a forma d'abordar la discussió dels vectors més clau de sostenibilitat.

Hem representat en el següent diagrama l'escala quantitativa de l'evolució de tres dimensions concretes, que expressen diferents formes de viure, convida i *consumir* ciutat. Es tracta de les dimensions que tenien l'any 1996 i l'estimació per l'any 2000 de les persones dependents, els llocs de treball i la gravitació comercial.

Diagrama 9. Representació a escala de diverses dimensions de ciutat a Sabadell, 1996-2000.



Taula 70. Aproximació a l'evolució de tres dimensions de ciutat. Sabadell, 1996-2000

	1996	Estimació 2000
1. Persones depenents i adults passius	103.413	101.047
2. Els anteriors (1) més els Llocs de treball a la ciutat	163.563	172.686
3. La gravitació comercial (inclou tots els residents)	535.724	800.912

Font: Elaboració pròpia en base a Anuari Estadístic de Sabadell 2000 i Anuari o Comercial de España, 1997,2001, La Caixa, Servei d'Estudis.

8. REFERÈNCIES

Aforaments dels vehicles als vials d'accés de la ciutat (Diputació i Generalitat). Departament mediambient i IDES. Gener del 2000.

Diagnòstic de la problemàtica i necessitats socials a Sabadell per sectors. Departament de Serveis Socials. Gener 2001.

Dones i homes. Un llarg camí per la igualtat. Departament de Serveis socials Març 2000

Estructura i piràmides d'edats i sexe de la població. Volum 1. Departament d'Informació de Base. Juliol 2000.

Els comptes del Transport de Viatgers a la Regió Metropolitana de Barcelona. ATM. UPC i Universitat de Barcelona. 1998

Informe sobre els nivells de COV (Compostos Orgànics Volàtils) a l'aire de Sabadell (zona del Ripoll). 1998

Memòria del departament de Serveis socials i cooperació. 1999

Memòria del departament d'Educació. 1999

Memòria TUS. 1999.

Memòria de Salut, consum i serveis socials. 1998.

Pla d'aparcaments de Sabadell. Departament de Medi Ambient. 2000.

Pla director de Bicicletes de Sabadell. Medi Ambient i IDES. 1998

Seguiment del Pla de mobilitat del centre de Sabadell. Fundació RACC. 1997

Programa d'Orientació dels Equipaments Comercials (POEC).

Recollida d'escombriaires i selectiva a Sabadell. Resum de dades. 2000

Memòria de Policia Municipal de Sabadell. 1999

Els comptes del transport de viatgers a la RMB. ATM. 1998

Estudi del trànsit a la ciutat i rodalies de Sabadell. 2001. Departament de Mobilitat, trànsit i transport.

Comerç de Sabadell. Índex de Satisfacció. 2000

Qualitat ecològica de les aigües del Riu Ripoll. UB. 1996. Narcís Prat et.al

Estadístiques de Salut. Anàlisi de mortalitat a la ciutat de Sabadell. 1994-1998



SABADELL AGENDA 21

DIAGNOSI DE SOSTENIBILITAT ANNEX 1

La franja de transició entre l'espai urbà i periurbà.

FUNDACIÓ CIREM
Octubre 2001

FITXA DELS PUNTS DE LA FRANJA PERIMETRAL

Punt número 1

Nom de l'indret: Molí d'en Font

Localització: Nord del terme municipal. Zona de Jonqueres.

Data: 28/06/01

Hora: 8:40

Correspondència amb les fotografies: 1, 2, 3,4

Descripció breu de l'indret: Zona amb indústries velles, en mal estat de conservació. Una d'elles, la qual fabrica tints, aboca aigua al riu sense tractar, només la barregen perquè s'homogenitzi.

Existeix un avantprojecte per fer en una banda un parc i en l'altra una nau industrial.

Hi ha una sèrie de turonets de runes que s'hi han abocat de manera il·legal.

En el moment de la visita no s'hi han vist persones.

Usos del sòl segons PGOM

SU. Zona general industrial amb espais oberts.

Usos observats

Industrial.

ASPECTES ESPECÍFICS

Hortes

Hortes del Prat Vell al marge esquerre, sense ordenació i barreques.

Abocaments

Tipologia

Runes i altres residus.

Olors

Grau

Edificis

Tipologia

Molí
Indústria

Grau de conservació

Baix

Conflicte principal

L'aspecte degradat del molí d'en font afavoreix la proliferació a la zona d'abocaments incontrolats de runes i altres residus.
Els talussos sovintment són utilitzats com abocadors.
Indústries velles.



Fotografia 1: Molí d'en Font - Talús torrent del Capellà.



Fotografia 2: Molí d'en Font.



Fotografia 3: Molí d'en Font - Can Català.



Fotografia 4: Molí d'en font

FITXA DELS PUNTS DE LA FRANJA PERIMETRAL

Punt número 2

Nom de l'indret: Sota el bosc de Can Déu per la part del riu Ripoll.

Localització: Nord del terme municipal. Sota el bosc de Can Déu.

Data: 28/06/01

Hora: 9:10

Correspondència amb les fotografies: 5, 6

Descripció breu de l'indret: Zona amb hortes amb un aspecte molt més ordenat. Les de la riba esquerra del riu estan dins el terme municipal de Castellar del Vallès i les de la riba dreta estan dins el terme de Sabadell.

Existeix una certa degradació pel que fa als talussos que són susceptibles a l'erosió sobretot els del marge esquerre.

Gent gran majoritàriament jubilats i prejubilats treballant a les hortes.

Hi han algunes barraques construïdes pels mateixos hortelans. El sistema de reg actual és per pous i bombes, existeix la sèquia Monar però que actualment es troba poc acondicionada pel seu ús. La sequia és utilitzada per Castellar i Sabadell, aquest últim pràcticament no rep aigua.

Hi ha unes saques de borra (subproducte de la manipulació de llana i fibra), que utilitzen els pagesos com adob a les hortes, ja que abans havien servit de llit d'animals i per tant contenen fems. Els hi porten gratuïtament. Com que és sintètica a llarg termini pot colmatar la terra.

Existeix un Pla de gestió de l'Ajuntament que no permet que visqui ningú a la llera del riu. Volen barraques de 6 i 9 m². Ara encara hi viuen algunes persones.

A la verneda de Can Deu i Can Bages hi ha projectat un pla de gestió d'aquests espais que s'aplica l'any vinent.

Usos del sòl segons PGOM

Sistema d'espais lliures periurbans. Parc periurbà.

Usos observats

Agrícola, forestal.

ASPECTES ESPECÍFICS

Hortes

A la riba esquerra hi ha hortes de Castellar del Vallès.
A la riba dreta hi ha hortes de Sabadell.

Abocaments

Tipologia

Olors

Grau

Edificis

Tipologia

Forn de calç

Grau de conservació

Mitjà

Conflicte principal

Acumulació de sacs de borra, sense un emmagatzament correcte.
Sabadell no pot gestionar la part d'hortes que estan en terme municipal de Castellar del Vallès.
Erosió de talusos.



Fotografia 5: Verneda de Can Déu.



Fotografia 6: Can Déu.

FITXA DELS PUNTS DE LA FRANJA PERIMETRAL

Punt número 3

Nom de l'indret: Part del talús més elevat de Sabadell.

Localització: Nord del terme municipal. Zona de la Font dels gossos.

Data: 28/06/01

Hora: 9:30

Correspondència amb les fotografies: 7, 8, 9

Descripció breu de l'indret: A peu de talús s'hi troben hortes marginals.

Una urbanització de Castellar del Vallès aboca les seves aigües residuals sense tractar i aquesta aigua va a parar a la font, la qual està indicada amb un cartellet petit i tapat per vegetació que és aigua sense garanties sanitàries. Aquesta urbanització té sistema de claveguerna però no està connectada al sistema de sanejament i aboca al torrent de Ribatallada.

La sèquia Monar ve de Castellar del Vallès i a mig tram es fa subterrània. Antigament arribava fins a Ripollet i des de l'any 1962 ha quedat a trams.

Les cabanyes no tenen aigua i l'acumulen amb bidons, els quals provoquen la presència de mosquits.

Existeix una urbanització fronterera dins del terme municipal de Castellar del Vallès (Can Avellaneda) ubicada a la zona del Rieral d'aquest municipi, on i predomina una mala gestió i ordenació del territori .

El torrent de Ribatallada és un important corredor biològic i que, per tant, caldria limitar l'ocupació urbana per part de Castellar del Vallès, Matadepera, Terrassa i Sabadell en aquest indret.

Usos del sòl segons PGOM	Actualment és un curs d'aigua però està pendent de requalificació a sistema d'espai lliure periurbà, parc agrícola.
---------------------------------	---

Usos observats	Agrícola.
-----------------------	-----------

ASPECTES ESPECÍFICS

Hortes	Hortes mal gestionades i marginals.
---------------	-------------------------------------

Abocaments	Tipologia	Brossa. Aigües residuals urbanes no tractades.
-------------------	------------------	---

Olors		Grau	
--------------	--	-------------	--

Edificis	Tipologia	Casertes o cabanyes	Grau de conservació	Mitjà.
-----------------	------------------	---------------------	----------------------------	--------

Conflicte principal	Brossa escampada pel terra. Desordre d'horts i casetes. Cabal baix d'aigua. Aigua no potable de la font dels gossos.
----------------------------	---



Fotografia 7: Horta de la Font dels Plàtans.



Fotografia 8: Talús de la Font dels Plàtans.



Fotografia 9:

FITXA DELS PUNTS DE LA FRANJA PERIMETRAL

Punt número 4

Nom de l'indret: Torrent de Colobriers / Can Moragues.

Localització: Nord del terme municipal. Torrent de Colobriers.

Data: 28/06/01

Hora: 10:15

Correspondència amb les fotografies: 10, 11

Descripció breu de l'indret: Indret privat que pertany a la torre Turull. El camí que se segueix forma part del camí de l'Anella verda. També existeix un itinerari i un vídeo didàctic.

L'any 1982 hi va haver un abocament d'uns 75.000 litres de fuel. Per tal de recuperar el torrent es van fer uns pous als voltants i s'hi va anar enterrant el fuel, de manera que continuava perjudicant al torrent i l'ecosistema en general. Després es va procedir a buidar aquests pous de manera manual per anar descontaminant la zona. Encara no està recuperat del tot i els efectes d'aquest abocament són les males olors (d'hidrocarburs), absència d'animals com granotes i ocells.

El fong de la grafiosis, que es transmet per un escarbat, va afectar la població d'oms i va provocar la proliferació d'altres espècies com el falç plàtan (l'autòcton). Actualment hi ha alguns ohms petits.

És una zona de vegetació exuberant, entre d'altres s'hi troben el falç plàtan (l'autòcton), falgueres i la cua de cavall (bioindicadors de qualitat). També és característica la presència de pedra tosca.

A Can Moragues predominen els camps agrícoles. Hi ha instal·lat una pista d'ultra lleugers a precari.

Usos del sòl segons PGOM	Sistema d'espais lliures periurbans. Protecció ecològica-paisatgística.
---------------------------------	---

Usos observats	Forestal.
-----------------------	-----------

ASPECTES ESPECÍFICS

Hortes	
---------------	--

Abocaments	Tipologia	Fuel (1982)
-------------------	------------------	-------------

Olors	Hidrocarburs	Grau	Mitjà.
--------------	--------------	-------------	--------

Edificis	Tipologia		Grau de conservació	
-----------------	------------------	--	----------------------------	--

Conflicte principal	Encara presència de fuel. Absència de granotes i ocells.
----------------------------	---



Fotografia 10: Torrent de Colobrers.



Fotografia 11: Can Moragues. Pista d'ultralleugers.

FITXA DELS PUNTS DE LA FRANJA PERIMETRAL

Punt número 5

Nom de l'indret: La Clota.

Localització: Est del terme municipal.

Data: 28/06/01

Hora: 10:45

Correspondència amb les fotografies: 12, 13, 14

Descripció breu de l'indret: En els talusos s'hi poden observar cases i brossa.

Aquestes cases són habitatges en zona de parc que s'haurà d'expropiar. Aquesta gent encara estan bé aquí. Tenen horts força ordenats.

Hi ha la carretera asfaltada i enllumenat públic.

A prop hi ha un parc, on en el moment de la visita, hi havia una colla de nois i noies procedents d'una escola taller que estaven treient les males herbes.

Usos del sòl segons PGOM	Sistema de parc urbà.
---------------------------------	-----------------------

Usos observats	Agrícola i urbà.
-----------------------	------------------

ASPECTES ESPECÍFICS

Hortes	Alguns horts als voltants de les cases.
---------------	---

Abocaments	Tipologia	Brossa.
-------------------	------------------	---------

Olors	Grau	
--------------	-------------	--

Edificis	Tipologia	Cases habitades	Grau de conservació	Baix-mitjà.
-----------------	------------------	-----------------	----------------------------	-------------

Conflicte principal	Habitatges il·legals. Escombraries escampades.
----------------------------	---



Fotografia 12: La Clota. Accés Molí d'en Font.



Fotografia 13: La Clota.



Fotografia 14: La Clota.

FITXA DELS PUNTS DE LA FRANJA PERIMETRAL

Punt número 6

Nom de l'indret: Pont de la Salut.

Localització: Est del municipi.

Data: 28/06/01

Hora: 11:45

Correspondència amb les fotografies: 15, 16, 17, 18

Descripció breu de l'indret: L'aigua del riu baixa de color vermell degut a que hi ha una fàbrica tèxtil que aboca els seus tints al riu. Aquest és un dels abocaments més importants de la franja perimetral de Sabadell.

Marge ocupat per vivendes fora de planejament i altres sense ordenació on existeix un Pla Especial, concretament al Raval d'Amàlia.

A peu del riu, existeixen unes 3 ó 4 vivendes que ocupen la terrassa baixa situats en zona verda.

Es poden percebre males olors.

Usos del sòl segons PGOM SNU. Zona general rural.

Usos observats Industrial.

ASPECTES ESPECÍFICS

Hortes

Abocaments **Tipologia** Tints al riu.

Olors Si **Grau** Elevat

Edificis **Tipologia** Fàbrica. **Grau de conservació** Mitjà-alt.

Conflicte principal Abocament de tints al riu.
Olors desagradables.
Talussos ocupats i molt degradats.



Fotografia 15: Talús Pont de la Salut.



Fotografia 16: Pont de la Salut.



Fotografia 17: Pont de la Salut.



Fotografia 18: Pont de la Salut.

FITXA DELS PUNTS DE LA FRANJA PERIMETRAL

Punt número 7

Nom de l'indret: Can Puiggener.

Localització: Est del municipi.

Data: 28/06/01

Hora: 10:45

Correspondència amb les fotografies: 19, 20, 21

Descripció breu de l'indret: El talús de darrera el barri de Can Puiggener està ple d'escombraries vàries.

El barri està caracteritzat per barreques i hortes ubicades entre els pisos i el talús, fora de disciplina urbanística.

Població gitana molt important, on existeix molta recuperació de residus i venda ambulat. Un cop aquests residus no es poden valoritzar són llençats pel talús, no fent ús dels contenidors d'escombraries propers.

Usos del sòl segons PGOM

SU. Zona general residencial que configura carrers.

Usos observats

Urbà.

ASPECTES ESPECÍFICS

Hortes

Ubicació de les hortes i galliners entre els pisos i el talús.

Abocaments

Tipologia

Brossa.

Olors

Si.

Grau

Baix.

Edificis

Tipologia

Grau de conservació

Conflicte principal

Abocaments de brossa al talús.



Fotografia 19: Talús plana Can Puiggener.



Fotografia 20.

FITXA DELS PUNTS DE LA FRANJA PERIMETRAL

Punt número 8

Nom de l'indret: Turó del Castell d'Arraona.

Localització: Est del municipi. Prop del barri de la Salut.

Data: 28/06/01

Hora: 11:00

Correspondència amb les fotografies: 22

Descripció breu de l'indret: És el nucli més antic de població.

Hi ha barraques en mal estat i animals domesticats. Hi ha alguns corrals amb cabres i xais i també alguns caballs salvatges que els domesticuen.

Tot i el fort pendent de la zona també tenen horts.

Tot està bastant brut.

En el moment de la visita hi havia homes d'uns 45-60 anys, alguns hi viuen.

Usos del sòl segons PGOM

Sistema d'espais lliures periurbans. Protecció ecològica- paisatgística.

Usos observats

Agrícola, ramader i urbà.

ASPECTES ESPECÍFICS

Hortes

Presència d'alguns horts.

Abocaments

Tipologia

Brossa.

Olors

Grau

Edificis

Tipologia

Barraques.

Grau de conservació

Baix.

Conflicte principal

Desordre general de barraques, horts i corrals.
Brutícia generalitzada.
Habitatges il·legals.



Fotografia 22: Pla d'Arraona.

FITXA DELS PUNTS DE LA FRANJA PERIMETRAL

Punt número 9

Nom de l'indret: Barri el Poblenou.

Localització: Est del municipi. Al límit del terme municipal, prop de la Salut.

Data: 28/06/01

Hora: 12:00

Correspondència amb les fotografies: 23, 24, 25.

Descripció breu de l'indret: Aquest és un barri que no disposa de col·lector i que per tant aboquen les seves aigües residuals directament a la riera de Santiga.

S'hi han observat gent d'edat avançada, segurament jubilats/des que passegen per la zona.

Usos del sòl segons PGOM	Zona general residencial que configura carrers.
---------------------------------	---

Usos observats	Urbà.
-----------------------	-------

ASPECTES ESPECÍFICS

Hortes	
---------------	--

Abocaments	Tipologia	
-------------------	------------------	--

Olors	Si	Grau	Baix.
--------------	----	-------------	-------

Edificis	Tipologia	Blocs de pisos.	Grau de conservació	Mitjà.
-----------------	------------------	-----------------	----------------------------	--------

Conflicte principal	Abocament directe d'aigües residuals a la riera de Santiga.
----------------------------	---



Fotografia 23: Poblenou - La Salut.



Fotografia 24: Poblenou - La Salut.



Fotografia 25: Poblenu - La Salut.

FITXA DELS PUNTS DE LA FRANJA PERIMETRAL

Punt número 10

Nom de l'indret: Riera de Santiga / Torre-romeu.

Localització: Est del municipi. Al sud del barri de Poblenou.

Data: 28/06/01

Hora: 12:15

Correspondència amb les fotografies: 27.

Descripció breu de l'indret: Presència de barraques i hortes. Es nota una forta degradació del territori.

Més avall s'hi troben algunes indústries fora d'ordenació i fins i tot un camp de motocròs també il·legal.

La riera recull totes les aigües residuals de Poblenou sense tractar.

Tornem a trobar saques de borra.

El barri de Torre-romeu és bastant marginal. Hi ha força immigrants i està previst un fort creixement dels habitatges.

S'observa una forta degradació del talús des de la Riera de Santiga a la Plana de Torre-romeu (Tibidabo).

Al nord-est existeix un antic barri St. Nicolau on hi viuen 15-20 famílies que els han d'expropiar. Es tracta d'una zona molt degradada.

Usos del sòl segons PGOM	Sistema d'espais lliures periurbans. Parc periurbà. SNU. Zona general rural.
---------------------------------	--

Usos observats	Agrícola, industrial, lleure, urbà.
-----------------------	-------------------------------------

ASPECTES ESPECÍFICS

Hortes	Si, als voltants de les barraques.
---------------	------------------------------------

Abocaments	Tipologia	Voluminosos en general i runes.
-------------------	------------------	---------------------------------

Olors		Grau	
--------------	--	-------------	--

Edificis	Tipologia	Barraques. Blocs de pisos.	Grau de conservació	Baix-mitjà.
-----------------	------------------	-------------------------------	----------------------------	-------------

Conflicte principal	Il·legalitat de les indústries, el camp de motocròs i les barraques.
----------------------------	--

FITXA DELS PUNTS DE LA FRANJA PERIMETRAL

Punt número 11

Nom de l'indret: Masia Can Roqueta.

Localització: A l'est del municipi. Al sud del barri Torre-romeu.

Data: 28/06/01

Hora: 12:45

Correspondència amb les fotografies: 17.

Descripció breu de l'indret: És de propietat municipal, està abandonada i en estat ruïnós.

Hi ha "ocupes", gitanos de 2a generació (francesos i portuguesos).

Tota la cornisa de Torre-romeu a Can Roqueta està degradada i bruta pels abocaments.

Usos del sòl segons PGOM

SU. Zona general industrial amb espais oberts.

Usos observats

Rural.

ASPECTES ESPECÍFICS

Hortes

No hi ha hortes.

Abocaments

Tipologia

Runes, terres i residus voluminosos.

Olors

Grau

Edificis

Tipologia

Masia.

Grau de conservació

Estat ruïnós

Conflicte principal

Mal estat de la Masia i ocupació il·legal de la mateixa, com a corral d'animals.



Fotografia 28: Masia Can Roqueta.

FITXA DELS PUNTS DE LA FRANJA PERIMETRAL

Punt número 12

Nom de l'indret: Font del Pi i Font del Quimet.

Localització: Es veuen els barris Els Termes a l'esquerra i Sol i Padrís a la dreta.

Data: 28/06/01

Hora: 13:00

Correspondència amb les fotografies: 18.

Descripció breu de l'indret: Hi ha una estació de bombament que porta l'aigua del Ripoll fins a l'EDAR.

Zona d'hortes i barraques bastant precàries. Indret molt degradat.

Hi ha força porqueria, abocaments de voluminosos i runes. Al ser zona límitrof amb Barberà del Vallès és conflictiva pel que fa a la neteja.

Els camins i accessos són estrets, sinuosos i amb pendent.

Les balles dels horts són somiers vells.

Existeix una indústria de reciclatge on els voltants estan molts bruts.

Usos del sòl segons PGOM

Sistema d'Infraestructures de serveis. Inst. de serveis mediambientals.

Usos observats

Agrícola.

ASPECTES ESPECÍFICS

Hortes

Hortes i barraques.

Abocaments

Tipologia

Runes i residus voluminosos.

Olors

Grau

Edificis

Tipologia

Barraques

Grau de conservació

Baix

Conflicte principal

Abocament de cadires.
Precarietat de les barraques, horts i camins. Degradació general del territori.



Fotografia 29: Can Rimblas - Font del Quimet.

FITXA DELS PUNTS DE LA FRANJA PERIMETRAL

Punt número 13

Nom de l'indret: Carretera de l'aeroport / Sant Pau de Riu-sec.

Localització: Al sud del terme municipal. Prop de l'accés a l'autopista A-18.

Data: 28/06/01

Hora: 13:15

Correspondència amb les fotografies: 30, 31, 32, 33

Descripció breu de l'indret: Prop de la carretera de l'aeroport hi ha el Riu Sec i horts, i una mina d'aigua que connecta amb un pou.

Al costat dels horts alguns pagesos han improvisat barraques i alguns aparcaments de cotxes amb teulades d'uralita.

Hi ha una recuperador de terres i runes. Les terres les venen i les runes les llencen.

Com elements positius: el tros d'accés inicial recentment urbanitzat per l'aeroport i la restauració de l'ermita i rectoria de Sant Pau de Riu-Sec.

Usos del sòl segons PGOM

SU. Zona general terciària amb espais oberts.

Usos observats

Agrícola.

ASPECTES ESPECÍFICS

Hortes

Hortes al costat de la riera.

Abocaments

Tipologia

Residus voluminosos i runes.

Olors

Grau

Edificis

Tipologia

Grau de conservació

Baix-mitjà.

Conflicte principal

Barraques i aparcaments il·legals.



Fotografia 30: Sant Pau de Riu-Sec.



Fotografia 31: Camp d'aviació - Riu Sec.



Fotografia 32: Camp d'aviació - Riu Sec.



Fotografia 33: Granja Sant Pau.

FITXA DELS PUNTS DE LA FRANJA PERIMETRAL

Punt número 14

Nom de l'indret: Can Borrell / EDAR

Localització: Sud del terme municipal.

Data: 28/06/01

Hora: 13:45

Correspondència amb les fotografies: 34, 35

Descripció breu de l'indret: Zona amb indústries amb aspecte precari.

Hi ha tancats de cabres i ovelles, també alguns horts precris i una ermita romànica.

La masia de can Borrell degradada de fens i altres.

Prop de l'EDAR se senten males olors, segurament se'ls haurà espatllat alguna part del procés.

El riu Sec és més cabalós que el Ripoll ja que rep les aigües depurades de la major part de Sabadell i de Sant Quirze. Per tant no són aigües naturals sinó depurades. Cal tenir en compte, també, les aigües que porta el riu abans de la depuradora, on es recullen aigües de mines.

Usos del sòl segons PGOM SU. Zona general industrial amb espais oberts.

Usos observats Agrícola.

ASPECTES ESPECÍFICS

Hortes Pre`sencia d'horts il·legals als marges esquerre i dret del riu.

Abocaments **Tipologia** Runes i voluminosos.

Olors Si **Grau** Elevat.

Edificis **Tipologia** Ermita. **Grau de conservació** Mitjà.

Conflicte principal Diferències entre la gestió dels horts del Riu Sec i del Ripoll. Males olors procedents de l' EDAR.



Fotografia 34: Can Borrell.



Fotografia 35: Can Borrell.

FITXA DELS PUNTS DE LA FRANJA PERIMETRAL

Punt número 15

Nom de l'indret: Castell de Can Feu.

Localització: Oest del terme municipal. Al límit amb St. Quirze del Vallès.

Data: 28/06/01

Hora: 14:00

Correspondència amb les fotografies: 36

Descripció breu de l'indret: El castell es troba en zona urbana i més cap a les afores del terme hi trobem camps agrícoles.

Franja ocupada per sòl agrícola sense impactes importants.

Usos del sòl segons PGOM

SU. Zona general industrial que configura carrers.

Usos observats

Agrícola i urbà.

ASPECTES ESPECÍFICS

Hortes

Abocaments

Tipologia

Olors

Grau

Edificis

Tipologia

Blocs de pisos

Grau de conservació

Mitjà-elevat

Conflicte principal



Fotografia 36: Can Feu.

FITXA DELS PUNTS DE LA FRANJA PERIMETRAL

Punt número 16

Nom de l'indret: Can Gambús

Localització: Oest del terme municipal.

Data: 28/06/01

Hora: 14:15

Correspondència amb les fotografies: 36, 37, 38

Descripció breu de l'indret: Indret on no disposen de serveis bàsics d'aigua canalitzada. Utilitzen aigua de pous.

Hi ha casetes no massa ben conservades però habitades.

S'ha aprovat un Pla Especial i un Pla Parcial de nova residència i nova indústria que també contempla un parc vehinal .

Per arribar a la Masia de can Gambús han adequat un camí amb unes oliveres.

Els camins i accessos són sobredimensionats. No són necessaris camins tan amples per arribar en aquest lloc.

Hi ha un circuit de quads sense llicència.

Existeixen vivendes aparentment no ordenades correctaments dins el territori.

També s'hi observen barraques, horts i piscines.

Usos del sòl segons PGOM	Sistema d'espai lliure periurbà. Parc agrícola.
---------------------------------	---

Usos observats	Agrícola.
-----------------------	-----------

ASPECTES ESPECÍFICS

Hortes	Hortes amb les seves piscines i barraques.
---------------	--

Abocaments	Tipologia	
-------------------	------------------	--

Olors		Grau	
--------------	--	-------------	--

Edificis	Tipologia	Cases habitades i barraques	Grau de conservació	Mitjà.
-----------------	------------------	-----------------------------	----------------------------	--------

Conflicte principal	Il·legalitat d'habitatges i circuit de cars. Sobredimensionament de camins. Torrent brut.
----------------------------	---



Fotografia 35: Can Gambús - Marinals.



Fotografia 36: Can Gambús.



Fotografia 37: Can Gambús.

FITXA DELS PUNTS DE LA FRANJA PERIMETRAL

Punt número 17

Nom de l'indret: Serra Pedralba.

Localització: Oest del terme municipal. Prop de l'antiga indústria lletera.

Data: 28/06/01

Hora: 14:30

Correspondència amb les fotografies: 38

Descripció breu de l'indret: Abans d'arribar a l'antiga indústria lletera, prop del camí hi trobem algunes barraques amb alguns horts. La zona agrícola es troba bastant ben conservada, zona d'horta i zona de cultiu de secà (cereals).

La resta de l'indret es troba en mal estat. Hi ha brossa escampada pel terra.

Algunes cases velles i en mal estat de conservació. Hi havia hagut ocupacions.

L'antiga indústria lletera es troba bastant degradada. A davant hi havia hagut dos centres de secundària.

Usos del sòl segons PGOM

Sistemes d'espais lliures periurbans. Protecció ecològica-paisatgística.

Usos observats

Agrícola i industrial.

ASPECTES ESPECÍFICS

Hortes

Alguns horts amb construccions importants.

Abocaments

Tipologia

Brossa.

Olors

Grau

Edificis

Tipologia

Cases.

Grau de conservació

Baix.

Conflicte principal

Degradació del territori.
Abocaments d'escombraries.
Indústria en ruïnes.



Fotografia 38: La Lletera.

FITXA DELS PUNTS DE LA FRANJA PERIMETRAL

Punt número 18

Nom de l'indret: Castellarnau.

Localització: Oest del terme municipal.

Data: 28/06/01

Hora: 14:40

Correspondència amb les fotografies: 39

Descripció breu de l'indret: És una urbanització d'elevada categoria. Predominen les cases ajardinades i amb piscina.

Hi ha una zona de pick-nick prop de la via del tren i en bon estat de conservació. Actualment encara està poc utilitzat donat que els arbres encara són petits i donen poca ombra i per això els possibles usuaris prefereixen entrar dins el bosc.

Hi ha un carril bici.

És una zona rica, ben gestionada i conservada.

També hi ha una part on les cases no són tan luxoses però també tenen el seu jardí i algunes tenen hort.

Entre Can Rull i Castellarnau hi ha una certa zona de degradació amb abocaments, horts i construccions antigues.

Usos del sòl segons PGOM	SU. Zona general residencial amb espais oberts.
---------------------------------	---

Usos observats	Urbà.
-----------------------	-------

ASPECTES ESPECÍFICS

Hortes	
---------------	--

Abocaments	Tipologia	
-------------------	------------------	--

Olors		Grau	
--------------	--	-------------	--

Edificis	Tipologia	Cases.	Grau de conservació	Elevat.
-----------------	------------------	--------	----------------------------	---------

Conflicte principal	
----------------------------	--



Fotografia 39: Castellarnau.

FITXA DELS PUNTS DE LA FRANJA PERIMETRAL

Punt número 19

Nom de l'indret: Mas Canals.

Localització: Nord-Oest del terme municipal.

Data: 28/06/01

Hora: 14:50

Correspondència amb les fotografies: 40, 41, 42

Descripció breu de l'indret: Zona de producció agrícola intensiva. Hi ha cultius de xiprers, extensos camps de gira-sols, i alguna vinya.

Està ben gestionat i conservat.

Indret solitari, no s'hi ha vist ningú.

Usos del sòl segons PGOM	Sistema d'espai lliure periurbà.
---------------------------------	----------------------------------

Usos observats	Agrícola.
-----------------------	-----------

ASPECTES ESPECÍFICS

Hortes	
---------------	--

Abocaments	Tipologia	Residus en general abocats arran de camí.
-------------------	------------------	---

Olors		Grau	
--------------	--	-------------	--

Edificis	Tipologia		Grau de conservació	
-----------------	------------------	--	----------------------------	--

Conflicte principal	
----------------------------	--



Fotografia 40: Mas Canals.



Fotografia 41: Mas Canals.



Fotografia 42: Mas Canals.

FITXA DELS PUNTS DE LA FRANJA PERIMETRAL

Punt número 20

Nom de l'indret: Ca n'Argelaguet / Sant Julià d'Altura.

Localització: Extrem nord-oest del terme municipal.

Data: 28/06/01

Hora: 15:00

Correspondència amb les fotografies: 43

Descripció breu de l'indret: Ca n'Argelaguet és una masia molt antiga de Sabadell.

Camins molt ben arreglats i d'altres no tant. S'esta recuperant la font i la bassa.

Al voltant de Sant Julià hi ha una forta erosió degut a la presència massiva els caps de setmana de vehicles rodats.

Es combinen zones de conreus amb zones forestals ben conservades.

Usos del sòl segons PGOM	Sistema d'espais lliures periurbans.
---------------------------------	--------------------------------------

Usos observats	Agrícola.
-----------------------	-----------

ASPECTES ESPECÍFICS

Hortes	
---------------	--

Abocaments	Tipologia	
-------------------	------------------	--

Olors		Grau	
--------------	--	-------------	--

Edificis	Tipologia	Masia	Grau de conservació	Mitjà-elevat.
-----------------	------------------	-------	----------------------------	---------------

Conflicte principal	
----------------------------	--



Fotografia 43: Sant Julià d'Altura.

FITXA DELS PUNTS DE LA FRANJA PERIMETRAL

Punt número 21

Nom de l'indret: Bosc de Can Déu / Torrent del Capellà.

Localització: Nord del terme municipal.

Data: 28/06/01

Hora: 15:10

Correspondència amb les fotografies: 44, 45

Descripció breu de l'indret: Bosc d'unes 90 Ha aproximadament, net, ben cuidat però mal gestionat. És propietat de la Caixa de Sabadell.

Té problemes d'erosió.

El torrent del Capellà separa el bosc de Can Déu de la carretera. En un punt deixa de ser torrent per passar a ser col·lector subterrani.

Usos del sòl segons PGOM	Sistema d'espais lliures periurbans.
---------------------------------	--------------------------------------

Usos observats	Forestal.
-----------------------	-----------

ASPECTES ESPECÍFICS

Hortes	
---------------	--

Abocaments	Tipologia	
-------------------	------------------	--

Olors		Grau	
--------------	--	-------------	--

Edificis	Tipologia		Grau de conservació	
-----------------	------------------	--	----------------------------	--

Conflicte principal	Degradació del torrent del Capellà. Mala gestió del bosc. Masses camins i la majoria sobredimensionats.
----------------------------	---

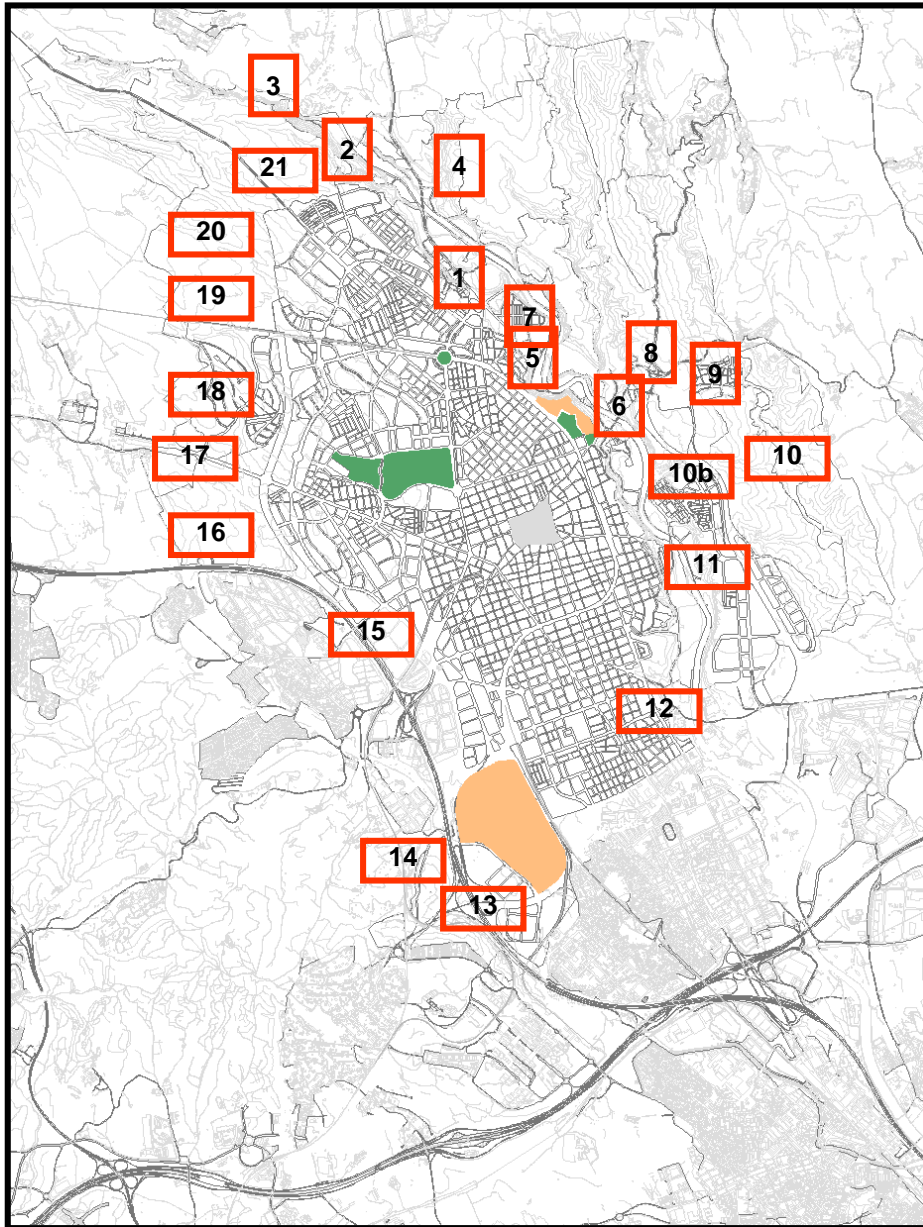


Fotografia 44: Bosc de Can Déu.

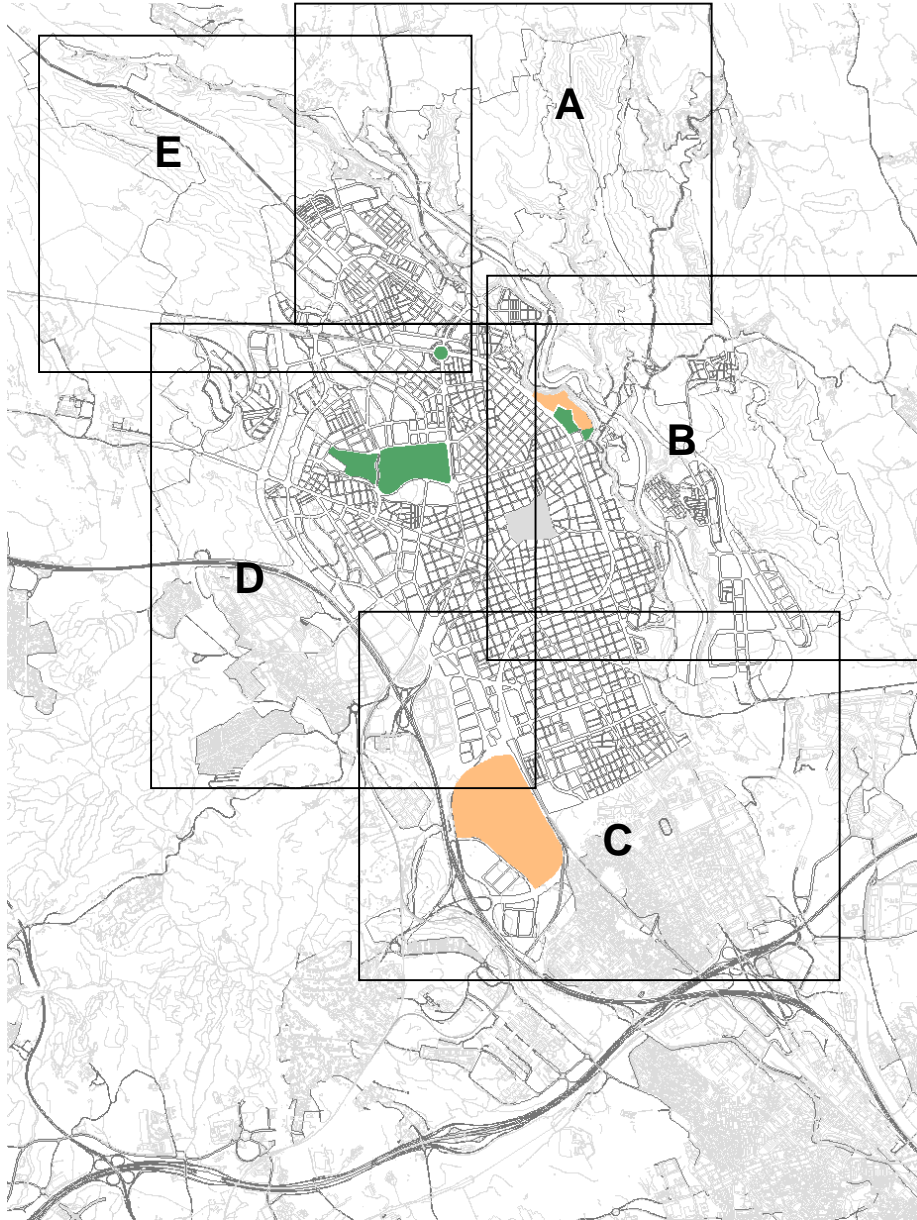


Fotografia 45: Talús de Plana Pintor.

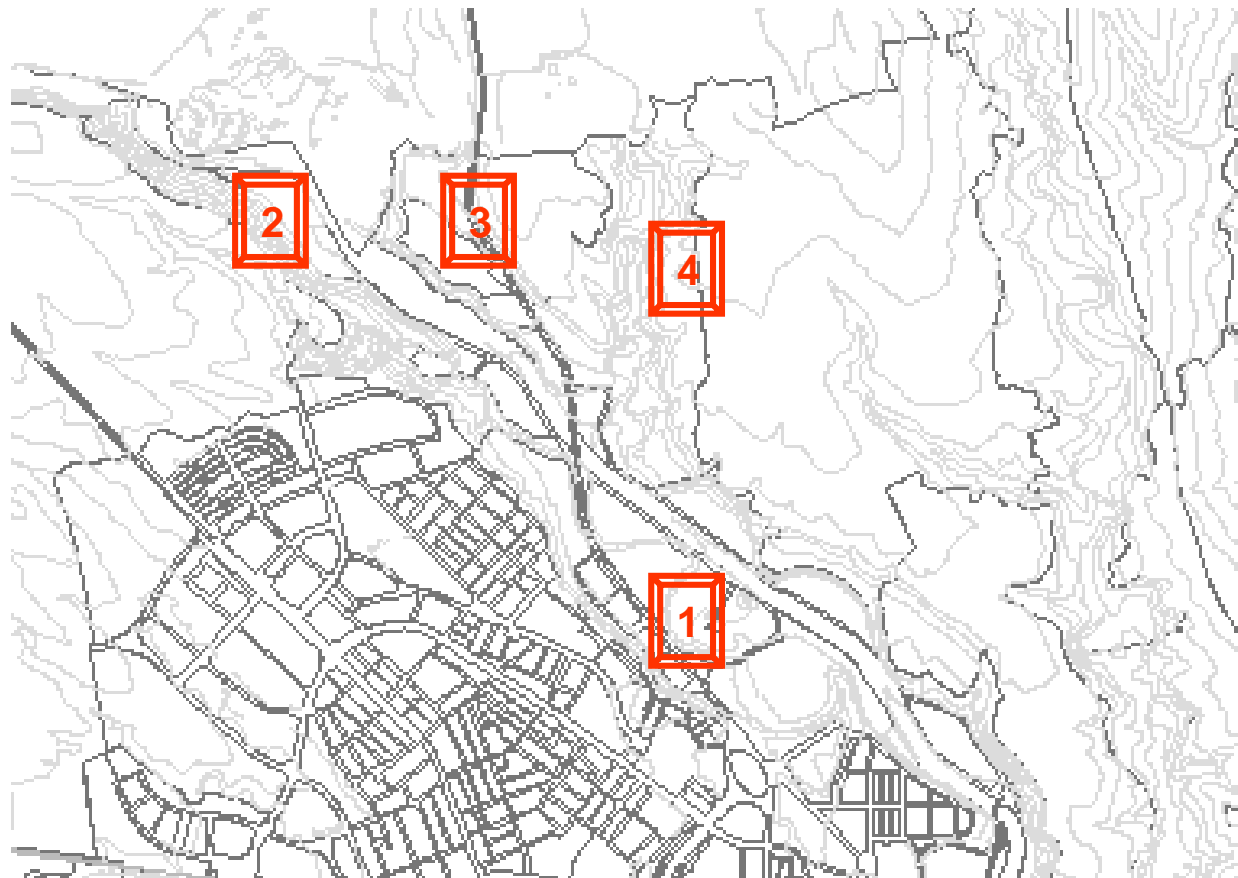
PUNTS DE LA FRANJA PERIMETRAL



1. Molí d'en Font
2. Can Déu/ Ripoll
3. Font dels gossos
4. Torrent de Colobrers / Can Moragues
5. La Clota
6. Pont de la Salut
7. Can Puiggener
8. Turó del Castell d'Arraona
9. Barri de Poblenou
10. Riera de Santiga/ Torreromeu
- 10b. St. Nicolau
11. Masia Can Roqueta
12. Font del Pi i Font del Quimet
- 13 Carretera Aeroport / Sant Pau de Riu Sec.
14. Can Borrell / EDAR
- 15, Castell Can Feu
- 16, Can Gambús / Torrent de la Batzuca
17. Serra Galliners / La Lletera Slat
18. Castellarnau
- 19 Mas Canals
- 20 Ca n'Argelaguet / Sant Julià d'Atura
- 21Bosc de Can Déu / Torrent de Capellà

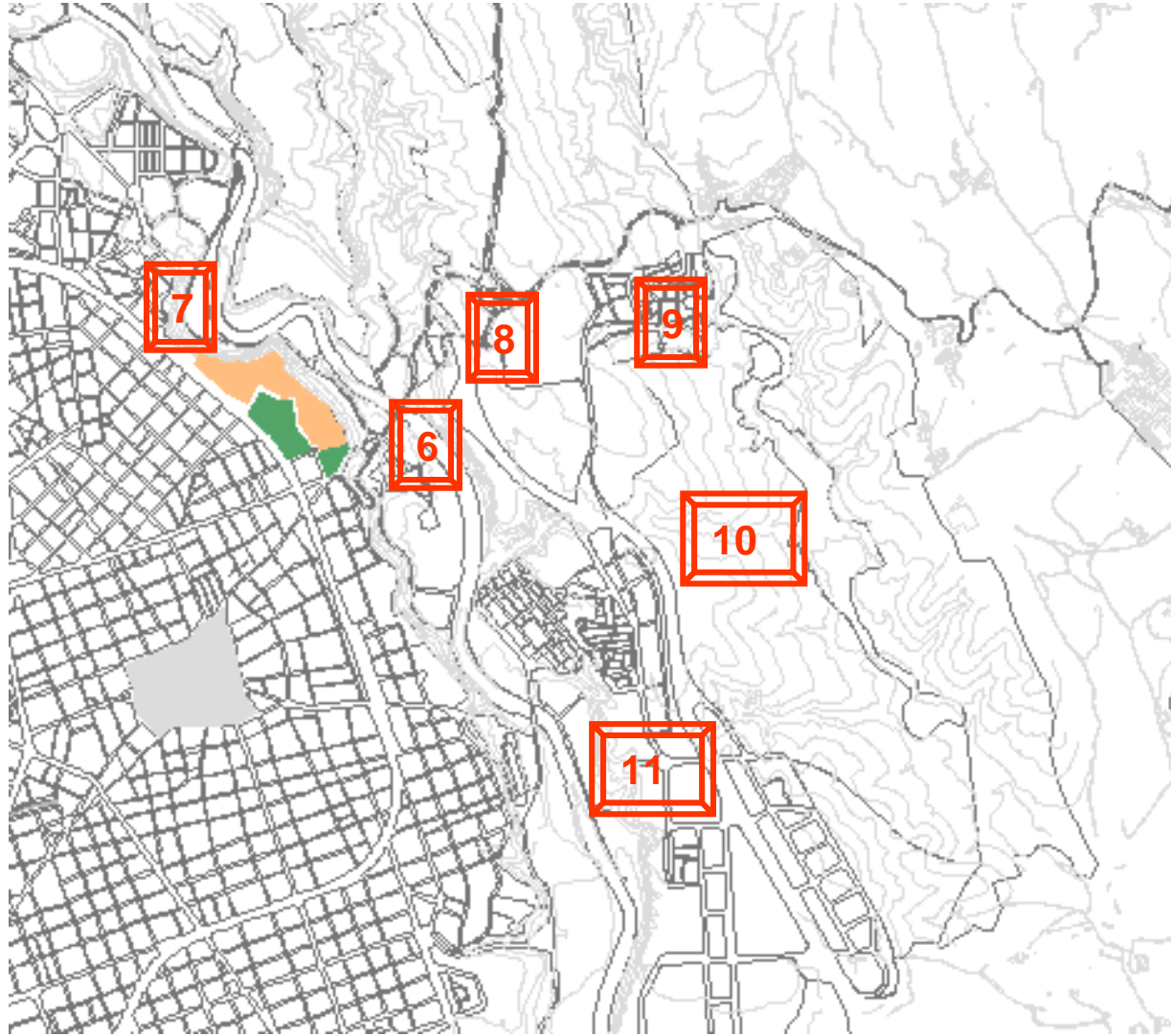


A

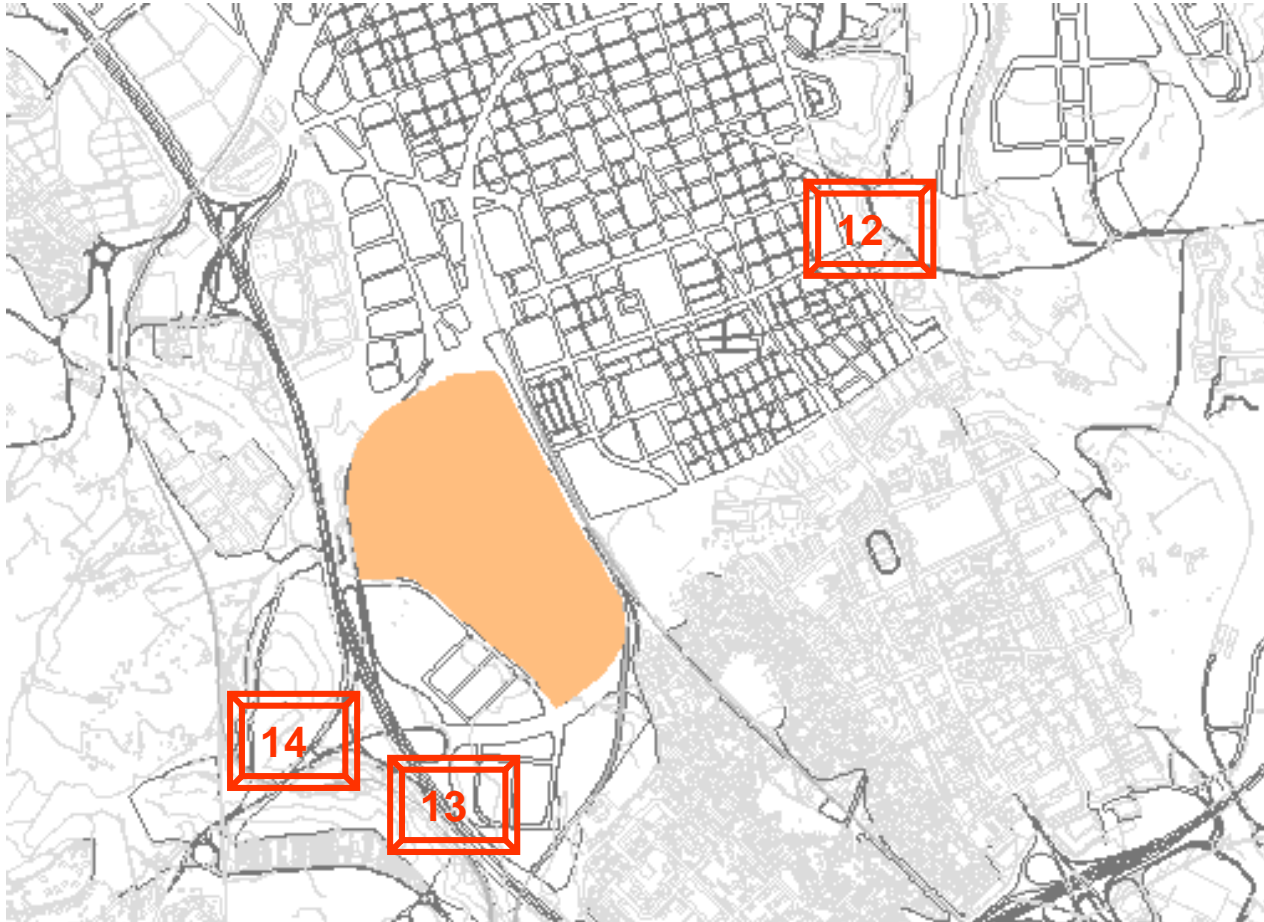


5?

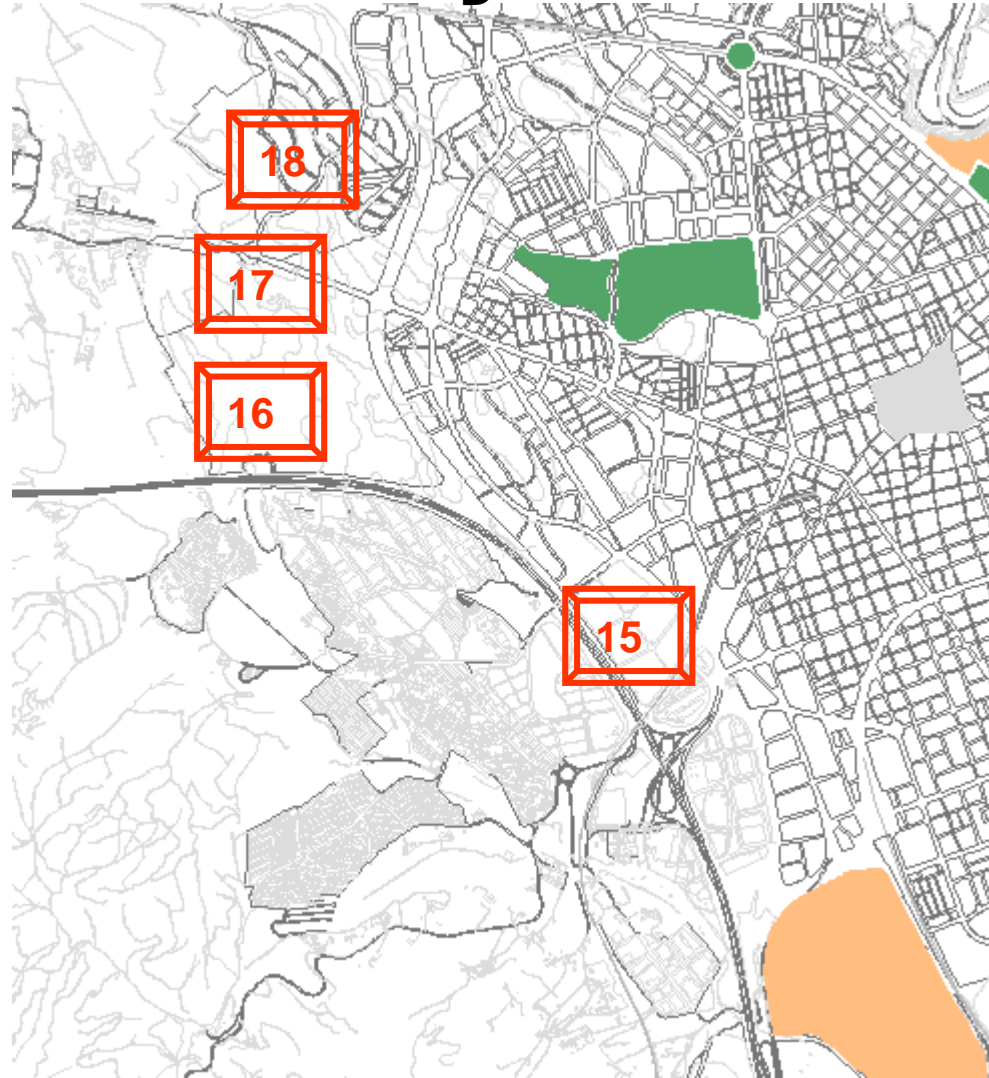
B



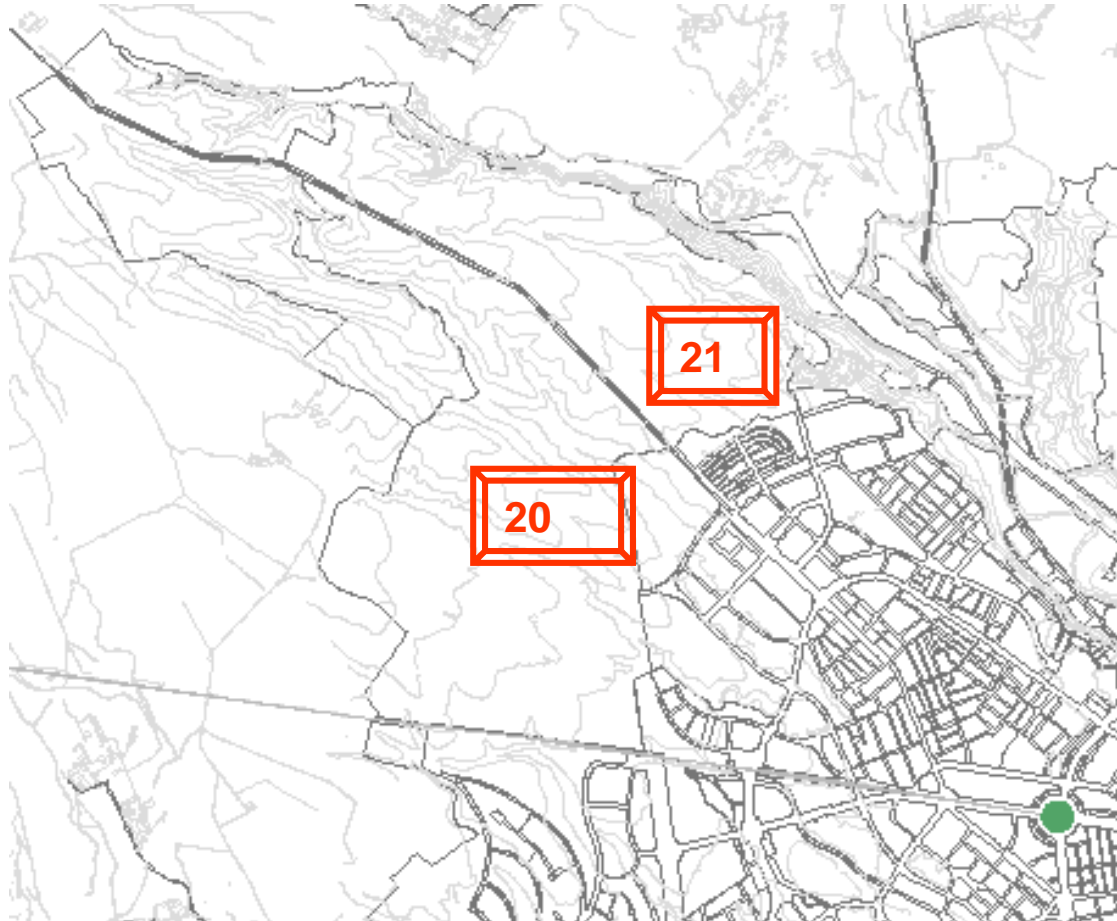
C



D



E





SABADELL AGENDA 21

DIAGNOSI DE SOSTENIBILITAT

ANNEX 2

La percepció de la població: reunions amb els Consells de Districte.

FUNDACIÓ CIREM

Octubre 2001

ANNEX 2. La percepció de la població: reunions amb els Consells de Districte.

DISTRICTE 1

TEMES	CAUSES	EFFECTES	OBJECTIUS
ASPECTES ESTRUCTURALS			
MOBILITAT			
Problemes amb els vehicles que fan càrrega i descàrrega al Carrer Sant Quirze.	El carrer ha estat reformat. Es va optar per un paviment únic (sense voreres) i no es va tenir en compte la càrrega i descàrrega.	És ple de camions que aparquen on volen, el que genera una pèrdua de qualitat per als vianants i els comerços.	Accelerar la solució.
ASPECTES SOCIO-ECONOMICS			
COL-LECTIUS ESPECIFICS.			
ADOLESCENTS.			Caldria que constés com a col·lectiu específic, doncs no són ni infants ni joves.
-ADOLESCENTS Grups d'adolescents en monopati com un problema de seguretat per la resta de vianants.	Falta un espai per l'adolescent per a que pugui ser-hi sense fer mal a ningú. Alguns grups d'adolescents són uns irresponsables.	Perill per a la resta de vianants.	Que tinguin el seu espai.
-DISCAPACITATS. Molts problemes per circular al carrer			Fer una ciutat perdiscapacitats.
-JOVES Hi ha alguna part del barri que s'està rejuvenint.			REJOVENIMENT DEL BARRIS

(DISTRICTE 1)

ASPECTES SOCIO-ECONOMICS (cont)			
HABITATGES			
-Falten habitatges per joves.	Manquen polítiques de lloguer.		
-Obstacles als vianants durant els períodes d'obres.	S'obstaculitzen les dues voreres.		
-Excés d'obres degut al cablejat.	Cada companyia obre el carrer en moments diferents del temps.		Posar-se d'acord per a fer el màxim de coses a la vegada.
-Barri Cases de Gràcia. -Excés de construccions noves.	L'any 1993 es va modificar l'ordenança del 82 (segons la qual no es podia edificar).	S'està construït molt sense el consentiment dels veïns. S'està convertint en una zona de pisos i els veïns no hi estan d'acord.	
SALUT			
-Manca de serveis de salut			
FLUXES AMBIENTALS			
NETEJA VIÀRIA			
-Defecacions de gos.			-Engagar mesures per solucionar-ho. - Sensibilitzar als ciutadans de la neteja viària i de la necessitat de recollir les defecacions de gossos.
-Contenidors plens de brossa als voltants			-Conscienciar a la gent perquè baixin les escombraries a unes hores concretes. -Millorar la recollida.
-Pintades i grafitis.			Engagar mesures per tal que aquests fets no succeeixin.

DISTRICTE 2

TEMES	CAUSES	EFFECTES	OBJECTIUS
ASPECTES ESTRUCTURALS			
MOBILITAT			
AUTOBUS	-Per alguns carrers del barri no pot passar. És massa gran i carrers massa estrets. Cotxes també dificulten el pas.		
CARRILS BICI	-No gaire estés pel municipi -Si ho col·loquen a sobre de la vorera no funcionen		
ASPECTES SOCIO-ECONOMICS			
GOLF TORREBONICA		-Es pregunta pel seu cost mediambiental (aiga, camins,..)	
ANTENES DE TELEFONIA MÒBIL			-Tractar-ho com a tema monogràfic en l'AGENDA 21 -Estudiar els seus efectes Proposar accions específiques al respecte
CAN QUER			-Establir possibles utilitats (ex: plantejar alguna instal·lació per a joves) -Analitzar quines condicions es compleixen d'accessibilitat, de seguretat, etc
DONES	-Encarregat majoritàriament de les tasques de la llar que poden jugar un paper important en la sostenibilitat		-Proposar accions específiques.
EDUCACIÓ AMBIENTAL			-Fer campanya de consciència i sensibilització de la utilització dels contenidors dels barris.

(DISTRICTE 2)

ASPECTES SOCIO-ECONOMICS (Cont)			
AGENDA 21			-No es quedi amb una declaració d'intencions -Establir ordre de prioritats
FLUXES AMBIENTALS			
CONTAMINACIÓ (SOBRETOT OBRES DE CONSTRUCCIÓ) Sobretot zona creu	-Tallen el carrer -Tapen l'espai -Brutícia -Sorolls -Creen atmosfera insostenible	-Contaminació acústica i atmosférica -Dificulten o impossibiliten el pas dels vianants. -Sensació d'indefensa per part dels ciutadans. Sensació d'impunitat en el camp de la construcció	-Si inutilitzen una zona, cal que donin una alternativa de pas. Obligar a deixar un pas peatonal. -Coordinació de permisos d'obres
AIGUA I EL RODAL			-Treball transversal amb els ajuntaments de l'entorn que estan afectats (Sant Llorenç, Castellar del Vallès, Barberà del Vallès,..)
ENERGIES ALTERNATIVES			-Incorporar energies alternatives als nous equipaments que es facin a la ciutat (plaques solars, mesures d'estalvi d'aigua, etc)
TEMA ESCOMBRARIES I SISTEMA DE RECOLLIDA	-Camions fan massa soroll. No deixen dormir - Restaurants aboquen deixalles sense bossa		
CONTENIDORS DE DEIXALLES A LA ZONA DE LA CREU ALTA	-Manca de contenidors de vidre, paper, etc -Massa lluny d'algunes vivendes -Neteja dels contenidors no és fa amb regularitat (Zona de la Creu Alta)		
NETEJA	-Carrers al voltant de les vies principals no es netegen amb freqüència		
GOSSOS	-Excrements		

DISTRICTE 3

TEMES	CAUSES	EFFECTES	OBJECTIUS
ASPECTES ESTRUCTURALS			
URBANISME			
-Solars abandonats Exemple: Can Oriac, Can Llong		-Vandalisme -Pols -Olors	
-Remodelacions de Can Déu			
-Enllumenat. Carrer Hortènsia sense il·luminació			-Necessitat de millora de l'enlluerbnat
MOBILITAT			
-Excés de cotxes i dèficits en els aparcaments. Aquest és un problema de ciutat.	-Augment del nombre de cotxes per llar. -Model de consum. -Poca consciència dels efectes que té sobre el medi ambient.	-Aparcaments incontrolats sobre parcs públics i jardins generant -Efectes: degradació dels parcs públics i els jardins.	
-Excés de velocitat al Carrer Himàlaia i carrer Tarradellas.	-Conducta irresponsable dels conductors	-Accidents.	
ASPECTES SOCIO-ECONOMICS			
HABITATGES			
-Vivendes de mala qualitat Ca n'Oriach	-Cases molt antigues		-Evitar guetos. -Augmentar la qualitat dels habitatges.
JUVENTUT			
-Poques opcions d'oci	-Així com en gent gran s'ha fet un gran esforç per dotar-los de casals... en joventut no ha estat així.	-Els joves s'estan al carrer i això genera vandalisme, motos etc -Efectes dels efectes: inseguretat ciutadana soroll de les motos.:	-Educació cívica
-Manca de formació més orientada les necessitats del mercat de treball. Atur			

(DISTRICTE 3)

ASPECTES SOCIO-ECONOMICS			
EDUCACIÓ			
-Potencial no aprofitat per a actuar a favor del canvi d'hàbits cap un model de consum més sostenible i respectuós amb el medi.	-No es dediquen pocs esforços.	-Manca d'hàbits -Poc civisme -Manca de consciència	
-Educació als col·lectius desfavorits.			
INFANTS			
-Dèficits en les escoles bressol.			
-Desatenció -Manca de recolzament que les escoles no poden assumir.	-Degradació de les funcions que tradicionalment havia portat les famílies		-Recuperar la família com agent social.
SALUT			
-Manca de serveis de salut	-Manca de recursos Hi ha altres prioritats (altres barris) -Processos burocràtics molt llargs -Subestimació del la població real?		
IMMIGRACIÓ			
-Problemes amb l'ètnia gitana			-Recuperar la figura de la medidora.
FLUXES AMBIENTALS			
NETEJA I RESIDUS			
LÍMIT CIUTAT AMB RODAL -Torretera de la Carretera de Castellar	-Abocaments de residus. -Manca de neteja i manteniment.	-Paisatgístic -Perill d'esllavissaments.	
-Mirador El Pintor.	-Abocament de residus	-Paisatgístic -Olors	-Concienciació i educació ambiental.
-Torrent de la Romeua	-Manca de neteja i manteniments		

DISTRICTE 5

TEMES	CAUSES	EFFECTES	OBJECTIUS
ASPECTES ESTRUCTURALS			
MOBILITAT			
-Problemes d'aparcament al barri de gràcia.			
-Manca de transports públics		-Estan incomunicats respecte els principals serveis.	-Que la línia 5 arribi fins al districte
URBANISME			
-Gran Via com a barrera arquitectònica.	-S'obstaculitzen les dues voreres.		
ASPECTES SOCIO-ECONOMICS			
COL·LECTIUS ESPECÍFICS i EDUCACIÓ			
JOVES El barri té noves necessitats degut a l'increment d'aquest col·lectiu.	-Rejoeniment de la població degut a que hi ha un procés de rejuveniment de la zona industrial a la zona residencial.	-	
FLUXES AMBIENTALS			
RESIDUS			
-Gestió insuficient dels residus industrials de les petites indústries	-El fet de compartir el districte amb la zona industrial -Les petites indústries no tenen sistemes propis per a gestinar els residus	-Els residus industrials són abocats en lloc dels urbans.	

DISTRICTE 6

TEMES	CAUSES	EFFECTES	OBJECTIUS
ASPECTES ESTRUCTURALS			
APARCAMENT	-Problemes en les zones residencials	-Difículten el pas.	
BARRERES ARQUITECTÒNIQUES			
URBANISME ZONA ESPRONCEDA			-Remodelació
ASPECTES SOCIO-ECONOMICS			
GENT GRAN	-Alt percentatge de gent gran		-Activitats i polítiques destinades a aquest col·lectiu
FLUXES AMBIENTALS			
CONTAMINACIÓ ACÚSTICA	-Avions. El tema ha millorat en els darrers temps però el problema persisteix. -Terrasses de bars i restaurants al vespre i durant la nit -Motos		-Fer respectar els horaris i el descans dels veïns -Un assistent parla dels motors d'aire comprimit
CAMP DE GOLF	-Preocupa despesa d'aigua i la seva contaminació		
DEPURADORA DEL RIU RIPOLL	-Tema que preocupa. El riu baixa bastant brut		-Comunicar a la població sobre com està el tema.
CONTENIDORS SELECTIUS	-Manca de coneixement per part d'un gran sector de la població de com utilitzar els contenidors de deixalles selectives		
GOSSOS	-Defecacions, sobretot en els parcs i jardins infantils	-No deixa gaudir dels parcs i jardins. Els nens i nenes no poden jugar a la sorra	
PLAÇA DE LA CREU	-Dificultat per respirar, sobretot a l'hivern		

DISTRICTE 7

TEMES	CAUSES	EFFECTES	OBJECTIUS
ASPECTES ESTRUCTURALS			
BARRERES ARQUITECTÒNIQUES		-Dificulten el pas.	
TRÀFIC			
ASPECTES SOCIO-ECONOMICS			
IMMIGRACIÓ	-Manca d'habitatges -Manca de coneixements de la llengua -Por a l'empadronament -Explotació a la feina	-Situació d'exclusió social	-Política d'integració entre diverses ètnies
COL·LECTIU D'ÈTNIA GITANA			-Política d'integració
POBRESA	-Falta d'equipaments -Manca de polítiques específiques		
ABSENTISME I FRACÀS ESCOLAR	-Estructura educativa	-Manca de motivació	
SEGURETAT CIUTADANA	-Manca de presència policial		-En comptes que el 091 faci de policia local, que ho faci el 092 (municipal)
DISMINUÏ TS FÍSICS	-Carrers en pendent. Dificulten la mobilitat.		
NECESSITAT D'OCI	Mancances. Ex: centre esportiu		
JOVES	-Falten equipaments (manca de casal, club de rol...Únicament existeix un equip de futbol) -Manca de transport públic per desplaçar-se sobretot durant la nit i a les zones d'oci nocturn	-Només es poden desplaçar en vehicles privats	-Millorar oferta lúdica -Millorar accés a l'oci nocturn
CULTURA			-Apropar el teatre al barri
OCI	-Espai d'internet és escàs, moltes vegades és col·lapsa		

(DISTRICTE 7)

ASPECTES SOCIO-ECONOMICS (Cont)			
INFANTS	-Pocs espais i equipaments de lleure i per a poder jugar (ex: gronxadors) -Manca de zones verda (jardins estava asfaltats) -Dos parcs separats per una línia d'autobús		
FLUXES AMBIENTALS			
RIERA DE SARTIGA	- Abocament d'aigües residuals a cel obert		
BASSES D'AIGÜES RESIDUALS QUE PROVENEN DE SENTMENAT (PEDRA SANTA I CAN CANYAMERES)	-Residu.		
-LLOTS DE DEPURADORA QUE VENEN DE CASTELLTERCOL	-Provoquen contaminació del sòl		
PULGÓ ALS ARBRES			-Tractament fitosanitari.
FONT DE LA ROCA			- Es podria aprofitar per fer un parc i aprofitar aigua
CONTAMINACIÓ ACÚSTICA	Ex: Motos a la matinada (tups d'escapament		



SABADELL AGENDA 21

FÒRUM CAP A LA SOSTENIBILITAT DE SABADELL **Document-Acta de Conclusions** Proposta

Grup A: Dinàmica i encaix territorials
Grup B: Sistemes urbans
Grup C: Activitat econòmica
Grup D: Aspectes socials
Grup E: Vectors ambientals

FUNDACIÓ CIREM
Febrer de 2002

Aquest document forma un tot inseparable del Document Proposta de **Diagnosi de Sostenibilitat** que va ser presentat i debatut en la sessió constitutiva del Fòrum celebrada el 17 de novembre de 2001. En el document es recullen les aportacions que es van produir en els grups de treball i en el Plenari del Fòrum, estructurades en tres blocs:

- 1. Valoracions generals que s'incorporen al document com a conclusions del debat**
- 2. Aspectes concrets que s'incorporen al document com a rectificacions o addicions**
- 3. Aspectes concrets d'informació suplementària que caldria incorporar en el procés de treball del Pla d'Acció i l'Agenda 21 Local**

També han estat afegides les aportacions dels grups de treball que es van tornar a reunir el passat gener.

El conjunt de conclusions estan ordenades en l'ordre que es van estructurar els grups de treball, i al final de cada punt es fa referència a l'origen concret: rectificacions i incorporacions de l'equip auditor, debat en grup de treball, presentació del Relator al Plenari, discussió en el Plenari.

1. Valoracions generals que s'incorporen al document com a conclusions del debat

- En el document queda poc reflexat que la problemàtica de sostenibilitat de Sabadell va més enllà dels seus límits administratius i territorials. En aquests moments existeix una gran interrelació entre Sabadell i els municipis propers i viceversa (comarques del voltant i Barcelona) i el paper de la ciutat en el context metropolità. Existeix una gran mobilitat per motius laborals, socials (ex: sanitat), comercials, etc. Hi ha la necessitat d'introduir dades d'altres municipis. Molts problemes són comuns a diversos municipis i és per aquest motiu que cal buscar solucions comunes, de manera que es valora també la possibilitat de cooperar amb Agendes 21 Locals veïnes. L'apartat 2.3. és un apartat massa curt i se'n parla de manera ràpida i de passada per recollir aquest fenomen. (debat en grup de treball A i presentació del relator)
- Les infraestructures programades i no executades, sobretot les viàries, no queden prou recollides a l'informe, sobretot perquè les previsions podrien condicionar molt el futur de la ciutat i tenir impactes territorials, econòmics i ambientals rellevants. En aquest sentit, caldria repensar-les o reformular-les tenint en compte la complementarietat amb les infraestructures ferroviàries o el transport públic d'autobusos. Es considera molt important que les noves infraestructures viàries siguin molt curoses respecte com s'han de fer, per

intentar que els seus impactes siguin els mínims possibles, especialment en aquelles zones on tallen perpendicularment els corredors biològics. Es posa l'accent per tal que el planejament urbanístic de cada municipi preservi l'espai del voltant de les noves infraestructures i s'evitin nous creixements, donat que travessen espais d'interès natural (debat en grup de treball A, presentació del relator i reunió del grup de treball al gener).

- Cal posar èmfasi en valoritzar els espais verds de dins la ciutat i els espais naturals del Rodal: estudiar la connectivitat dels parcs i jardins de la ciutat i concebre'ls com a digitacions dels àmbits més naturals a dins del teixit urbà; estudiar amb més detall els espais de transició entre la ciutat i el Rodal: quin és el seu estat, estructura, funcions, valors i usos. En aquests moments se'ls reconeix uns valors socials importants però cal reconèixer al Rodal, un valor que permeti preservar-los també des del punt de vista econòmic (debat en el grup de treball A, presentació del relator i reunió del grup A)
- En el debat territorial s'ha plantejat com es valora el creixement: si el creixement implica necessàriament una continuïtat ocupació del territori o bé si el creixement implica redimensionar el territori ja ocupat. També es debat sobre els problemes que pot implicar el no creixement i com s'haurien d'afrontar. Si s'opta per no créixer caldria fer una campanya de sensibilització entre la població sobre aquest tema. Els ciutadans tenen la percepció que créixer és sinònim de que les coses van bé i que per aquest motiu un estancament de Sabadell en termes de creixement (no solament de població) pot generar un sentiment negatiu entre la població. (debat en el grup de treball A i presentació del relator)
- Es creu necessària la coordinació amb altres municipis de la comarca, especialment els que estan en procés d'Agenda 21 per intentar preservar de forma conjunta espais agroforestals, d'interès natural o paisatgístic, corredors biològics, etc. però també per coordinar nous creixements industrials, tenir cura dels terrenys limítrofs, etc. (debat en el grup de treball A a la reunió de gener)
- Sovint es té la percepció que els temes de medi ambient no són prioritaris. Cal que tots els ciutadans i els agents econòmics i socials de la ciutat entenguin els costos i les inversions que significa el manteniment del Rodal i el repte de millorar la qualitat de vida de les persones que viuen en aquests àmbits (precarietat en quant a l'asfalt de camins, servei de correu, seguretat, etc.) si no es vol que aquest territori vagi quedant abandonat. Es constata un augment creixent de la destinació pressupostària municipal però, encara insuficient i es debat si una possible internalització de part de les despeses per part dels ciutadans a través de taxes o impostos afavoririen canvis significatius. (debat en el grup de treball A a la reunió de gener)

- Els reptes de futur pròpiament territorials i que s'han de contemplar des de l'Agenda 21 tenen a veure a com es treballa el territori, com s'ocupa, quines funcions té en el marc dels canvis residencials i d'activitat, de manera que un determinat creixement (més ocupació del sòl, més activitat econòmica, més mobilitat) implica impactes com ara l'augment de residus, de la contaminació, del trànsit,... El debat cal centrar-lo en com es fa tot això sostenible. (debat en grup de treball A i presentació del relator A, parcialment debat i presentació del grup de treball B)
- Els nous problemes de mobilitat s'identifiquen en part pel fet que moltes activitats com la indústria s'allunyin de la ciutat - degut a l'increment del cost del sòl- i l'ampliació de l'extensió urbana que deriven en un augment de la necessitat de desplaçaments. En aquest marc cal millorar tant les infraestructures per a la utilització del cotxe com augmentar i facilitar l'ús del transport públic, sent evident que els serveis de transport públic no són suficients i que caldria diversificar la seva oferta amb altres sistemes a més dels autobusos urbans. S'evidencia el problema de connectar els polígons industrials i les urbanitzacions petites amb la ciutat, així com la problemàtica del transport públic en les zones dels carrers estrets de la ciutat. S'hauria d'augmentar la tendència per mixtificar els usos de la ciutat per no perdre la compacitat de la ciutat i ser més sostenible. (debat en grup de treball i presentació del relator B)
- Ha d'haver preocupació per l'augment de la despesa pública en el manteniment de la ciutat; en créixer els serveis es plantejarà el problema de com i qui ho haurà de pagar. (debat en grup de treball i presentació del relator B)
- Es manifesta una contradicció entre el manteniment del volum de població i l'augment del nombre d'habitatges, i això s'explica amb el canvi de tendència dels tipus d'habitatges, que cada cop son més petits, per canvis socials -reducció de les dimensions de les llars- i també per cost - especulació i augment del preu del sòl. (debat en grup de treball i presentació del relator B)
- Es reivindica el paper de l'educació en la difusió dels coneixements i la presa de consciència, per promoure un canvi en el model de comportament social a l'entorn de la sostenibilitat de la ciutat: mobilitat, residus, bons hàbits i pràctiques, consum responsable, etc. (debat en el grup de treball B de la reunió de gener)
- Es constata la situació de col·lapse del centre de la ciutat, deguda al trànsit i a problemes de convivència entre els vianants i els vehicles, les obres, etc. (debat en grup de treball B de la reunió de gener)

- La pauta constructiva actual es cada vegada més insostenible. Les construccions dels habitatges i els estàndards de qualitat que demanen els compradors (calefaccions, aires condicionats, etc.) són més alts i més ineficients energèticament i per tant, menys respectuosos amb el medi ambient. Es constata el poc coneixement i les poques exigències que fan els compradors en aquest sentit i alhora els professionals encara no han incorporat de forma generalitzada alternatives més respectuoses, com ara les solucions passives d'orientació i ventilació, les instal·lacions d'energies renovables, l'ús de materials més respectuosos, etc. (debat en grup de treball B de la reunió de gener)
- Hom desitja una societat avançada i tot el que això comporta i significa: activitats econòmiques de tot ordre, amb valor afegit elevat, criteris i objectius clars i amb ambició des del punt de vista mediambiental, però això implica un context d'una certa prudència per fer compatible la societat avançada amb el medi ambient. (debat en grup de treball i presentació del relator C)
- Es planteja la possibilitat que la pressió que es pugui fer sobre el medi ambient impliqui certes deslocalitzacions de les activitats econòmiques i industrials de la ciutat. Hi hauria menys contaminació a Sabadell, però no es tindria resolt el problema que és disminuir aquesta contaminació, perquè tindriem altres impactes com l'increment de la mobilitat viària. (debat en grup de treball i presentació del relator C i esmenat a la reunió de gener)
- Respecte a l'increment d'ocupació de 22.000 llocs de treball es planteja que cal tenir present que les noves tecnologies i el repartiment de treball, podrien fer possible i fins i tot augmentar el nivell d'ocupació. (debat en grup de treball i presentació del relator C i esmenat a la reunió de gener)
- El Plenari debat la qüestió de las responsabilitats de la contaminació a partir de la posició del grup C, en el sentit que per part de la societat hi ha la percepció de que el sector secundari és l'únic generador de contaminació, i que en canvi ho som tots i per tant tots els sectors (també els consumidors) són generadors d'aquesta contaminació. S'han expressat posicions diverses tant en el sentit de no diluir responsabilitats - uns en tindran més que d'altres- com en el sentit que avui gairebé tots els sectors i grups socials intervenen en aquest impacte. Hi ha la constatació, per exemple, que el gruix de la contaminació atmosfèrica a la ciutat prové del trànsit de vehicles privats. (debat en grup de treball i presentació del relator C, aportacions i debat en el Plenari).
- En relació directa amb el punt anterior es debat sobre la necessitat de clarificar i concretar molt més els costos que es generen per cada sector

econòmic així com l'eficiència comparada que aquests costos poden tenir en termes tant econòmics com ambientals. (debat en grup de treball i presentació del relator C, aportacions i debat en el Plenari)

- Respecte a les polítiques que entenem com a prioritàries caldria una conscienciació de base, des de les escoles bressol i per tota la seva trajectòria formativa per tal de tenir una consciència mediambiental. (debat en grup de treball i presentació del relator C)
- Tenir en compte el paper del comerç, serveis i indústria en la trama urbana des del punt de vista de sostenibilitat ja que el seu teixit social és un valor afegit que tenim a la ciutat. (aportació al Plenari en la discussió del grup de treball C i esmenat a la reunió de gener)
- Es considera un aspecte fonamental de la sostenibilitat el tema de la convivència cívica, el qual no està tractat en el document. En aquest sentit qüestions com les dones maltractades, les actuacions de grups violents, parafeixistes, les activitats de lleure, de voluntariat o l'activitat esportiva haurien de ser presents en la diagnosi. (debat en grup de treball i presentació del relator D)
- Es pot plantejar un problema d'insostenibilitat demogràfica a la ciutat, derivat no solament del problema de l'envelliment sinó especialment de l'expulsió de joves arran de l'encariment de l'habitatge. (debat en grup de treball i presentació del relator D)
- Cal posar més èmfasi en l'ampli ventall d'entitats de la ciutat de Sabadell i el gran paper del voluntariat social, així com preguntar-nos com es podria aprofitar aquesta realitat per fer més sostenible la ciutat. També s'haurien de tenir en compte les minusvalies físiques, psíquiques i sensorials (aportacions al plenari en la discussió del grup D i debat en grup de treball D de la reunió de gener)
- Hom constata les dificultats en els temes d'informació i dades ambientals, de manera que convé una presència més gran de col·laboradors i tècnics per explicar el perquè dels indicadors i la seva evolució. S'aconseguiria així, tenir més elements de judici. També es troba a faltar una comparació més explícita amb els valors de la normativa vigent per veure on estem. (debat en grup de treball i presentació del relator E)
- En parlar dels fluxes ambientals caldria parlar dels cicles tancats en la utilització d'aquests recursos, ja que es tracta en bona mesura de recursos limitats i exhauribles i això afecta a la sostenibilitat global. (debat en grup de treball i presentació del relator E)

2. Aspectes concrets que s'incorporen al document com a rectificacions o addicions

- El Mapa 3, de la plana 52, del document proposta indueix a confusió perquè no s'inclouen totes les infraestructures viàries previstes en el planejament. El Mapa 1, de la plana 11, sí les inclou i per això un títol pel Mapa 3 fora *L'estat actual del sistema viari*. Tanmateix el títol de tot l'apartat 4.1.3 és més adient *Xarxa viària i sistemes de transport*. (debat en grup de treball A i rectificacions de l'equip auditor)
- S'ha obtingut una nova dada d'aforament a la Crtra. de Castellar del Vallès, que esmena la Taula 13, de la plana 29, segona línia, sobre fluxes de desplaçaments de vehicles. La medició ha donat com a resultat més de 37.000 vehicles diaris en ambdós sentits (incorporacions de l'equip auditor)
- El títol de la Taula 67, a la plana 106, de previsions d'evolució de la mobilitat, indueix a error si les dades es comparen amb les que figuren al tercer paràgraf de la plana 28, sobre les característiques dels desplaçaments en el terme. Les dades de la Taula 67 es refereixen a un àmbit anomenat *corredor de Sabadell*, que abasta molt més municipis que l'estricta terme. (incorporacions de l'equip auditor)
- En tractar dels residus sanitaris, a la plana 69 i següents, cal esmentar que existeixen altres centres productors d'aquests tipus de residus a més del Parc Taulí. (debat en grup de treball i presentació del relator E)
- Als diagrames 6, a la plana 71, i 2, a la plana 66, corresponents als fluxes totals de residus, les dades totals de destí no es corresponen a les d'origen. Cal fer esment en els dos que això és degut a la manca de dades sobre el destí concret del total de residus de la construcció i una part dels residus sanitaris. (debat en grup de treball i presentació del relator E i rectificacions de l'equip auditor)
- Errada a la pàgina 62, taula 45. Es parla de consum per càpita i les dades no han estat dividides per la població.(debat en grup de treball E a la reunió de gener).
- Pàgina 63: esment pel que fa: "Actualment el percentatge d'aigües *reutilitzades* (i no depurades com consta al document de diagnosi) provinents de les EDAR municipals és del 0%"..(debat en grup de treball E a la reunió de gener).
- En relació a la producció anual de purins, a la diagnosi hi figuren dues dades: 8.951,6 m³/any de purins (pàg. 70) i 7.753 m³/any (pàgs. 65 i 66).

- On es diu que la matèria orgànica pot ser un producte valoritzable, utilitzat com adob, *pinso*, etc., no hi hauria de constar la paraula pinso. (debat en grup de treball E a la reunió de gener).
- A la pàgina 72, on diu "El consum de gas natural és el que ha experimentat l'increment més notori en els darrers anys, sobretot...", el paràgraf es equívoc, sembla que es barregen el gas natural i els combustibles líquids, i en fer servir el valor 0,63 tep/hab i any com a detriment del consum mitjà per habitant a Catalunya i a la pàgina anterior constava com a consum mitjà per habitant a Catalunya de combustibles líquids. (debat en grup de treball E a la reunió de gener).
- En parlar de les contribucions relatives de Sabadell i Terrassa en residus sòlids urbans, es cita un 36,8% a Sabadell i un 30,7% a Terrassa, xifres de difícil comparació i es proposa el seu càlcul referit a alguna ratio com per exemple el nombre d'habitants. (debat en grup de treball E a la reunió de gener).

Nota de l'equip auditor: Totes les dades que figuren en els altres documents elaborats en el procés de l'Agenda 21 (annexos a la diagnosi, indicadors i cartografia) no s'inclouen al document de diagnosi donada la complementaritat de tota la documentació generada.

3. Aspectes concrets d'informació suplementària que caldria incorporar en el procés de treball del Pla d'Acció i l'Agenda 21 Local

- En determinats aspectes es troba a faltar un anàlisi per barris de manera més individualitzada, que reflexi les diferències que hi ha a la ciutat (debat en grup de treball i presentació del relator B)
- Manquen dades pel que fa a mobilitat no motoritzada: Carrils bici, espais preferents vianants, carrers (voreres) preparats per a cadires de rodes...(debat en grup de treball i presentació del relator B).
- Es demana l'ampliació de carrers per a vianants a la zona del centre de la ciutat. (debat en grup de treball del grup B, gener)
- Atès que els agents, tant econòmics com socials del Municipi son generadors de contaminació, es considera convenient, poder quantificar el que emet cada agent (sector primari, secundari, terciari, i socials), i segons la tipologia de contaminació, sia aquesta acústica (trànsit, locals d'oci, aeri.), residus, lumínica, etc. (debat en grup de treball C a la reunió de gener).
- En ordre a la qualitat ambiental, es considera necessari avaluar l'impacte que suposen les antenes mòbils i cables elèctrics d'alta tensió. També es demana estudiar com s'apliquen en la despesa municipal els criteris d'eficiència.(debat en grup de treball C a la reunió de gener).
- Caldria fer inventaris de residències, casals, voluntariat, casals de dia, i altres serveis relacionats amb la problemàtica de les malalties mentals i de l'envelliment i el sobreenvelliment, fent èmfasi no solament en el cost econòmic sinó també amb d'altres costos indirectes (mental, referent als cuidadors; dificultats de compatibilitat a les famílies, etc.) (debat en grup de treball i presentació del relator D i debat en grup de treball D a la reunió de gener)
- S'ha de disposar d'un cens d'habitatges de lloguer (debat en grup de treball i presentació del relator D)
- Pel que fa als temes de salut caldrà tenir en compte particularment també els temes d'alcoholisme i de salut mental, que tenen molt d'impacte en la sostenibilitat social i econòmica. (debat en grup de treball i presentació del relator D)

- En relació al baix nivell d'instrucció no s'han recollit les dades disponibles d'analfabetisme funcional, de fractura digital (col·lectius amb dificultats per incorporar-se a Internet), índexs de lectura, analfabetisme de comunicació tant en castellà com en català dels nousvinguts. (debat en grup de treball i presentació del relator D)
- Pel que fa a la informació sobre els serveis educatius i escolars, caldria esmentar les llars d'infants per veure les mancances, fer un inventari d'esplais i d'entitats i de recursos per ajudar a l'ensenyament reglat, i tenir en compte els ghotos escolars. (debat en grup de treball i presentació del relator D)
- En el tema de treball, condicions socioeconòmiques i exclusió caldria incorporar les dades disponibles en especial sobre els tipus de contracte, la diferenciació i discriminació per gènere de l'ocupació i les dades sobre el col·lectiu de gent sense sostre de la ciutat. (debat en grup de treball i presentació del relator D)
- Disseny d'indicadors de convivència i civisme. (debat en grup de treball i presentació del relator D)
- Així com es va recollir en el document acta (últim punt) la possibilitat d'estudiar introduir un indicador d'educació ambiental , també es consideraria en el procés de treball del Pla d'Acció Local la introducció d'un indicador de convivència i civisme.(debat en grup de treball D de la reunió de gener). (debat en grup de treball i presentació del relator D)
- Habitatge. Incidir en el tema dels habitatges i com afecta a ciutadans amb disminucions, immigrants i no únicament pensant en el col·lectiu de joves (debat en el grup de treball D a la reunió de gener).
- En relació als diversos indicadors d'energia es podria valorar l'estalvi en emissió de CO2 en cada tipus d'energia i l'eficiència energètica en el reciclatge i en la recuperació. (debat en grup de treball i presentació del relator E)
- Caldria obtenir dades respecte a la contaminació lumínica i la contaminació visual (debat en grup de treball i presentació del relator E)
- Els indicadors i diagnosi sobre l'aigua tracta especialment dels consums domèstics, i fora bo introduir-hi indicadors de qualitat: en origen , evolució de la qualitat d'aigua potable, residual, reutilitzada (debat en grup de treball i presentació del relator E)

- Manquen dades sobre l'ús actual i futur dels fangs residuals de les estacions depuradores. (debat en grup de treball i presentació del relator E)
- Es troba a faltar algunes dades més en relació a la contaminació, com ara els continguts de plom a l'atmosfera, dades de COV, s situades a la Plana de Sabadell i analítiques dels combustibles líquids que es venen a Sabadell. (aportació al Plenari en la discussió grup E)
- Caldria conèixer l'estat dels materials en la xarxa de sanejament i les possibles pèrdues d'aigües residuals que poden contaminar els aqüífers. (aportació al Plenari en la discussió grup E)
- Es troba a faltar la incidència de les activitats industrials a la contaminació atmosfèrica. (debat en grup de treball E a la reunió de gener).
- Es troba a faltar un indicador que podria ser el volum de residus generat per un sector determinat entre les persones d'aquest sector o els llocs de treball que genera. (debat en grup de treball E a la reunió de gener).
- Trobar Índex d'estalvi d'Energies Renovables: utilitzar ratios en casos de Barcelona. (debat en grup de treball E a la reunió de gener).
- Es proposa realitzar un índex de vehicles motoritzats per habitants. (debat en grup de treball E a la reunió de gener).
- Proposta indicador: previsió de la recollida matèria orgànica, que suposarà aquesta nova selecció.(debat en grup de treball E a la reunió de gener).